

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zpráva o plnění Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR 2014–2020

za období 2018-2020, respektive 2014–2020

Verze březen 2022

Rozvoj ve všech oblastech

Obsah

1	Úvod	3
1.1	Představení Koncepce a důvod zpracování Zprávy o plnění Koncepce	3
1.2	Strategická vize Koncepce	3
1.3	Globální cíl Koncepce	4
1.4	Kontextové indikátory Koncepce	4
1.5	Priority a opatření	5
2	Přehled plnění Koncepce ve sledovaném období	5
2.1	Přehled plnění Koncepce dle indikátorů	5
2.2	Přehled plnění Koncepce dle priorit	6
2.2.1	Závěr průběhu implementace PO 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu	6
2.2.2	Závěr průběhu implementace PO 2: Management cestovního ruchu	7
2.2.3	Závěr průběhu implementace PO 3: Destinační marketing	8
2.2.4	Závěr průběhu implementace PO 4: Politika CR a ekonomický rozvoj	8
2.3	Průběh implementace Koncepce	9
3	Přílohy:	11
3.1	Vývoj cestovního ruchu ve vazbě na plnění kontextových indikátorů ve sledovaném období	11
3.1.1	Produkt CR, zaměstnanost v CR a platební bilance CR	11
3.1.2	Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu a shrnutí vývoje cestovního ruchu	14
3.2	Vývoj indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu ČR	27
3.3	Implementace Koncepce ve sledovaném období	28
3.3.1	Zpracování Akčního plánu ke Konceptu na roky 2019-2020	28
3.3.2	Krizový akční plán cestovního ruchu v České republice 2020-2021	28
3.4	Přehled plnění Koncepce dle priorit	30
	Priorita č. 1 Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu	30
1.1	Zkvalitňování podnikatelského prostředí v cestovním ruchu	30
	☐ Vytvoření kompetenčních center pro podporu MSP v cestovním ruchu	30
	☐ Informační portál o vývoji a tendencích domácí a zahraniční turistické poptávky	30
	☐ Stanovení míst soustředěného cestovního ruchu (zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 565/1990 Sb.“))	31
	☐ Kultivace prostředí v oblasti průvodcovské činnosti	31
1.2	Výstavba a modernizace základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu	32
	☐ Zvyšování standardu ubytovacích zařízení	32
	☐ Dovybavení středisek cestovního ruchu	33
	☐ Budování středisek venkovské turistiky	34
	☐ Zkvalitňování dopravní dostupnosti turistických destinací	35
	☐ Podpora infrastruktury pro rozvoj nemotorové dopravy	36
1.3	Zkvalitnění nabídky služeb cestovního ruchu	39
	☐ Tvorba a další rozvoj oborových technických standardů ve vybraných segmentech cestovního ruchu	39
	☐ Další rozvoj ČSKS jako systémového nástroje zvyšování kvality služeb	40
	☐ Podpora a rozvoj specifických produktových certifikačních systémů	42
	☐ Podpora a rozvoj dopravních a navigačních informačních systémů v turistických destinacích	43
1.4	Zkvalitnění nabídky primárního potenciálu cestovního ruchu	44
	☐ Podpora rekonstrukce nejvýznamnějších kulturně-historických a technických památek využívaných pro cestovní ruch	44
	☐ Zpřístupnění a interpretace atraktivního přírodního a kulturního dědictví pro rozvoj cestovního ruchu	45
	☐ Podpora národních geoparků, respektive geoparků UNESCO	48
	Priorita č. 2 Management cestovního ruchu	50
2.1	Podpora činnosti destinačních společností	50
	☐ Posílení organizace (uspořádání) cestovního ruchu	50
	☐ Podpora spolupráce mezi aktéry cestovního ruchu	52
2.2	Posílení a inovace řízení destinace	52
	☐ Zavádění a realizace managementu kvality	52
	☐ Zavádění a realizace návštěvnického managementu	53

☐	Vytvoření manuálu udržitelného rozvoje cestovního ruchu	53
☐	Monitoring a šetření udržitelného rozvoje cestovního ruchu	53
☐	Zavádění nových technologií do řízení destinace	55
2.3	Rozvoj lidských zdrojů	55
☐	Zvyšování kvality vzdělávacích programů v cestovním ruchu	55
☐	Realizace (tvorba) vzdělávacích a školicích programů (kurzů)	58
☐	Zvyšování kvalifikace pracovníků v oblasti cestovního ruchu	59
☐	Projekty na podporu výměny zkušeností	59
Priorita č. 3	Destinační marketing	60
3.1	Marketingová podpora domácího a příjezdového CR	60
☐	Tvorba střednědobých marketingových strategií	60
☐	Branding destinací cestovního ruchu	61
☐	Realizace výkonově orientovaných kampaní	61
☐	Monitoring efektů marketingových aktivit na domácích a zahraničních trzích	63
☐	Spolupráce agentury CzechTourism a regionálních sdružení cestovního ruchu	63
3.2	Tvorba a marketing národních a regionálních produktů cestovního ruchu	64
☐	Vytvoření systémové podpory tvorby produktů	64
☐	Tvorba národních produktů cestovního ruchu	64
☐	Tvorba regionálních produktů cestovního ruchu	65
☐	Realizace výkonově orientovaných kampaní	65
☐	Posílení kvality marketingových aktivit destinací cestovního ruchu	66
3.3	Marketingové informace	66
☐	Vytvoření marketingových a řídicích informačních systémů destinací	66
☐	Monitoring návštěvníků destinací CR	67
☐	Benchmarking marketingových aktivit konkurenčních destinací	67
☐	Tvorba databází návštěvníků prostřednictvím CRM	68
Priorita č. 4	Politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj	68
4.1	Politika cestovního ruchu jako součást hospodářské a regionální politiky	68
☐	Koordinace sektorových a regionálních politik ve vazbě na cestovní ruch	68
☐	Založení a činnost Fóra cestovního ruchu jako komunikační platformy cestovního ruchu v ČR	70
☐	Zkvalitnění spolupráce a dělba aktivit mezi MMR a CzechTourism	70
☐	Mezinárodní spolupráce a společné projekty cestovního ruchu v rámci UNWTO, OECD a EU	71
☐	Vytvoření systému motivačních nástrojů s cílem zvyšování kvality cestovního ruchu ČR	73
4.2	Statistika a výzkum v cestovním ruchu	74
☐	Organizace sběru a poskytování informací o kapacitách a výkonech ubytovacích zařízení	74
☐	Další rozvoj Satelitního účtu a jeho regionalizace	74
☐	Základní a aplikovaný výzkum v oblasti cestovního ruchu	75
☐	Mezinárodní konference o cestovním ruchu	75
4.3	Krizové řízení a bezpečnost	76
☐	Komplexní zajištění pohybu návštěvníků na území ČR, včetně jejich bezpečnosti	76
☐	Podpora činnosti Horské služby ČR	76
☐	Vytvoření krizového scénáře pro případ ohrožení cestovního ruchu v ČR	79
☐	Spolupráce na projektech a aktivitách v oblasti bezpečnosti v cestovním ruchu	79
3.5	Přehled podpůrných opatření na podporu CR v souvislosti s vypuknutím pandemie COVID-19 (2020)	82
3.6	Alokace na podporu cestovního ruchu vynaložená z veřejných rozpočtů	84
3.7	Přehled dopadů COVID-19 na návštěvnost DP a IS	89
3.8	Seznam zkratk	90

1 Úvod

1.1 Představení Koncepce a důvod zpracování Zprávy o plnění Koncepce

Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2014–2020 (dále jen „Koncepce“) představovala základní strategický materiál definující základní rozvojové směry v oblasti cestovního ruchu (dále také „CR“), které měly být v období do roku 2020 podpořeny.

Schválením Koncepce Vláda ČR oficiálně deklarovala zájem o rozvoj cestovního ruchu jako odvětví národního hospodářství, které je významným zdrojem příjmů, zaměstnanosti a hospodářského růstu ČR.

Zpracování Zprávy o plnění Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2014–2020 za roky 2018–2020 (dále jen „Zpráva“) vyplývá z usnesení vlády č. 220 ze dne 27. března 2013 ke Konceptu státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014–2020 a Plánu nelegislativních prací vlády pro rok 2021¹. Ministerstvu pro místní rozvoj (dále také „MMR“) bylo uloženo, aby do 31. 12. 2021 ve spolupráci s garanty plnění dílčích opatření Koncepce, respektive spolurealizátory jednotlivých opatření předložilo Vládě ČR výše zmíněnou Zprávu. Na základě požadavku od spolugestorů jednotlivých opatření a aktivit na prodloužení termínu pro zpracování vstupu do Zprávy požádalo MMR o prodloužení termínu předložení Zprávy Vládě ČR do 31. 3. 2022.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR 2014–2020 měla celkem 4 priority, 13 opatření a 54 aktivit. Zpráva podává ucelenou informaci o tom, jakým způsobem byla jednotlivá opatření a aktivity Koncepce naplňována. Zpracování Zprávy vychází ze struktury priorit a opatření Koncepce.

Vliv pandemie COVID-19 na implementaci Koncepce a zpracování Zprávy

Od roku 2014 do prvního čtvrtletí 2020 se cestovní ruch (dále také „CR“) v ČR úspěšně rozvíjel, v posledních letech byl z pohledu HDP CR i návštěvnosti každý rok rekordní. Tento dlouhodobý trend byl náhle přerušen propuknutím pandemie COVID-19, která v podstatě znamenala konec dosavadního CR. V roce 2020 byl dvakrát vyhlášen nouzový stav², který přinesl omezení pořádání hromadných akcí, omezení poskytování služeb CR, ale i omezení pohybu osob.

Dopady pandemie COVID-19 na CR vedly k přerušení implementace Koncepce, respektive k vytvoření tzv. Krizového akčního plánu cestovního ruchu 2020–2021, který představoval překlenutí mezi Konceptem 2014–2020 a novou Strategií rozvoje cestovního ruchu ČR 2021–2030 (dále též „Strategie CR“). Relevantní nerealizovaná nebo kontinuální opatření a aktivity Koncepce CR 2014–2020 byla následně promítnuta do nové Strategie CR.

Propuknutí pandemie COVID-19 mimo jiné způsobilo přerušení dopracování nové Strategie CR. Do nové Strategie CR tak byla následně promítnuta opatření na podporu restartu odvětví CR, jeho transformace, odolnosti a udržitelnosti. Strategie CR³ byla spolu s Akčním plánem ke Strategii rozvoje cestovního ruchu České republiky 2022–2023⁴ dne 19. července 2021 schválena usnesením vlády č. 640, respektive č. 641.

1.2 Strategická vize Koncepce

Základní strategická vize cestovního ruchu pro období 2014–2020		
Atraktivnost	Rozvoj	Znalosti
Destinace Česká republika – jednička v srdci Evropy		
Konkurenceschopnost	Kooperace	Kvalita

¹ Usnesení vlády č. 1315 ze dne 14. prosince 2020.

² Poprvé byl nouzový stav vyhlášen usnesením vlády č. 194 ze dne 12. března 2020, podruhé ode dne 5. října 2020 usnesením vlády č. 957 ze dne 30. září 2020.

³ [Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021–2030 \(mmr.cz\)](#)

⁴ [Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Akční plán 2022 - 2023 \(mmr.cz\)](#)

Strategická vize cestovního ruchu pro období 2014-2020 představovala Českou republiku jako destinaci:

- A. s vysoce pozitivní mezinárodní image;
- B. mající kvalitní a atraktivní turistické produkty a programy;
- C. nabízející kvalitní služby s příjemnou a vzdělanou obsluhou;
- D. nabízející zajímavé kulturně-historické zážitky, sportovní vyžití, atraktivní přírodní zajímavosti;
- E. nabízející bezpečné prožití dovolené domácích a zahraničních návštěvníků;
- F. s běžně aplikovanými principy udržitelného rozvoje v praxi;
- G. nabízející zajímavé pracovní příležitosti v cestovním ruchu.

1.3 Globální cíl Konceptce

Globálním cílem Konceptce bylo zvýšení konkurenceschopnosti celého odvětví cestovního ruchu na národní i regionální úrovni a udržení jeho ekonomické výkonnosti jako důsledek dosažení rovnováhy mezi ekonomickým, socio-kulturním, environmentálním a regionálním rozvojem.

Cestou ke zvýšení konkurenceschopnosti celého odvětví cestovního ruchu bylo plnění následujících strategických cílů Konceptce:

- 1) posilování kvality nabídky cestovního ruchu včetně kultivace podnikatelského prostředí;
- 2) vybudování struktury a kultivace institucí, které efektivně implementují politiku cestovního ruchu;
- 3) zvýšení kvality lidských zdrojů jako klíčového faktoru inovačních procesů;
- 4) zlepšení přístupu poskytovatelů služeb na trhy cestovního ruchu;
- 5) v souladu se zásadami udržitelného rozvoje, intenzivnější využívání efektivních nástrojů a inovací v oblasti řízení a marketingu destinací cestovního ruchu;
- 6) posílení role cestovního ruchu v hospodářské a sektorových politikách státu.

Plnění globálních cílů Konceptce bylo sledováno prostřednictvím následujících indikátorů:

1.4 Kontextové indikátory Konceptce

- Počet přenocování domácích návštěvníků v HUZ v České republice
- Počet přenocování zahraničních návštěvníků v HUZ v České republice
- Vytíženost lůžek
- Hodnota indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu v ČR dle World Economic Forum (WEF)
- Počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu v ČR (přepočet na plný úvazek)
- Hrubý domácí produkt cestovního ruchu
- Spotřeba příjezdového cestovního ruchu v ČR
- Spotřeba domácího cestovního ruchu v ČR
- Devizové příjmy z cestovního ruchu v ČR
- Podíl devizových příjmů z cestovního ruchu na HDP v %

1.5 Priority a opatření

Priority	Opatření
1) Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu	1.1 Zkvalitňování podnikatelského prostředí v CR
	1.2 Výstavba a modernizace základní a doprovodné infrastruktury CR
	1.3 Zkvalitnění nabídky služeb CR
	1.4 Zkvalitnění nabídky primárního potenciálu CR
2) Management cestovního ruchu	2.1 Podpora činnosti destinačních společností
	2.2 Posílení a inovace řízení destinace
	2.3 Rozvoj lidských zdrojů
3) Destinační marketing	3.1 Marketingová podpora domácího a příjezdového CR
	3.2 Tvorba a marketing národních a regionálních produktů CR
	3.3 Marketingové informace
4) Politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj	4.1 Politika CR jako součást hospodářské a regionální politiky
	4.2 Statistika a výzkum v CR
	4.3 Krizové řízení a bezpečnost

2 Přehled plnění Konceptu ve sledovaném období

2.1 Přehled plnění Konceptu dle indikátorů

Přehled plnění indikátorů Konceptu CR je zpracován pouze za roky 2014-2019, kdy cestování a poskytování služeb CR nebylo omezeno. Rok 2020 je nesrovnatelný s předchozími roky a zahrnutí roku 2020 do přehledu plnění by zkreslovalo dosavadní vývoj CR v ČR. Dostupná data za rok 2020, respektive data o dopadu COVIDu na CR jsou v materiálu uvedena (viz Kapitola 3.1).

Tabulka 1: Vyhodnocení indikátorů Konceptu CR za roky 2014-2019

Indikátor	Změna 2014-19	Vývoj	Stav
HDP CR	+ 39,8 %	setrvalý trend	OK
Počet zaměstnaných v CR v ČR	+ 6,5 %	rostoucí trend, zpomalení růstu v posledním roce	OK
Spotřeba příjezdového cestovního ruchu v ČR	+ 22,8 %	rostoucí trend, zpomalování růstu v posledních letech	OK
Spotřeba domácího cestovního ruchu v ČR	+ 40,5 %	rostoucí trend, klesající meziroční přírůstek	OK
Daně z CR	+ 47,0 %	rostoucí trend, zpomalení růstu za období 2018-2019	OK
Devizové příjmy z cestovního ruchu v ČR	+ 18,1 %	rostoucí trend	OK
Podíl devizových příjmů z cestovního ruchu na celkovém HDP národního hospodářství	- 11,3 p. b.*	klesající trend (v absolutní hodnotě OK, nižší výkonnost CR než ostatních odvětví)	X ale důležitý růst abs. hodnoty
Podíl Prahy na celkové návštěvnosti (příjezdy rezidentů a nerezidentů do HUZ)	- 2,5 p. b.*	postupné snižování podílu Prahy (zvyšování návštěvnosti ostatních regionů)	OK
Počet přenocování domácích návštěvníků v HUZ v ČR	+ 43,2 %	rostoucí trend	OK
Počet přenocování zahraničních návštěvníků v HUZ v ČR	+ 22,9 %	rostoucí trend, klesající meziroční přírůstek	OK

Vytiženost lůžek (ČVL)	+ 7,1 p. b.*	do roku 2018 rostoucí trend, ale klesající meziroční přírůstek, za rok 2019 meziroční pokles o 8 p. b.*	trend OK, ale hodnota stále nízká
Kapacity HUZ (počet zařízení)	+ 4,1 %	setrvalý trend, pozitivem je zkvalitnění kapacit	OK
Počet účastníků konferencí v HUZ	+ 3,3 %	setrvalý trend	OK
Počet přenocování v lázeňských HUZ	+ 15,6 %	setrvalý trend	OK
Hodnota indexu konkurenceschopnosti CR	- 1 místo	setrvalý trend poklesu ve výsledném žebříčku	X

Zdroj: zpracovalo MMR dle TSA, VDB ad. údajů ČSÚ, dle údajů ČNB a dat WEF

*procentní bod

Bližší podrobnosti k vývoji cestovního ruchu ve sledovaném období a plnění kontextových indikátorů naleznete v kapitole 3.1.

2.2 Přehled plnění Koncepce dle priorit

2.2.1 Závěr průběhu implementace PO 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu

Díličí aktivity PO 1 byly průběžně plněny, nicméně s ohledem na kontinuální charakter řady z nich nelze dosažené plnění považovat za konečné.

- Aktivitami MD a krajů docházelo ke **zlepšování dopravní dostupnosti destinací**. V dalším období je nutné více podporovat možnosti cestování do destinací a v rámci destinací veřejnou hromadnou dopravou. S tím souvisí i potřeba dalšího rozvoje informačních a navigačních systémů.
- Dále směřovala podpora ze strany státu převážně na **rozvoj doplňkové veřejné infrastruktury CR** (obnova a zpřístupnění kulturně-historického dědictví, zpřístupnění a interpretace přírodního dědictví, budování cyklotras, značení a vybavenost turistických tras atd.).
- Potenciál kulturního dědictví zatím není využíván buď vlivem nedostatečné navazující infrastruktury CR, nebo vlivem stavu kulturních památek a jejich provozních rozpočtů.
- V případě přírodního dědictví je třeba nadále intenzivně pracovat na interpretaci ZCHÚ a jeho zpřístupnění veřejnosti s respektem k potřebám těchto území.
- Stále existují území i segmenty trhu (např. aktivní turismus, agroturismus, ekoturismus, geoturismus apod.), kde je silný rozvojový potenciál pro CR.
- Z hlediska udržitelného rozvoje CR je **klíčové usměrňování návštěvnosti**, nadále podporovat rozvoj sítě značených turistických stezek a tras (budování, zkvalitňování, údržba, vybavenost, značení, propojenost, bezpečnost, sledování vytiženosti atd.).
- Mezi nejvýznamnější dotační programy v této oblasti patřily IROP, OP ŽP, operační programy přeshraniční spolupráce, Program rozvoje venkova (dále také „PRV“) a dále také SFDI, Národní program podpory cestovního ruchu v regionech (dále také „NPPCRR“), národní dotační programy MK a v neposlední řadě dotační programy krajů.
- NPPCRR bylo dlouhodobě ze strany Asociace krajů a AOČR zejména ve vztahu k podprogramu „Marketingové aktivity v cestovním ruchu“ předmětem kritiky s ohledem na časové hledisko administrace výzev a žádostí o dotaci. Rovněž byl od regionálních partnerů z řad organizací destinačních managementů krajské a oblastní úrovně zaznamenán opakovaný apel na zvýšení podílu dotace a na možnost částečného uplatnění mzdových nákladů v rámci tohoto podprogramu. Tato problematika bude řešena v rámci navazující Strategie CR.
- Během implementace Koncepce se **nepodařilo vyřešit dostupnost finančních prostředků na podporu podnikatelské infrastruktury CR** prostřednictvím finančních nástrojů, což ve vazbě na problémy podnikatelů ve službách CR s likviditou a úvěrovatelností vlivem dopadů pandemie může představovat významnou překážku rozvoje a konkurenceschopnosti CR. Tato problematika byla zařazena do Strategie rozvoje CR.
- Kromě podpory investic do podnikatelské infrastruktury je třeba **pokračovat i ve zvyšování kvality podnikatelského prostředí⁵ a zajištění rovných podmínek podnikání**. V oblasti infrastruktury je nutné vyřešit legislativní omezení budování tzv. stellplatzů mimo kempy.

⁵ Poradenství, podpora podnikatelského rozhodování, zlepšení podmínek podnikání.

- Zavedením průkazu průvodce a registru průvodců došlo k naplnění dílčí aktivity Koncepce, v dalším období by mělo docházet zejména ke kontrole naplňování zákonných povinností. Je možné očekávat dílčí novelu zákona týkající se možností prokázání odborné způsobilosti pro vydání českého národního průkazu průvodce II. stupně.
- Sledování a podpora zvyšování kvality služeb CR je kontinuální proces, který se přenáší i do Strategie rozvoje CR. Úkolem pro další období je vytvořit ve spolupráci MMR/CzT s profesními spolky model systematické podpory rozvoje kvality služeb a kvalitativních standardů i v souvislosti se snižováním dopadů na životní prostředí, včetně zvýšení povědomí o standardech a certifikačních systémech u široké veřejnosti prostřednictvím medializace, kdy bude třeba **zintenzivnit aktivity ke zvyšování povědomí o globálních eko certifikacích a o trendech v "ozelenění" provozoven CR**⁶. Zvyšování povědomí je však nutné i u obyvatel ČR a potenciálních návštěvníků.
- Velkou výzvou pro další období je **zajištění kvalitních dat a informací pro řízení CR na všech úrovních**. Prioritou by měl být projekt eTurista, který připravuje agentura CzechTourism ve spolupráci s MMR a dalšími resorty a partnery. Tento projekt přispěje k zefektivnění administrace a výběru místních poplatků z pobytu, snižování administrativní zátěže ubytovatelů a zároveň zajistí aktuální a úplná data o počtech přenocování v destinacích.
- V následujícím období je třeba také **rozvíjet funkcionality i portfolio relevantních informací o vývoji a výkonnosti CR** na portálu www.tourdata.cz, aby byl obsah webu využitelný ještě více i pro podnikatele ve službách CR.
- I nadále patří mezi bariéry rozvoje CR **nedostatečná koordinace aktivit na úrovni státní správy, samosprávy a podnikatelů**. V dalším období je třeba se zaměřit na zintenzivnění spolupráce mezi dotčenými aktéry. Je nutné zakotvit roli CR jako nástroje pro plnění širších strategických rozvojových cílů.
- Pro zintenzivnění meziresortní spolupráce v oblasti udržitelného rozvoje CR lze doporučit uzavření memorand o spolupráci např. s AOPK, CENIA, případně MŽP jako zastřešujícím subjektem v oblasti ochrany přírody. Dále bude třeba se zaměřit na užší spolupráci národních geoparků s DMO, aby se jejich aktivity doplňovaly.
- Samostatnou oblastí je **rozvoj venkovského CR**, který může přispět k zastavení vyhlídnutí venkova a k řešení dalších dlouhodobých problémů venkovských a periferních oblastí ČR. K tomu je třeba i zintenzivnění spolupráce mezi zemědělskými podnikateli, výrobci regionálních produktů, provozovateli služeb CR a DMO, k čemuž může přispět i intenzivnější meziresortní spolupráce s MZe.

2.2.2 Závěr průběhu implementace PO 2: Management cestovního ruchu

V rámci druhé priority Koncepce byla realizována opatření zaměřená na podporu činnosti destinačních společností, podporu řízení destinací a rozvoj lidských zdrojů. Všechny aktivity PO 2 byly průběžně plněny.

- Ve sledovaném období došlo k **dokončení Kategorizace organizací destinačního managementu** a spuštění pilotní fáze počátkem roku 2018. MMR tak ve spolupráci s agenturou CzechTourism a externími partnery docílili systémového kroku v podobě **definování systému organizace CR zejména pro oblast destinačního marketingu**. Z pohledu Koncepce CR, respektive navazující Strategie rozvoje CR je zásadní Kategorizaci DMO rozvíjet i v dalších letech. Současně je vhodné usilovat o snížení politických vlivů na činnost a aktivity DMO.
- Zároveň je v následujícím období na základě podnětů od regionálních partnerů vhodné přehodnotit, zda nadále trvají bariéry pro **legislativní ukotvení destinačního managementu a podpory CR**, případně s regionálními partnery a se zástupci profesních spolků otevřít aktivní diskusi nad možným zaměřením legislativní úpravy.
- Je zřejmý **význam krajů při podpoře zavádění systému organizace CR** na jejich území včetně významné finanční podpory krajských, oblastních i lokálních DMO, i včetně snahy o koordinovaný rozvoj přeshraničních destinací. Tento trend je vhodné podporovat nadále i z centrální úrovně vytvářením podmínek pro rozvoj destinačního managementu a marketingu a motivací ke spolupráci.
- Kritickou bariérou spolupráce na všech úrovních je **nedostatek úplných a aktuálních dat o struktuře a výkonnosti CR v ČR**.
- V dalších letech je nutné **systémově podporovat rozvoj kvality ve službách CR i v oblasti kvality destinačního managementu a marketingu**, dále rozvíjet a koordinovat tvorbu

⁶ Snižování energetické náročnosti, snižování spotřeby vody, využívání inovativních technologií.

regionálních certifikačních schémat a jejich provázanost na regionální úroveň, včetně schémat zaměřených na **udržitelný rozvoj CR** a snižování dopadů na životní prostředí destinací.

- Aktivita zaměřená na vytvoření metodiky a sady indikátorů pro sledování udržitelného rozvoje CR, jejich sběr a vyhodnocování byla přesunuta do Strategie rozvoje CR 2021-2030.
- Jako kritická se jeví **potřeba vzdělávat a vychovávat potenciální návštěvníky, ale i turisty v jednotlivých lokalitách**, aby respektovali nastavená opatření a usměrnění pohybu. Na tomto úkolu by měly spolupracovat jak orgány ochrany životního prostředí, tak DMO i vzdělávací instituce.
- Zásadní je rovněž **další podpora zavádění nástrojů návštěvnického managementu**, aby bylo možné řešit zpřístupnění území na základě relevantních dat a aby bylo možné hodnotit efektivitu realizovaných investic, kdy je sledováno využití podpořené infrastruktury CR. V dalších letech by mělo dojít k rozvoji a podpoře standardizace/srovnatelnosti sledovaných dat, sdílení dat atd.
- Novým zásadním způsobem komunikace v rámci destinačního managementu i marketingu je **rozvoj a zavádění moderních technologií a digitalizace**, který je rovněž klíčovým aspektem pro restart odvětví CR po pandemii. Proto je stěžejní podpořit rozvoj digitalizace i v dalším období.
- Zásadní pro další rozvoj CR bude **zajistit dostatek kvalifikovaného i nekvalifikovaného personálu v odvětví CR**. Je třeba i nadále pokračovat v rozvoji vzdělávacích a studijních programů ve spolupráci MŠMT, MPSV, MMR, zaměstnavatelů, akademické a profesní veřejnosti a zohlednit i aktivity na evropské úrovni. **Zvýšit prestiž zaměstnání ve službách CR** patří mezi klíčové výzvy pro další období. Pro získání relevantních dat je třeba realizovat výzkum, proč absolventi opouští obor cestovního ruchu a na základě toho **hledat systémové řešení podpory vzdělávání a zaměstnávání ve službách CR**.

2.2.3 Závěr průběhu implementace PO 3: Destinační marketing

Většina aktivit PO 3 byla průběžně plněna, nicméně je důležité nadále podporovat realizaci marketingových výzkumů, vyhodnocování dopadů kampaní a monitoring návštěvnosti pro efektivní nastavení a cílení kampaní a další marketingové aktivity.

- Po pilotní fázi Kategorizace DMO a jejím vyhodnocení je pro budoucí období prioritou **další rozvoj systému organizace cestovního ruchu v ČR**.
- I v dalším období je třeba dále podporovat **rozvoj produktů CR** (s důrazem na udržitelnost a rozproštění návštěvnosti v čase i místě), **užší provázanost produktů a kampaní** (reflektující stav návštěvnosti a únosnost destinací) a aktivity vedoucí k efektivnějšímu cílení a vyhodnocování dopadu kampaní.
- V rámci tvorby produktů CR je **klíčové zapojení partnerů v rámci destinace**, zejména podnikatelů s vazbou na nabídku CR (např. ubytovatelé, zemědělci, výrobci potravin a tradičních výrobků s vazbou na region apod.)
- **Posilování značky ČR jako turistické destinace** je nadále stěžejním úkolem agentury CzechTourism, zároveň by agentura měla ve spolupráci s dalšími resorty a resortními organizacemi **pracovat na konceptu jednotné prezentace ČR v zahraničí**.
- **Benchmarking** je jedním z nástrojů pro **měření úspěšnosti marketingových aktivit**, jehož pokračování je důležité podpořit i v dalším období. U mezinárodních indexů pro srovnávání států je pak nutné **sledovat dlouhodobý trend a postavení ČR mezi zahraniční konkurencí**.
- V rámci marketingových aktivit by měly být ve spolupráci s AOPK, popř. Správou národních parků, realizovány i „osvětové“ akce, resp. vytvářeny **informační materiály a kampaně pro návštěvníky ohledně odpovědného chování** v navštíveném území.
- Pro zajištění řízení CR na základě relevantních dat na všech úrovních je klíčový další rozvoj portálu www.tourdata.cz a ostatních nástrojů poskytujících **informace o vývoji návštěvnosti, současných a budoucích trendech v oblasti CR, výměny příkladů dobré praxe**. Zásadní je **podporovat zajištění dynamických dat** o trendech v oblasti návštěvnosti a o výkonnosti CR, pokud možno v reálném čase.

2.2.4 Závěr průběhu implementace PO 4: Politika CR a ekonomický rozvoj

Většina aktivit PO 4 byla průběžně plněna.

- V následujícím období je klíčové rozvíjet zejména **dialog s ostatními resorty** a vytvořit **systém monitoringu podpory CR napříč státní správou**, aby bylo možné hodnocení dosavadní politiky podpory CR a řízení sektoru CR na základě relevantních dat.

- V dalším období by mělo dojít k bližší koordinaci dotčených resortů v oblasti přípravy výzev z operačních programů, finančních nástrojů podporovaných z EU fondů, ale i národních dotačních programů za účelem umožnění podpory investic a inovací v CR.
- Jako zatím nejefektivnější nástroj meziresortní spolupráce v oblasti CR lze označit **PROPED**, v rozvoji tohoto nástroje je vhodné pokračovat.
- Dlouhodobě prokazatelná výše podpory CR vynakládaná z veřejných prostředků neodpovídá přínosům generovaným prostřednictvím CR⁷.
- Při sestavování státního rozpočtu a rozpočtových výhledů na další roky je nutné stanovit odpovídající výši rozpočtu pro oblast CR, která zajistí jeho stabilní a dlouhodobý rozvoj.
- Nutné je rovněž **rozvíjet spolupráci s profesními spolky**, aby budoucí státní politika CR byla kompromisem únosným jak z hlediska státní správy, tak z pohledu podnikatelů ve službách CR.
- Klíčový úkol pro nadcházející období je **zajištění stabilního zdroje financování statistických šetření a dílčích výzkumů**, nutných pro sestavování TSA.
- V dalším období je zásadní **zajistit prostředky a lidské zdroje na systematickou podporu základního a aplikovaného výzkumu a analytickou práci** na úrovni MMR, CzT a ve spolupráci s akademickým sektorem.
- V dalších letech by mělo dojít k užší koordinaci výzkumů realizovaných v cestovním ruchu včetně **definování výzkumných priorit v oblasti cestovního ruchu** ze strany státu.
- Spolupráci a komunikaci mezi MMR, resp. OCR a CzT je nutné nadále zlepšovat, aby byl zajištěn **efektivní přenos informací, jednotná komunikace** vůči profesním organizacím a dalším partnerům a zkvalitnila se mezioborová a meziresortní spolupráce. Zároveň je třeba zajistit kontrolu nad činností agentury v souladu s vnitřními předpisy MMR a v souladu s principy 3E.
- **Účast na platformách mezinárodní spolupráce a komunikace v oblasti CR** je velmi důležitá i pro nadcházející období. Lze tak těžit z výzkumů a dalších aktivit, na které tyto organizace a platformy mají zdroje lidské i finanční. Zároveň pro restart a transformaci odvětví CR lze díky této spolupráci lépe koordinovat aktivity a sledovat nové trendy.
- Akce **Fórum CR** má nezastupitelnou roli v rámci **vzdělávání profesionálů ve službách CR** a v **přenosu dobré praxe a nových trendů**. Je tedy zásadní, aby agentura CzechTourism v organizaci této mezinárodní konference o CR pokračovala i v dalším období.
- HS ČR představuje významný faktor bezpečnosti návštěvníků. Pro zachování poptávky po aktivních formách CR i podpoře socioekonomického rozvoje v horských oblastech ČR je nutné i v dalších letech **zajistit dostatečnou provozní i investiční podporu HS ČR**.
- Současně je třeba i nadále rozvíjet IZS ČR (v kompetenci MV), aby byla maximální měrou **zajištěna bezpečnost jak obyvatel, tak i návštěvníků destinací v ČR**.

Podrobnější informace k plnění aktivit Konceptce naleznete v kapitole 3.4.

2.3 Průběh implementace Konceptce

Mezi lety 2014-2020 probíhalo průběžné naplňování Konceptce CR 2014-2020, na jejím plnění se podílela široká řada subjektů na úrovni státní správy (MMR/CzT, MK, MPO, MZe, MŽP, MV, MŠMT, MPSV), samosprávy (kraje, obce), profesních organizací (ČUCR, SOCR) i akademické veřejnosti. S ohledem na výši vynaložené alokace na podporu CR patřily kraje mezi nejvýznamnější partnery. V návaznosti na data o návštěvnosti a výkonnosti CR jsou nejvýznamnější skupinou implementující Konceptci samotní podnikatelé ve službách CR.

Plnění Konceptce probíhalo prostřednictvím Akčních plánů, ve sledovaném období byly zpracovány 3, respektive 4 akční plány⁸ (akční plány obsahovaly přehled vyhodnocení předchozích Akčních plánů). Průběžně se sledovala i realizace dlouhodobých opatření nezahrnutých do Akčních plánů.

Mezi lety 2014-2019 vrcholil ekonomický růst, který měl pozitivní dopad na rozvoj CR jako takového. HDP CR vzrostlo téměř o 40 %, daně generované CR vzrostly o 47 %, zaměstnanost v CR stoupla o 6,5 %, počet hostů v HUZ vzrostl o 41 % a počet přenocování hostů v HUZ o téměř 32 %. Z pohledu čísel CR představoval významné odvětví národního hospodářství, ale i důležitý nástroj regionálního

⁷ Toto je vyjádřeno vztahem přínosů generovaných CR (např. Spotřeba CR, daně z CR) viz kapitola 3.1 a výši výdajů na podporu CR z MMR ostatních ministerstev (přehled výdajů na podporu CR viz kapitola 3.6).

⁸ Akční plán na roky 2015-2016, Akční plán na roky 2017-2018, Akční plán na roky 2019-2020, respektive Krizový akční plán cestovního ruchu 2020-2021. Akční plány jsou dostupné na [Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Akční plán ke Konceptci státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 - 2020 \(mmr.cz\)](#). S ohledem na propuknutí pandemie COVID-19 byla realizace Akčního plánu 2019-2020 ukončena a tento Akční plán byl nahrazen Krizovým akčním plánem, vyhodnocení Akčního plánu 2019-2020 tak nebylo vypracováno.

rozvoje. To se změnilo v průběhu druhého čtvrtletí 2020, kdy v ČR naplno propukl COVID-19 a vlivem protiepidemických opatření CR v podstatě přestal existovat. V danou chvíli nešlo ani tak o koncepční rozvoj odvětví CR, ale o jeho zachování, respektive podporu restartu.

Mezi lety 2014-2019 byla zahájena realizace prakticky všech opatření a aktivit Koncepce. Většina aktivit Koncepce byla dokončena, respektive realizována⁹, plnění probíhalo dle harmonogramů uvedených v Akčních plánech. Nicméně některé aktivity se nepodařilo ve sledovaném období dokončit a jejich realizace byla přesunuta do navazující Strategie (např. aktualizace potenciálu CR, zavedení indikátorů udržitelného CR, vyhodnocování dopadů CR atd.). Přestože CR byl součástí programového prohlášení vlády premiéra Babiše (např. vytvoření samostatné sekce pro CR), tak význam CR na plnění ostatních politických cílů nebyl dostatečně vnímán. To mělo dopad např. na problematiku koordinaci aktivit v oblasti rozvoje CR, respektive v době pandemie na nastavení protiepidemických opatření a restartu CR.

I nadále je nutné pokračovat v realizaci dlouhodobých aktivit jako např. podpora rozvoje infrastruktury CR, rozvoj kvality služeb, zvyšování udržitelnosti CR, rozvoj Kategorizace DMO, podpora destinačního managementu a marketingu, rozvoj lidských zdrojů v CR, zkvalitnění dat a informací o CR. Z pohledu dalšího rozvoje CR je zásadní podporovat vnímání CR a jeho přínosů a užší koordinaci aktivit na podporu CR.

Seznam příloh:

- 1) Vývoj cestovního ruchu ve vazbě na plnění kontextových indikátorů ve sledovaném období
- 2) Vývoj indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu ČR
- 3) Implementace Koncepce ve sledovaném období
- 4) Přehled plnění Koncepce dle priorit
- 5) Přehled podpůrných opatření na podporu CR v souvislosti s vypuknutím pandemie COVID-19 (2020)
- 6) Alokace na podporu cestovního ruchu vynaložená z veřejných rozpočtů
- 7) Přehled dopadů COVID-19 na návštěvnost DP a IS
- 8) Seznam zkratk

⁹ Řada aktivit Koncepce je kontinuálních, je nutné je realizovat dlouhodobě. Nelze konstatovat, že po ukončení výzvy na podporu CR, dokončení marketingové kampaně na podporu návštěvnosti nebo publikování výstupů výzkumu došlo k jejich ukončení a tyto aktivity není nutné v budoucnu dále realizovat.

3 Přílohy:

3.1 Vývoj cestovního ruchu ve vazbě na plnění kontextových indikátorů ve sledovaném období

3.1.1 Produkt CR, zaměstnanost v CR a platební bilance CR

Makroekonomická data o produkci a zaměstnanosti v CR jsou sledována prostřednictvím tzv. Satelitního účtu cestovního ruchu (dále také "TSA"), aktuální dostupná data z TSA jsou k roku 2019. Rekordní vývoj CR ve sledovaném období se promítl i do TSA. Mezi lety 2014-2019 se HPH CR zvýšila o téměř 39 %, daně generované z CR vzrostly o 47 %. Vlivem rychlejšího růstu produkce průmyslových odvětví se snižoval podíl CR na celkovém HDP (i přes růst HDP CR v absolutní hodnotě), v posledních letech se podíl CR na celkovém HDP pohyboval okolo 2,9 %.

Tabulka 2: Vývoj produktu CR, zaměstnanosti v CR a platební bilance CR

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Produkce CR (zc*)	272 915	285 451	303 918	327 818	339 764	354 661
Hrubá přidaná hodnota CR (zc*)	103 110	109 976	120 618	128 391	135 075	143 095
Daně CR	14 768	16 421	18 308	20 230	20 840	21 710
HDP CR	117 878	126 397	138 926	148 620	155 915	164 806
Podíl CR na HDP (v %)	2,8	2,8	2,9	2,9	2,9	2,9

*zc = základní ceny

Zdroj: CZSO – TSA (data ke dni 1. 11. 2021)

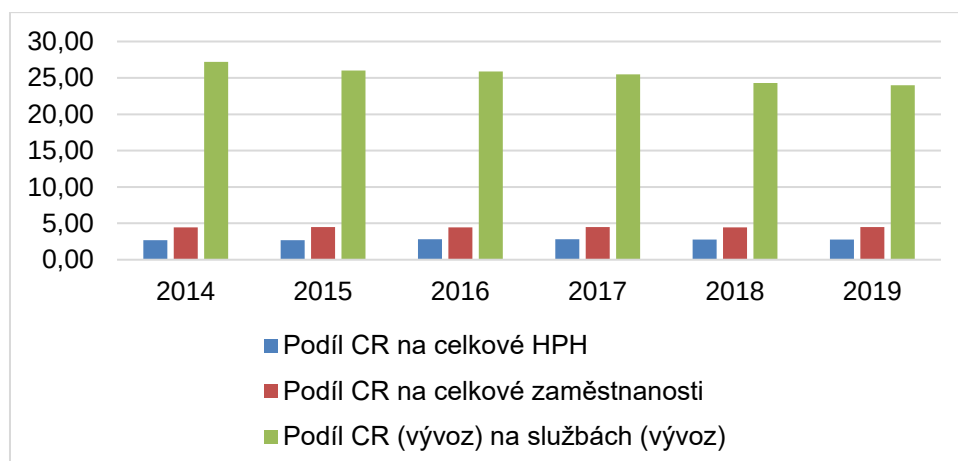
	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2019/2014
Produkce CR (zc*)	104,59	106,47	107,86	103,64	104,38	129,95
Hrubá přidaná hodnota CR (zc*)	106,66	109,68	106,44	105,21	105,94	138,78
Daně CR	111,19	111,49	110,50	103,02	104,18	147,01
HDP CR	107,23	109,91	106,98	104,91	105,70	139,81

*zc = základní ceny

Zdroj: CZSO – TSA (data ke dni 1. 11. 2021)

Významný je i podíl CR na zaměstnanosti i platební bilanci ČR, respektive na exportu služeb. V roce 2019 CR zaměstnával 239,6 tisíce osob, podíl CR na celkové HPH přesáhl 2,5 % a v platební bilanci státu CR (vývoz) přesáhl hodnotu 167,4 mld. Kč.

Graf 1: Podíl CR na HPH, zaměstnanosti a vývozu služeb

Zdroj: CZSO – TSA, ČNB – databáze ARAD – statistika platební bilance (data ke dni 1. 11. 2021)

CR kromě významného hospodářského odvětví představoval i významný nástroj regionálního rozvoje, o čemž svědčí i regionální rozložení HPH CR a zaměstnanosti v CR (dostupná data za rok 2019).

Tabulka 3: Regionalizace TSA

	HPH CR (mil. Kč)	Podíl CR na HPH %	Zaměstnanost v CR	Podíl CR na zaměstnanosti %
Praha	52 733	3,7	66 182	6,8
Středočeský	13 084	2,2	22 014	3,6
Jihočeský	7 482	2,9	13 341	4,3
Plzeňský	6 040	2,4	10 406	3,6
Karlovarský	4 879	5,4	12 191	8,6
Ústecký	5 881	2,1	12 318	3,4
Liberecký	3 997	2,4	7 941	4,0
Královéhradecký	5 821	2,4	11 046	4,1
Pardubický	4 337	2,2	8 462	3,3
Vysočina	4 312	2,2	8 102	3,2
Olomoucký	5 398	2,3	10 792	3,5
Jihomoravský	14 281	2,6	26 805	4,4
Moravskoslezský	9 930	2,1	20 133	3,5
Zlínský	4 920	2,0	9 916	3,4
ČR	143 095	2,8	239 649	4,4

Zdroj: CZSO – Regionální TSA (data ke dni 1. 11. 2021)

Dlouhodobě nejvýznamnější roli hraje CR v Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji.

Tabulka 4: Hrubá přidaná hodnota CR v krajích

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hlavní město Praha	36 835	39 809	44 280	47 972	49 996	52 733
Středočeský kraj	9 321	10 010	11 038	11 521	12 319	13 084
Jihočeský kraj	5 433	5 642	6 059	6 398	6 754	7 482
Plzeňský kraj	4 307	4 645	5 027	5 378	5 675	6 040
Karlovarský kraj	4 246	4 180	4 452	4 794	4 787	4 879
Ústecký kraj	4 526	4 751	5 108	5 297	5 558	5 881
Liberecký kraj	3 034	3 135	3 378	3 628	3 754	3 997
Královéhradecký kraj	4 210	4 540	4 974	5 083	5 581	5 821
Pardubický kraj	3 204	3 476	3 762	3 846	4 152	4 337
Kraj Vysočina	3 098	3 208	3 552	3 681	3 862	4 312
Jihomoravský kraj	10 082	10 794	12 195	13 052	13 613	14 281
Olomoucký kraj	3 810	4 126	4 397	4 666	4 954	5 398
Zlínský kraj	3 715	3 880	4 161	4 295	4 608	4 920
Moravskoslezský kraj	7 289	7 781	8 235	8 780	9 463	9 930

Zdroj: CZSO – Regionální TSA (data ke dni 1. 11. 2021)

Tabulka 5: Vývoj HPH CR v krajích

	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2019/2014
Hlavní město Praha	108,07	111,23	108,34	104,22	105,48	143,16
Středočeský kraj	107,39	110,27	104,38	106,92	106,21	140,37
Jihočeský kraj	103,85	107,39	105,60	105,56	110,77	137,71
Plzeňský kraj	107,85	108,24	106,98	105,53	106,42	140,24
Karlovarský kraj	98,44	106,51	107,67	99,85	101,93	114,91
Ústecký kraj	104,96	107,52	103,70	104,92	105,82	129,93
Liberecký kraj	103,34	107,76	107,40	103,46	106,49	131,77
Královéhradecký kraj	107,85	109,55	102,19	109,81	104,30	138,28
Pardubický kraj	108,50	108,21	102,24	107,95	104,47	135,36

Kraj Vysočina	103,54	110,74	103,62	104,93	111,66	139,19
Jihomoravský kraj	107,06	112,99	107,02	104,30	104,91	141,65
Olomoucký kraj	108,30	106,57	106,12	106,18	108,95	141,69
Zlínský kraj	104,43	107,24	103,23	107,29	106,76	132,43
Moravskoslezský kraj	106,75	105,83	106,62	107,78	104,94	136,23

Zdroj: CZSO – Regionální TSA (data ke dni 1. 11. 2021)

Vývoj zaměstnanosti v CR v krajích

Tabulka 6: Zaměstnanost v CR v krajích

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hlavní město Praha	61 817	61 809	63 416	65 136	65 458	66 182
Středočeský kraj	20 593	21 577	21 829	21 810	22 164	22 014
Jihočeský kraj	12 704	12 893	13 144	13 161	13 146	13 341
Plzeňský kraj	9 670	9 848	9 925	9 982	10 268	10 406
Karlovarský kraj	12 011	12 350	12 191	12 463	12 295	12 191
Ústecký kraj	11 970	11 946	12 050	12 139	12 370	12 318
Liberecký kraj	7 409	7 645	7 841	7 795	8 003	7 941
Královéhradecký kraj	10 131	10 381	10 581	10 464	10 700	11 046
Pardubický kraj	8 145	8 617	8 641	8 143	8 443	8 462
Kraj Vysočina	7 454	7 534	7 802	7 729	7 846	8 102
Jihomoravský kraj	24 811	25 491	26 230	26 532	26 633	26 805
Olomoucký kraj	9 914	10 146	10 315	10 400	10 725	10 792
Zlínský kraj	9 421	9 743	9 806	9 582	9 877	9 916
Moravskoslezský kraj	18 956	19 218	19 528	19 842	20 408	20 133

Zdroj: CZSO – Regionální TSA (data ke dni 1. 11. 2021)

CR představuje nejvýznamnějšího zaměstnavatele v Praze, Jihomoravském a Středočeském kraji.

Vývoj zaměstnanosti v CR začínal zpomalovat, i přes nárůst návštěvnosti a růst HPH CR lze v některých krajích vidět stagnaci v počtu zaměstnaných osob v CR.

Tabulka 7: Vývoj zaměstnanosti v CR v krajích (%)

	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2019/2014
Hlavní město Praha	99,99	102,60	102,71	100,49	101,11	107,06
Středočeský kraj	104,78	101,17	99,91	101,63	99,32	106,90
Jihočeský kraj	101,49	101,94	100,14	99,88	101,48	105,02
Plzeňský kraj	101,84	100,78	100,57	102,86	101,34	107,61
Karlovarský kraj	102,83	98,71	102,23	98,66	99,15	101,50
Ústecký kraj	99,79	100,87	100,74	101,90	99,58	102,90
Liberecký kraj	103,18	102,56	99,42	102,67	99,22	107,18
Královéhradecký kraj	102,47	101,93	98,89	102,26	103,23	109,03
Pardubický kraj	105,80	100,28	94,24	103,68	100,23	103,89
Kraj Vysočina	101,08	103,55	99,06	101,51	103,27	108,69
Jihomoravský kraj	102,74	102,90	101,15	100,38	100,65	108,04
Olomoucký kraj	102,34	101,67	100,83	103,13	100,62	108,86
Zlínský kraj	103,41	100,64	97,72	103,09	100,39	105,25
Moravskoslezský kraj	101,38	101,61	101,61	102,85	98,65	106,21

Zdroj: CZSO – Regionální TSA (data ke dni 1. 11. 2021)

3.1.2 Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu a shrnutí vývoje cestovního ruchu

Rok 2019 byl rekordním rokem z pohledu výkonnosti CR v moderní historii ČR. V tomto roce se v HUZ ubytovalo celkem 21 mil. hostů (11,1 mil. rezidenti a 10,8 mil. nerezidenti), kteří realizovali celkem 57 mil. přenocování (29,8 mil. přenocování rezidenti, 27 mil. přenocování nerezidenti).

Podrobnější vývoj výkonnosti CR včetně dopadů pandemie COVID-19 na návštěvnost lze vidět na následujících grafech a tabulkách.

Tabulka 8: Hosté a přenocování v HUZ 2014-2020 (v milionech)

	hosté			přenocování		
	celkem	rezidenti	nerezidenti	celkem	rezidenti	nerezidenti
2014	15,587	7,491	8,096	42,947	20,837	22,110
2015	17,196	8,489	8,707	47,094	23,807	23,287
2016	18,388	9,067	9,321	49,697	25,429	24,268
2017	20,000	9,840	10,160	53,219	26,962	26,257
2018	21,247	10,636	10,611	55,514	28,754	26,760
2019	21,998	11,108	10,890	57,025	29,844	27,181
2020	10,836	8,052	2,784	31,382	23,994	7,388

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

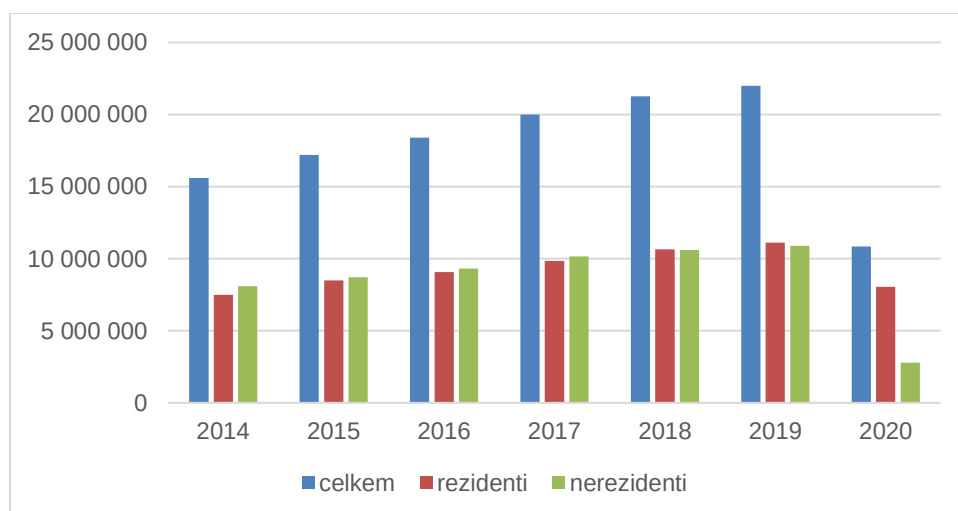
Mezi lety 2019 a 2020 došlo k propadu počtu hostů v HUZ o 50,74 % (rezidenti – 27,51, nerezidenti – 74,43 %) a propadu přenocování hostů v HUZ o 44,97 % (rezidenti – 19,6 %, nerezidenti – 72,82 %).

Tabulka 9: Průměrný počet hostů a přenocování v HUZ 2014-2019

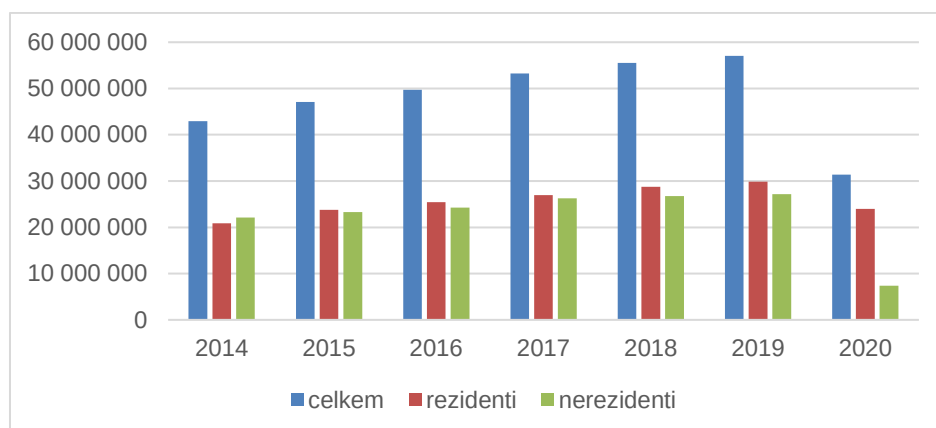
	hosté			přenocování		
	celkem	rezidenti	nerezidenti	celkem	rezidenti	nerezidenti
Průměr 2014-2019	19 069 593	9 438 493	9 631 100	50 915 979	25 938 917	24 977 062
2020/průměr 2014-2019	56,83	85,31	28,91	61,64	92,50	29,58

Významný propad CR je zřejmý i při porovnání průměrné návštěvnosti za roky 2014-2019, které má za cíl zrelativizovat rekordní hodnotu roku 2019. Při porovnání průměrné návštěvnosti za roky 2014-2019 a roku 2020 je zřejmý propad počtu hostů v HUZ o 43,17 % (rezidenti – 14,69 %, nerezidenti – 71,09 %) a propadu přenocování hostů v HUZ o 38,36 % (rezidenti – 7,5 %, nerezidenti – 70,42 %).

Graf 2: Počet hostů v HUZ

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

Graf 3: Počet přenocování hostů v HUZ

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

Konference v HUZ

Z pohledu výše vynaložených výdajů mezi významný segment CR patří účastníci konferencí. Níže uvedená tabulka znázorňuje vývoj v organizaci konferencí v HUZ. Mezi lety 2014-2019 došlo ke zvýšení počtu pořádaných konferencí v HUZ v ČR o téměř 41 %, avšak počet návštěvníků se za dané období zvýšil pouze o 3,3 %. Pořádání konferencí v roce 2020 bylo utlumeno vlivem pandemie COVID-19.

Tabulka 10: Vývoj konferencí v HUZ

	Počet konferencí	Počet účastníků	Průměrný počet účastníků na akci
2014	10 446	1 388 751	133
2015	12 788	1 407 897	110
2016	12 589	1 338 760	106
2017	12 542	1 357 395	108
2018	12 667	1 370 242	108
2019	14 726	1 434 816	97
2020	4 436	421 299	95
2019/2014	140,97	103,32	73,29
2020/2019	30,12	29,36	97,47

Zdroj: CZSO – Konference v HUZ (data ke dni 2. 11. 2021)

Hosté a přenocování v lázeňských HUZ

Z pohledu návštěvnosti je významným segmentem CR ubytování v lázeňských zařízeních (délka pobytu i výše vynaložených výdajů na lázeňský pobyt). Mezi lety 2014-2019 došlo k nárůstu počtu hostů v lázeňských HUZ o 18,5 % a počtu přenocování o 15,5 %. Během obou vln pandemie COVID-19, respektive v průběhu platnosti preventivních opatření lázně měly omezenou činnost, po určitou dobu nemohly přijímat klienty samoplátce a po krátké období nemohly lázně přijímat nové klienty ani na lázeňskou léčebně rehabilitační péči. To se promítlo v propadu návštěvnosti lázeňských HUZ mezi 2020/2019 o 41,09 %, respektive propadu přenocování o 42,09 %.

Tabulka 11: Hosté a přenocování v lázeňských HUZ

	Hosté			Přenocování		
	celkem	rezidenti	nerezidenti	celkem	rezidenti	nerezidenti
2014	742 281	391 793	350 488	6 409 326	3 470 039	2 939 287
2015	732 276	414 141	318 135	6 646 924	4 100 279	2 546 645
2016	780 122	438 701	341 421	7 038 449	4 464 666	2 573 783
2017	839 127	453 778	385 349	7 376 552	4 501 372	2 875 180
2018	851 002	463 606	387 396	7 321 539	4 592 821	2 728 718

2019	880 134	481 883	398 251	7 407 742	4 733 352	2 674 390
2020	518 516	384 652	133 864	4 290 128	3 509 810	780 318
2019/2014	118,57	122,99	113,63	115,58	136,41	90,99
2020/2019	58,91	79,82	33,61	57,91	74,15	29,18

Zdroj: CZSO – Hosté a přenocování v lázeňských zařízeních (data ke dni 2. 11. 2021)

S ohledem na přepočtenou spotřebu domácího a příjezdového CR na návštěvníka je zřejmé, že zvýšená poptávka po DCR nemůže nahradit socio-ekonomický dopad propadu zahraničních návštěvníků, který byl zaznamenán v roce 2020 vlivem pandemie COVID-19 a protiepidemických opatření.

Tabulka 12: Spotřeba CR na návštěvníka

	Vnitřní CR	Rezidenti	Nerezidenti
Spotřeba CR v mil.	308 242	131 351	176 890
Návštěvníci celkem	123 069 049	85 867 211	37 202 837
Spotřeba CR na návštěvníka	2 504,62	1 529,70	4 754,75

Zdroj: CZSO – TSA (data ke dni 25. 10. 2021)

Dlouhodobě z pohledu počtu přenocování a průměrné délky pobytu mezi nejvýznamnější zdrojové trhy patří Německo, Rusko, Slovensko, USA, Polsko, Velká Británie, Itálie a Nizozemsko.

Tabulka 13: Počet hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních dle zemí v ČR za rok 2019 (TOP 10 dle počtu přenocování)

	Hosté celkem	Přenocování celkem	Průměrný počet přenocování (noci)
Hosté celkem	21 998 366	57 024 767	2,6
Rezidenti	11 107 866	29 844 204	2,7
Nerezidenti	10 890 500	27 180 563	2,5
Německo	2 075 460	5 977 924	2,9
Rusko	564 083	2 345 033	4,2
Slovensko	749 631	1 488 577	2,0
Spojené státy americké	584 627	1 451 248	2,5
Polsko	671 857	1 408 947	2,1
Spojené království	495 728	1 257 696	2,5
Itálie	409 731	1 092 356	2,7
Čína	609 727	916 972	1,5
Francie	306 875	780 451	2,5
<i>Ostatní asijské země</i>	309 127	729 577	2,4
Nizozemsko	248 898	723 663	2,9
<i>Podíl TOP 10 zemí</i>	61,67	64,17	

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

Tabulka 14: Počet hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních dle zemí v ČR za rok 2020 (TOP 10 dle počtu přenocování)

	Hosté celkem	Přenocování celkem	Průměrný počet přenocování (noci)
Hosté celkem	10 836 444	31 382 494	2,9
Rezidenti	8 052 274	23 994 436	3,0
Nerezidenti	2 784 170	7 388 058	2,7
Německo	814 541	2 405 647	3,0
Polsko	290 316	668 541	2,3
Slovensko	272 476	586 712	2,2
Rusko	132 033	542 664	4,1

Spojené království	125 565	334 458	2,7
Itálie	89 050	245 706	2,8
Nizozemsko	81 655	232 970	2,9
Francie	82 339	217 278	2,6
Ukrajina	73 897	195 709	2,6
Rakousko	88 970	179 085	2,0
<i>Podíl TOP 10 zemí</i>	<i>73,66</i>	<i>75,92</i>	

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

Meziroční změna hlavních zdrojových trhů (změna počtu přenocování 2020/2019)

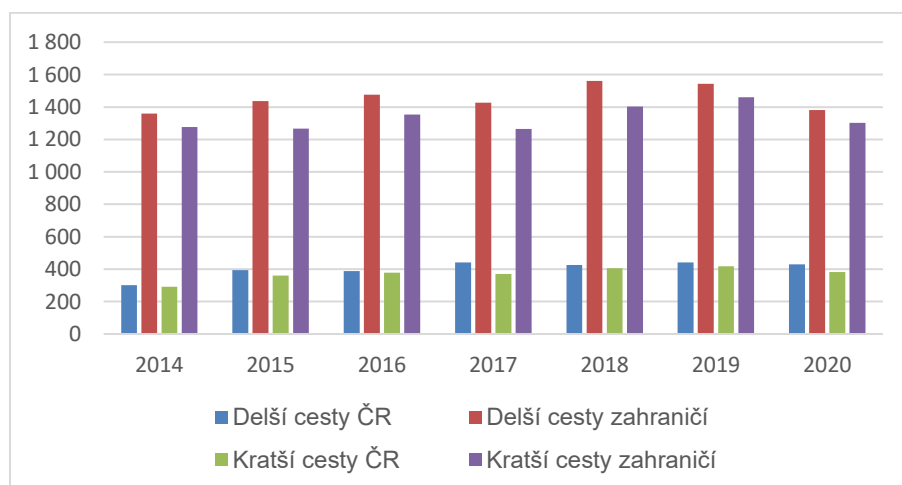
Největší propad byl zaznamenán u vzdálených trhů, Itálie (ohnisko pandemie v Evropě) a Ruska (kombinace dopadů pandemie a vývoje politických vztahů Ruska s ČR).

Tabulka 15: Meziroční změna hlavních zdrojových trhů (změna počtu přenocování 2020/2019)

	Index hosté 2020/2019	Index přenocování 2020/2019
Nerezidenti	25,57	27,18
Čína	6,37	7,58
Spojené státy americké	9,26	9,27
Ostatní asijské země	15,36	16,01
Itálie	21,73	22,49
Rusko	23,41	23,14
Spojené království	25,33	26,59
Francie	26,83	27,84
Ukrajina	27,16	30,56
Nizozemsko	32,81	32,19
Rakousko	31,17	32,71
Slovensko	36,35	39,41
Německo	39,25	40,24
Polsko	43,21	47,45

Prostřednictvím Výběrového šetření cestovního ruchu jsou mimo jiné sledovány průměrné výdaje Čechů na delší (min. 4 přenocování) a kratší (1-3 přenocování) cesty. Mezi lety 2014-2020 vzrostly průměrné výdaje na den u delších cest v ČR o 42,7 % a v zahraničí o 1,6 %. Nicméně průměrné výdaje v ČR představují cca 30 % výdajů v zahraničí, v roce 2020 průměrné výdaje na den na delší cestu v ČR činily 430 Kč / cesta / den a v zahraničí 1 381 Kč / cesta / den. Podrobněji viz graf níže.

Graf 4: Průměrné výdaje Čechů na den na kratší a delší cesty

Zdroj: CZSO – Domácí a výjezdový cestovní ruch českých rezidentů (data ke dni 3. 11. 2021)

Regionální rozložení návštěvnosti

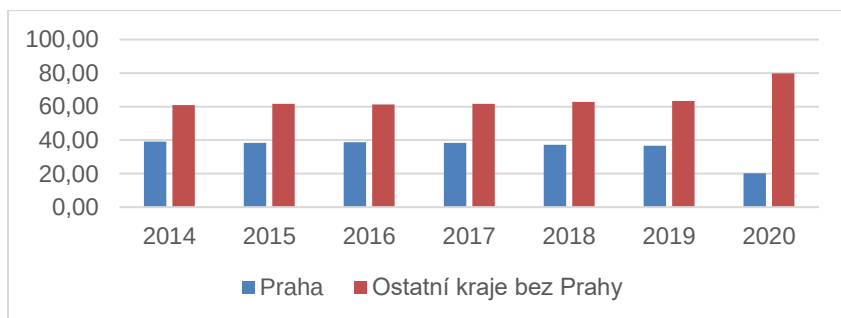
Dlouhodobě, respektive do roku 2019 byla nejnavštěvovanějším regionem Praha. V posledních letech však dochází ke zmírňování rozptylu návštěvnosti mezi Prahou a ostatními regiony. Pomyslné nůžky se zmírňují ve prospěch ostatních regionů.

Tabulka 16: Počet hostů v HUZ dle krajů

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019/ 2014	2020/ 2014	průměr 2014-19
Praha	6 096 015	6 605 776	7 127 558	7 652 761	7 892 184	8 044 324	2 182 443	131,96	35,80	7 236 436
Jihočeský	1 176 046	1 341 912	1 446 905	1 561 802	1 726 991	1 788 911	1 120 104	152,11	95,24	1 507 095
Jihomoravský	1 499 974	1 536 172	1 647 533	1 886 416	2 040 627	2 137 259	1 170 773	142,49	78,05	1 791 330
Karlovarský	776 671	850 891	948 871	1 038 270	1 118 003	1 190 296	677 441	153,26	87,22	987 167
Vysočina	447 603	473 712	522 415	563 648	602 487	605 326	397 509	135,24	88,81	535 865
Královéhradecký	936 736	1 124 032	1 158 127	1 259 417	1 342 757	1 412 307	995 036	150,77	106,22	1 205 563
Liberecký	700 144	820 802	863 520	935 566	997 213	1 048 865	774 683	149,81	110,65	894 352
Moravskoslezský	703 009	775 047	816 653	896 742	985 795	1 015 746	612 681	144,49	87,15	865 499
Olomoucký	487 641	547 538	600 106	658 059	700 112	761 615	472 051	156,18	96,80	625 845
Pardubický	359 665	413 443	443 717	468 273	467 712	480 520	322 270	133,60	89,60	438 888
Plzeňský	568 746	650 250	660 011	751 555	839 900	871 893	533 620	153,30	93,82	723 726
Středočeský	799 530	907 567	939 041	1 021 352	1 122 095	1 172 951	693 980	146,71	86,80	993 756
Ústecký	431 882	487 259	527 461	592 462	632 150	659 902	383 341	152,80	88,76	555 186
Zlínský	603 414	661 149	686 935	714 238	779 124	808 451	500 512	133,98	82,95	708 885
Celkem	15 587 076	17 195 550	18 388 853	20 000 561	21 247 150	21 998 366	10 836 444	141,13	69,52	19 069 593

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

Graf 5: Vývoj podílu návštěvnosti (hosté v HUZ) Prahy a ostatních krajů

Obdobný trend lze spatřit i u přenocování.

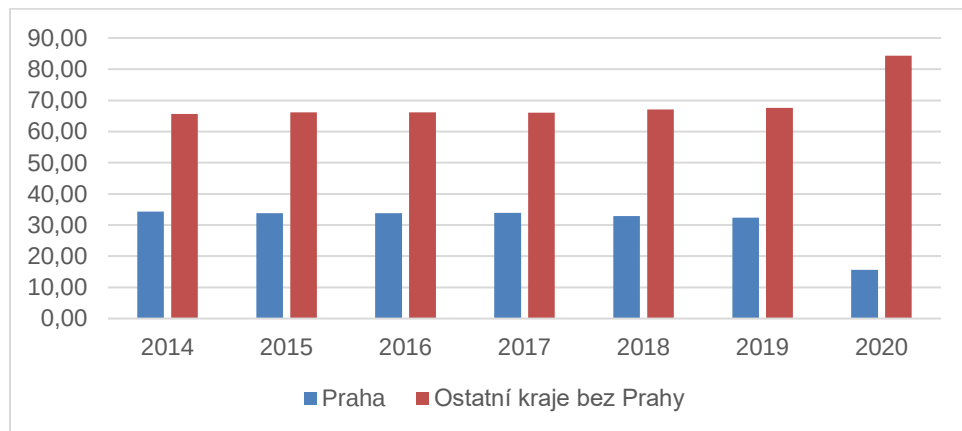

Tabulka 17: Počet přenocování v HUZ dle krajů

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019/ 2014	2020/ 2014	průměr 2014-19
Praha	14 750 287	15 917 265	16 796 384	18 055 838	18 249 084	18 479 653	4 903 295	125,28	33,24	17 041 419
Jihočeský	3 231 434	3 644 147	3 962 667	4 018 639	4 350 666	4 475 809	3 390 178	138,51	104,91	3 947 227
Jihomoravský	2 972 285	3 072 995	3 296 091	3 777 317	4 086 131	4 228 086	2 712 037	142,25	91,24	3 572 151
Karlovarský	4 502 589	4 617 361	4 846 451	5 160 766	5 248 482	5 400 134	2 908 531	119,93	64,60	4 962 631
Vysočina	1 150 321	1 201 529	1 287 124	1 379 185	1 464 334	1 453 860	1 092 859	126,39	95,00	1 322 726
Královéhradecký	3 070 406	3 622 281	3 760 441	4 102 558	4 305 538	4 476 372	3 418 543	145,79	111,34	3 889 599
Liberecký	2 234 287	2 572 976	2 681 486	2 874 880	2 978 105	3 169 859	2 510 460	141,87	112,36	2 751 932
Moravskoslezský	1 945 256	2 229 768	2 350 517	2 551 815	2 752 191	2 846 835	1 853 005	146,35	95,26	2 446 064
Olomoucký	1 598 020	1 779 102	1 929 369	2 030 618	2 161 009	2 312 929	1 610 894	144,74	100,81	1 968 508
Pardubický	1 022 442	1 180 003	1 259 099	1 326 900	1 325 857	1 334 239	953 842	130,50	93,29	1 241 423
Plzeňský	1 464 671	1 717 331	1 732 317	1 850 257	2 035 115	2 131 824	1 498 856	145,55	102,33	1 821 919
Středočeský	1 966 171	2 214 386	2 297 925	2 425 079	2 642 741	2 699 378	1 822 817	137,29	92,71	2 374 280
Ústecký	1 187 437	1 313 971	1 440 494	1 561 069	1 687 629	1 743 626	1 098 298	146,84	92,49	1 489 038
Zlínský	1 851 323	2 010 791	2 056 592	2 104 474	2 227 040	2 272 163	1 608 879	122,73	86,90	2 087 064
Celkem	42 946 929	47 093 906	49 696 957	53 219 395	55 513 922	57 024 767	31 382 494	132,78	73,07	50 915 979

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

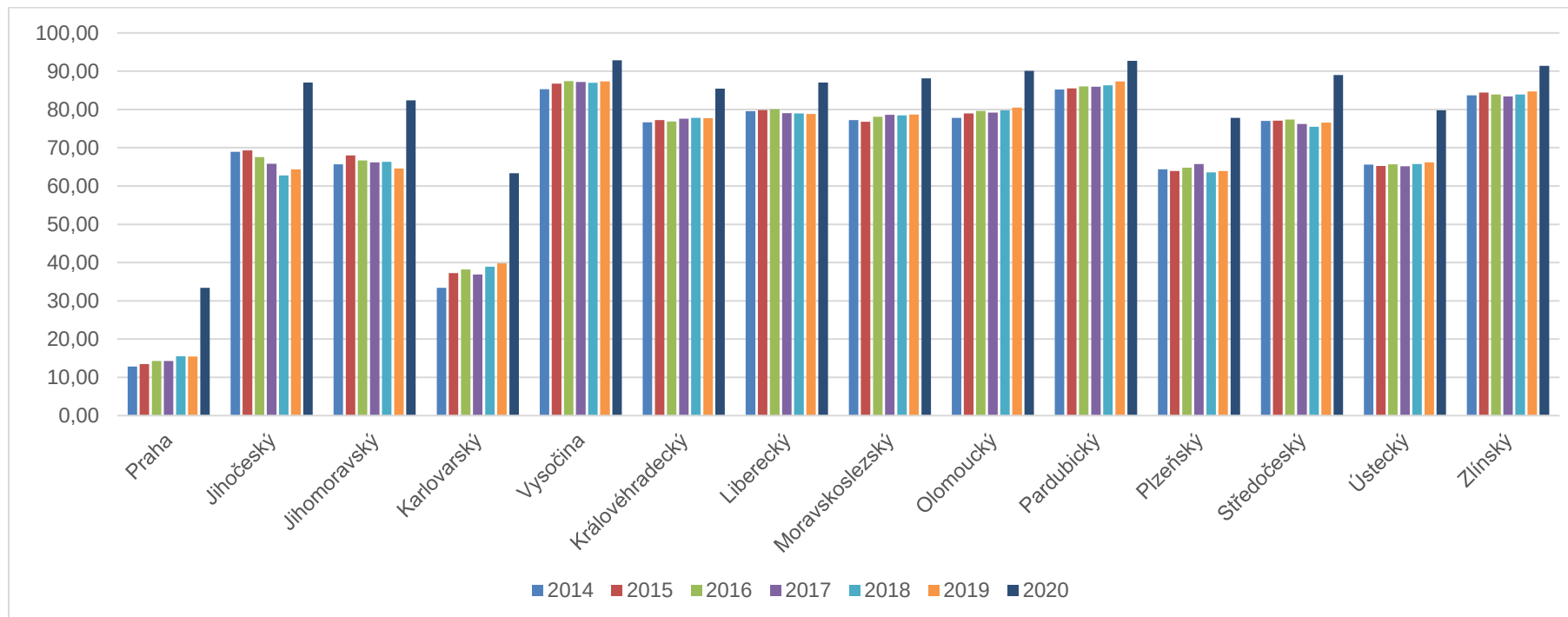
Graf 6: Vývoj podílu počtu přenocování Prahy a ostatních krajů

Ve většině krajů (s výjimkou Prahy a Karlovarského kraje) jsou nejvýznamnější cílovou skupinou rezidenti. Na následujícím grafu lze vidět podíl rezidentů na celkové návštěvnosti krajů.

Graf 7: Vývoj podílu rezidentů na hostech v HUZ celkem (v %)

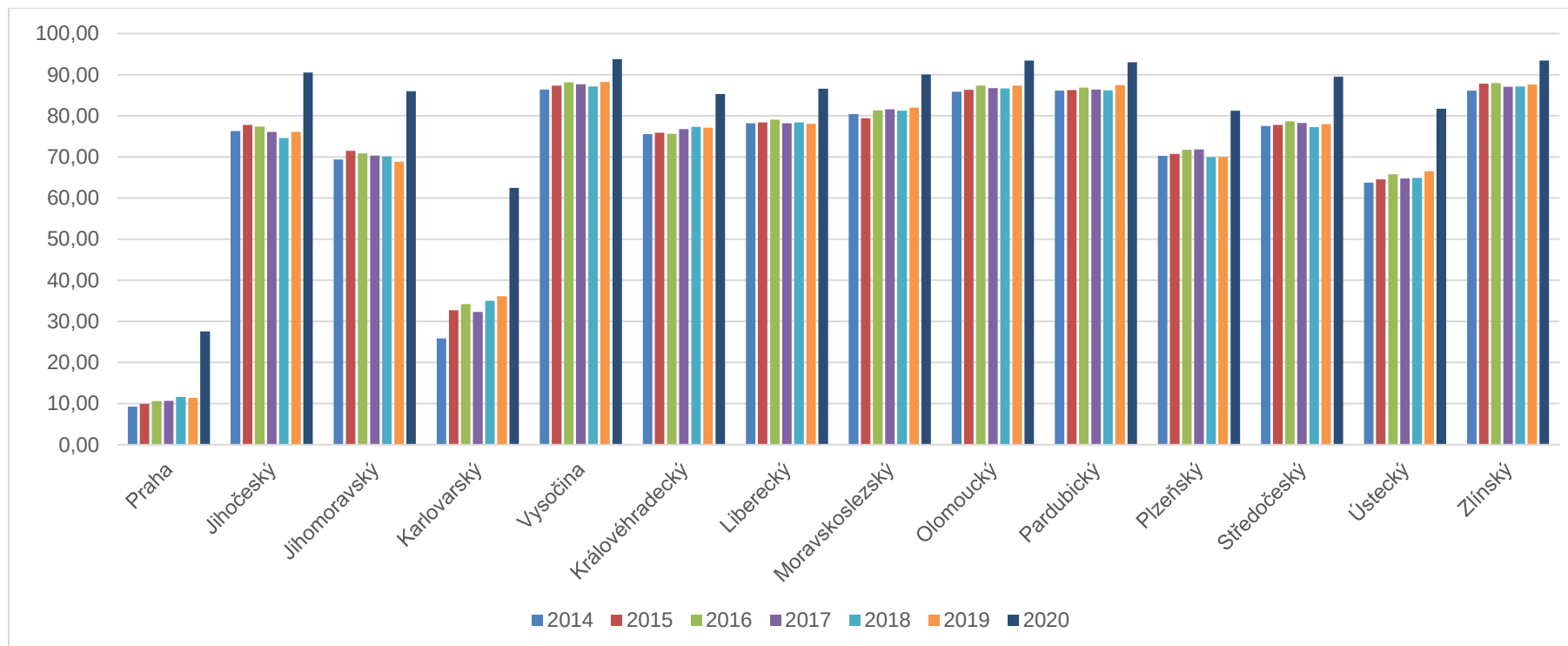

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

Obdobný trend je i v případě přenocování hostů v HUZ.

Graf 8: Vývoj podílu rezidentů na přenocování v HUZ celkem (v %)

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

Největší nárůst DCR byl zaznamenán v roce 2020 z důvodu dopadů pandemie COVID-19 (omezení příjezdového CR, omezení výjezdů do zahraničí), Nicméně s ohledem na mimořádné okolnosti způsobené pandemií COVID-19 je rok 2020 nesrovnatelný s předchozími roky. I přes značný nárůst podílu DCR vlivem propadu celkového počtu hostů zvýšení podílu DCR nedokázalo zvrátit celkový propad návštěvnosti.

V následující tabulce lze spatřit celkový vývoj počtu cest ve sledovaném období dle kategorie návštěvníků.

Tabulka 18: Počet cest dle typu cestovního ruchu a kategorie návštěvníků v ČR (v tis. osob)

Počet cest	Příjezdový			Domácí			Výjezdový		
	Jednodenní návštěvníci	Turisté	Návštěvníci celkem	Jednodenní návštěvníci	Turisté	Návštěvníci celkem	Jednodenní návštěvníci	Turisté	Návštěvníci celkem
2014	16 518	10 649	27 166	46 646	29 412	76 059	2 748	7 393	10 141
2015	17 985	11 619	29 604	49 492	28 325	77 817	2 729	7 654	10 383
2016	19 711	12 808	32 519	54 684	30 691	85 375	2 904	7 923	10 827
2017	21 036	13 665	34 701	57 603	32 562	90 164	2 538	8 893	11 431
2018	21 986	14 283	36 268	53 901	31 931	85 831	3 153	9 686	12 839
2019	22 551	14 651	37 202	53 580	32 287	85 867	3 319	9 655	12 974
2019/2014	136,52	137,59	136,94	114,86	109,78	112,90	120,80	130,59	127,93

Pozn.: bez zahraničních tranzitujících návštěvníků

Zdroj: CZSO – TSA nefinanční ukazatele v ČR (data ke dni 2. 11. 2021)

Kromě 10 890 500 zahraničních návštěvníků ubytovaných v HUZ v ČR v roce 2019 dále navštívily další téměř 4 miliony zahraničních návštěvníků ubytovaných v individuálních ubytovacích zařízeních, respektive 22 mil. jednodenních návštěvníků. V roce 2019 tak v ČR bylo celkem více jak 37,2 mil. zahraničních návštěvníků.

Při pohledu na čisté využití lůžek a využití pokojů v hotelech a penzionech lze spatřit potenciál pro růst návštěvnosti v ČR, respektive i jednotlivých krajích.

Tabulka 19: Čisté využití lůžek (ČVL) a využití pokojů (VP) v hotelech a podobných ubytovacích zařízeních v krajích ČR za rok 2019 a 2020 (v %)

	Využití pokojů – územní srovnání			Čisté využití lůžek – územní srovnání		
	2019	2020	Index	2019	2020	Index
Česká republika	50,9	30,2	59,46	42,2	26,6	62,89
Hlavní město Praha	70,2	27,4	38,95	62,0	23,8	38,46
Středočeský kraj	39,1	28,7	73,30	31,6	23,7	74,95
Jihočeský kraj	43,5	31,7	72,77	36,0	27,7	76,93
Plzeňský kraj	41,5	30,0	72,36	34,5	26,5	76,87
Karlovarský kraj	57,9	41,8	72,17	49,9	37,6	75,29
Ústecký kraj	35,2	25,2	71,41	29,0	21,3	73,31
Liberecký kraj	37,8	35,8	94,66	32,9	31,8	96,63
Královéhradecký kraj	39,8	36,0	90,41	36,2	31,8	87,77
Pardubický kraj	34,0	27,6	81,12	29,3	25,5	86,95
Kraj Vysočina	31,3	25,5	81,26	26,8	22,4	83,42
Jihomoravský kraj	41,7	27,2	65,24	33,6	23,9	71,01
Olomoucký kraj	34,7	27,6	79,55	29,1	24,8	85,32
Zlínský kraj	41,9	32,7	78,10	35,1	28,5	81,39
Moravskoslezský kraj	35,5	25,3	71,33	30,1	22,9	76,32

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

Dlouhodobý růst návštěvnosti vyvolal růst kapacit, respektive počtu ubytovacích zařízení. Mezi lety 2014-2020 vzrostl počet HUZ o 18 %. Přes nepříznivé dopady pandemie COVID-19 došlo k nárůstu HUZ i mezi lety 2019-2020. Nárůst kapacit je v podstatě i jedním z důvodů poměrně nízkého využití pokojů a lůžek. Z dlouhodobého hlediska lze v HUZ v ČR zpozorovat trend zvyšování kvality ubytovacích zařízení oproti ubytovacím zařízením nižší kvality (jako hotely ** a *, chatové osady a ostatní HUZ). Na druhou stranu v určitých typech ubytování dlouhodobé trendy nejsou reflektovány. V posledních letech roste poptávka po karavaningu, která byla umocněna dopady pandemie COVID-19 a větší poptávkou po individualizaci cestování, nicméně počty stání pro karavany a obytné vozy více méně stagnují. Této situaci nepomáhá ani stávající omezení budování tzv. stellplatzů mimo kempy.

Tabulka 20: Vývoj kapacit v HUZ

Počet zařízení		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hromadná ubytovací zařízení celkem		9 013	9 163	9 168	9 007	9 426	9 383	10 699
v tom	Hotel *****	57	58	60	61	62	65	68
	Hotel, motel, hotel ****	557	601	621	653	693	705	819
	Hotel, motel, hotel ***	1 369	1 409	1 409	1 385	1 466	1 442	1 586
	Hotel, motel, hotel **	230	235	223	200	199	194	219
	Hotel, motel, hotel *	149	156	142	130	124	115	113
	Hotel garní ****, ***, **, *	120	127	117	111	109	105	159
	Penzion	3 351	3 406	3 450	3 427	3 624	3 610	4 527
	Kemp	513	516	510	515	566	567	581
	Chatová osada	332	321	325	310	319	321	314
	Turistická ubytovna	661	674	688	663	658	651	751
	Ostatní HUZ	1 674	1 660	1 623	1 552	1 606	1 608	1 562
Pokoje		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hromadná ubytovací zařízení celkem		202 482	206 258	207 309	204 756	210 415	210 496	228 431
v tom	Hotel *****	6 476	6 417	6 693	6 905	7 192	7 449	7 932
	Hotel, motel, hotel ****	35 349	37 764	38 650	39 725	40 974	41 675	46 050
	Hotel, motel, hotel ***	45 945	46 085	46 004	45 267	47 024	46 339	50 246
	Hotel, motel, hotel **	5 454	5 490	5 230	4 811	4 598	4 285	5 393
	Hotel, motel, hotel *	3 126	3 193	2 962	2 658	2 468	2 268	2 283
	Hotel garní ****, ***, **, *	3 182	3 327	3 041	3 031	3 036	2 920	3 609

	Penzion	32 988	33 750	34 512	34 353	36 158	36 174	46 261
	Kemp	8 783	8 884	8 938	9 091	9 607	9 368	9 766
	Chatová osada	7 837	7 544	7 571	7 112	7 294	7 510	7 131
	Turistická ubytovna	10 035	10 439	10 539	10 222	10 078	10 095	11 874
	Ostatní HUZ	43 307	43 365	43 169	41 581	41 986	42 413	37 886
Lůžka		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hromadná ubytovací zařízení celkem		519 909	529 250	533 507	525 536	537 603	539 685	592 314
v tom	Hotel *****	12 661	12 561	13 146	13 579	14 188	14 701	15 669
	Hotel, motel, hotel ****	71 970	75 921	78 054	80 221	83 498	85 173	95 695
	Hotel, motel, hotel ***	102 581	103 466	103 868	101 908	106 281	105 989	116 109
	Hotel, motel, hotel **	14 178	14 530	13 852	12 797	11 827	11 220	14 118
	Hotel, motel, hotel *	8 555	8 693	8 075	7 124	6 374	5 872	6 065
	Hotel garní ****, ***, **, *	6 983	7 417	6 836	6 956	6 968	6 787	11 273
	Penzion	89 502	91 622	93 925	93 524	98 436	98 759	127 608
	Kemp	31 917	32 406	33 042	33 473	34 509	34 279	36 073
	Chatová osada	29 948	28 796	28 976	27 342	28 216	28 908	27 299
	Turistická ubytovna	32 736	34 314	34 926	34 063	33 195	33 226	39 009
	Ostatní HUZ	118 878	119 524	118 807	114 549	114 111	114 771	103 396
Místa pro stany a karavany		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hromadná ubytovací zařízení celkem		50 837	48 585	48 719	49 725	53 746	53 772	53 530
v tom	Hotel *****	-	-	.	.	.	.	.
	Hotel, motel, hotel ****	-	10	5	18	21	20	28
	Hotel, motel, hotel ***	302	461	437	386	401	398	532
	Hotel, motel, hotel **	6	6	.	i.d.	35	35	70
	Hotel, motel, hotel *	40	20	3	i.d.	3	103	105
	Hotel garní ****, ***, **, *	-	10	.	.	.	.	.
	Penzion	623	221	282	512	468	429	1 079
	Kemp	47 618	46 441	45 764	47 188	50 908	51 013	49 393
	Chatová osada	652	365	499	433	591	660	612
	Turistická ubytovna	143	131	203	174	199	163	582
	Ostatní HUZ	1 453	920	1 526	976	1 120	951	1 129

Zdroj: CZSO (data ke dni 1. 11. 2021)

Počet zaměstnaných osob v ČR dle úvazku

V roce 2019 bylo v ČR zaměstnáno 239 649 osob (17 % tvořili sebezaměstnaní a 63 % zaměstnanci). Mezi lety 2014-2019 se počet zaměstnaných osob v ČR zvýšil o 6,5 %. V řadě destinací nedostatek kvalifikovaných pracovníků představoval bariéru jejich rozvoje.

Tabulka 21: ČR – počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu dle pracovního úvazku

Sebezaměstnaní	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014
1 – Hotely a podobná zařízení	4 161	3 894	3 825	3 977	4 228	4 093	98,37
2 – Restaurace a podobná zařízení	16 758	16 802	17 420	16 589	16 068	15 590	93,03
3 – Osobní železniční doprava	0	0	0	0	0	0	82,75
4 – Osobní silniční doprava	1 294	1 138	1 123	1 150	1 136	1 071	82,75
5 – Osobní lodní doprava	3	3	3	3	3	3	92,50
6 – Osobní letecká doprava	0	0	0	0	0	0	0,00
7 – Doplnkové služby osobní dopravy	58	55	53	53	53	48	81,56
8 – Pronájem zařízení pro osobní dopravu	24	24	24	23	25	30	124,85
9 – Cestovní agentury a podobná zařízení	2 490	2 691	2 718	2 771	2 962	3 620	145,38
10 – Kulturní služby	1 901	2 080	2 103	2 175	2 118	2 060	108,37
11 – Sportovní a ostatní rekreační služby	660	722	730	755	735	715	108,37
Charakteristická odvětví ČR	27 350	27 409	27 999	27 497	27 328	27 231	99,56
Související odvětví ČR	14 097	13 737	13 908	13 726	13 746	13 358	94,76
Nespecifická odvětví ČR	476	474	476	481	481	480	100,76

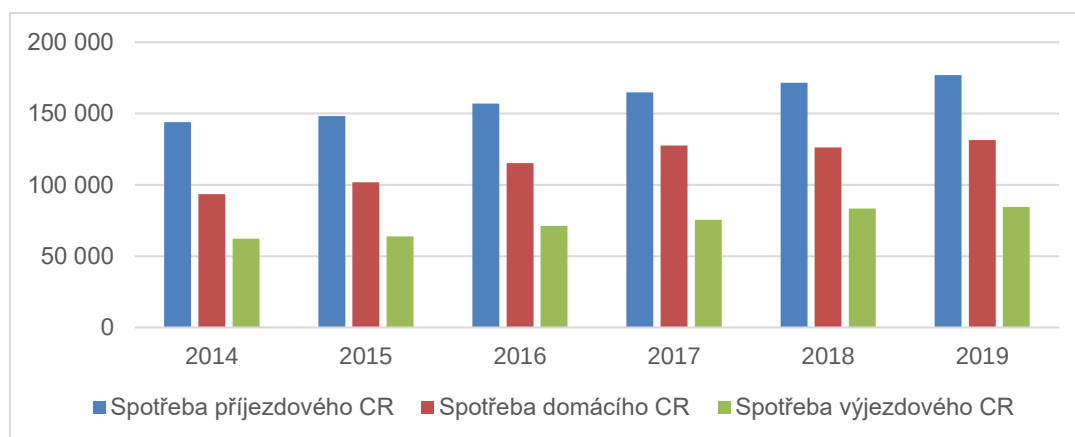
Odvětví celkem	41 923	41 620	42 383	41 705	41 555	41 068	97,96
Zaměstnanci	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014
1 – Hotely a podobná zařízení	34 880	37 104	38 107	37 837	38 331	38 080	109,17
2 – Restaurace a podobná zařízení	48 900	49 464	50 516	51 144	52 814	54 115	110,66
3 – Osobní železniční doprava	13 192	13 146	12 898	12 486	12 787	12 713	96,37
4 – Osobní silniční doprava	10 332	10 802	10 958	10 980	11 244	11 180	108,20
5 – Osobní lodní doprava	47	49	46	47	49	48	102,38
6 – Osobní letecká doprava	2 334	2 122	2 163	2 274	2 216	2 320	99,39
7 – Doplnkové služby osobní dopravy	3 345	3 588	3 740	4 014	4 238	4 176	124,84
8 – Pronájem zařízení pro osobní dopravu	92	98	110	113	116	120	130,01
9 – Cestovní agentury a podobná zařízení	9 851	10 194	10 248	11 388	10 899	11 474	116,48
10 – Kulturní služby	9 480	9 679	9 958	10 295	10 374	10 348	109,16
11 – Sportovní a ostatní rekreační služby	1 919	1 960	2 016	2 084	2 100	2 095	109,16
Charakteristická odvětví CR	134 373	138 207	140 760	142 663	145 168	146 669	109,15
Související odvětví CR	45 871	46 478	47 215	47 812	48 570	48 854	106,50
Nespecifická odvětví CR	2 839	2 892	2 940	2 997	3 044	3 057	107,70
Odvětví celkem	183 083	187 577	190 916	193 473	196 782	198 581	108,46
Celkem	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014
1 – Hotely a podobná zařízení	39 042	40 998	41 932	41 814	42 560	42 174	108,02
2 – Restaurace a podobná zařízení	65 658	66 266	67 936	67 733	68 881	69 705	106,16
3 – Osobní železniční doprava	13 192	13 146	12 899	12 486	12 787	12 713	96,37
4 – Osobní silniční doprava	11 627	11 940	12 081	12 130	12 381	12 251	105,37
5 – Osobní lodní doprava	50	52	49	50	52	51	101,79
6 – Osobní letecká doprava	2 334	2 122	2 163	2 274	2 216	2 320	99,39
7 – Doplnkové služby osobní dopravy	3 403	3 643	3 793	4 067	4 291	4 223	124,10
8 – Pronájem zařízení pro osobní dopravu	117	122	134	136	140	150	128,93
9 – Cestovní agentury a podobná zařízení	12 341	12 885	12 966	14 159	13 861	15 094	122,31
10 – Kulturní služby	11 381	11 759	12 060	12 471	12 492	12 408	109,03
11 – Sportovní a ostatní rekreační služby	2 579	2 682	2 746	2 839	2 835	2 810	108,96
Charakteristická odvětví CR	161 723	165 616	168 759	170 160	172 496	173 900	107,53
Související odvětví CR	59 968	60 215	61 123	61 539	62 316	62 212	103,74
Nespecifická odvětví CR	3 315	3 366	3 417	3 479	3 524	3 537	106,70
Odvětví celkem	225 006	229 197	233 299	235 178	238 337	239 649	106,51

Zdroj: CZSO – TSA Modul zaměstnanosti (data ke dni 2. 11. 2021)

Spotřeba cestovního ruchu v ČR

Následující graf znázorňuje vývoj spotřeby příjezdového, domácího i výjezdového CR. Mezi lety 2014-2019 došlo ke zvýšení spotřeby příjezdového CR o téměř 23 % a zvýšení spotřeby domácího CR o 40,5 %. Z pohledu odlivu finančních prostředků mimo ČR působí negativně zvýšení spotřeby výjezdového CR o 35,5 %. Pozitivní je, že do roku 2019 Češi utráceli více za služby CR “doma”.

Graf 9: Vývoj spotřeby CR

Zdroj: CZSO – TSA (data ke dni 3. 11. 2021)

Devizové příjmy z cestovního ruchu v ČR a jejich podíl na HDP

Mezi lety 2014-2019 příjmy z CR rostly (s výjimkou roku 2018 – stagnace), ve sledovaném období došlo i k růstům výdajů na CR, avšak meziroční růst výdajů byl rychlejší než růst příjmů.

Tabulka 22: Vývoj devizových příjmů z CR

	Příjmy z cestovního ruchu				Výdaje na cestovní ruch	
	absolutně (v mil. Kč)	meziroční index	podíl na celkovém HDP	podíl na exportu	absolutně (v mil. Kč)	meziroční index
2014	141 783	102,9	3,26	4,66	106 722	117,6
2015	148 995	105,1	3,22	4,73	117 382	110,0
2016	154 182	103,5	3,21	4,83	120 219	102,4
2017	162 072	105,1	3,17	4,80	126 895	105,8
2018	161 717	99,8	2,99	4,66	129 652	102,2
2019	167 475	103,6	2,89	4,68	135 041	104,2
2020	84 203	50,3	1,48	2,45	79 436	58,8

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů ČNB o platební bilanci

3.2 Vývoj indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu ČR

Konkurenceschopnost cestovního ruchu ČR jako destinace cestovního ruchu je vyjádřena prostřednictvím tzv. Travel and Tourism Competitiveness Indexu vydávaného organizací World Economic Forum. Index se publikuje jednou za dva roky. Trend postavení ČR je vcelku setrvalý. V posledním publikovaném indexu ČR zlepšila své bodové ohodnocení u 9 dílčích indikátorů (např. Safety & Security, Health & hygiene, Price competitiveness), zhoršila své bodové ohodnocení u 1 dílčího indikátoru (Human resources & labour market) a u 5 dílčích indikátorů nedošlo ke změně bodového ohodnocení oproti minulému období (např. Business environment, Natural resources, International Openness). Co se týče postavení ČR v rámci mezinárodní konkurence, tam došlo ke zlepšení (i s ohledem na to, že v roce 2019 bylo hodnoceno více států a konkurence byla vyšší než v roce 2017). Celá zpráva za rok 2019 je dostupná na [The Travel & Tourism Competitiveness Report 2019 | World Economic Forum \(weforum.org\)](https://www.weforum.org/reports/the-travel-and-tourism-competitiveness-report-2019).

Tabulka 23: Vývoj indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu ČR 2015-2019

The Travel & Tourism Competitiveness Index methodology 2015	2015		2017		2019	
	Score	Rank	Score	Rank	Score	Rank
Business environment	4,4	75	4,5	65	4,5	62
Environmental sustainability	4,9	13	4,9	14	5,0	15
Safety & security	5,7	46	5,9	30	6,1	18
Health & hygiene	6,7	4	6,7	7	6,9	4
Prioritization of Travel & Tourism	4,6	66	4,2	94	4,3	90
Air transport infrastructure	3,1	51	3,1	49	3,4	51
Ground and port infrastructure	5,2	18	4,9	18	4,9	17
Tourist service infrastructure	5,4	30	5,1	32	5,2	32
ICT readiness	5,2	34	5,6	26	5,7	32
Price competitiveness	4,5	87	4,9	67	5,4	76
Human resources & labour market	4,7	44	5,0	33	4,9	43
Natural resources	2,6	89	2,5	98	2,5	93
Cultural resources & business travel	2,3	42	2,4	42	2,4	39
International Openness	4,1	17	4,2	24	4,2	25
Czech Republic (total)	4,2	37	4,2	39	4,3	38

No. of countries	141	136	140
------------------	-----	-----	-----

3.3 Implementace Koncepce ve sledovaném období

3.3.1 Zpracování Akčního plánu ke Konceptu na roky 2019-2020

- Akční plán na roky 2019–2020 reflektoval průběh plnění Akčního plánu na roky 2017–2018, vývoj plnění státní politiky cestovního ruchu (podkladem je Zpráva o plnění Koncepce státní politiky cestovního ruchu 2014–2020 za období 2016–2017) i stávající vývoj odvětví cestovního ruchu. Akční plán zahrnoval celkem 8 opatření a 18 aktivit. Navržené aktivity Akčního plánu přispívaly k implementaci cílů a priorit Koncepce a byly zaměřené na kontinuální rozvoj systému kvality služeb cestovního ruchu, realizaci pilotního provozu systému Kategorizace organizací destinačního managementu, kontinuální zabezpečení dat a podpory rozhodovacích procesů, podporu zvyšování kvality lidských zdrojů, podporu udržitelného cestovního ruchu, koordinaci politiky cestovního ruchu, informovanost a bezpečnost účastníků CR, i nastavení finanční podpory CR.
- V příloze Akčního plánu bylo uvedeno vyhodnocení Akčního plánu na roky 2017–2018. Ve většině případů opatření se jednalo o dlouhodobé úkoly, které je nutné řešit kontinuálně. Ani ta opatření, jejichž realizace byla úspěšná, nelze považovat za “vyřešená”.
- Předpokládaná výše výdajů na implementaci Akčního plánu představovaly cca 280 mil. Kč ročně.
- S ohledem na propuknutí pandemie COVID-19 došlo k přerušení implementace Akčního plánu 2019-2020. Realizace průběžných a nedokončených opatření byla zařazena do Strategie rozvoje CR, respektive Akčního plánu 2022-2023.
- V roce 2020 byl zpracován tzv. Krizový akční plán cestovního ruchu 2020-2021, viz níže.

Přehled opatření a aktivit Akčního plánu 2019-2020

Opatření	Aktivity
Kontinuální rozvoj systému kvality služeb CR	▪ Zajištění existence systému ČSKS po roce 2020
	▪ Zajištění kvalitativního rozvoje systému ČSKS
	▪ Propagace systému ČSKS a posílení značky
Realizace pilotního provozu systému organizace CR	▪ Dokončení realizace pilotního provozu systému Kategorizace DMO
Kontinuální zabezpečení dat a podpory rozhodovacích procesů	▪ Kontinuální rozvoj marketingového informačního systému (MIS)
	▪ Kontinuální rozvoj satelitního účtu cestovního ruchu (TSA)
	▪ Rozšíření analýzy GSM dat na regionální úroveň
	▪ Kontinuální realizace marketingových výzkumů
	▪ Výzkum potenciálu cestovního ruchu
Podpora zvyšování kvality lidských zdrojů	▪ Zařazení CR do osnov výuky na základních školách
	▪ Rozvoj odborného vzdělávání v oblasti CR
	▪ Zajištění odborné kvalifikace pracovníků ve službách CR
Podpora udržitelného CR	▪ Podpora rozvoje infrastruktury udržitelného CR
	▪ Podpora rozvoje destinačního managementu a marketingu udržitelného CR
Koordinace politiky CR	▪ Koordinace politiky CR
Informovanost a bezpečnost účastníků CR	▪ Podpora Horské služby ČR
	▪ Systém informování veřejnosti při mimořádných událostech
Nastavení finanční podpory CR	▪ Revize nastavení finanční podpory CR

3.3.2 Krizový akční plán cestovního ruchu v České republice 2020-2021

Cílem Krizového akčního plánu (dále též “Krizový AP”) bylo přispět k nastavení protikrizových opatření, která měla udržitelným a efektivním způsobem umožnit obnovu odvětví CR. Tedy na jedné straně

dosáhnout předkrizových hodnot výkonnosti CR a na druhé straně minimalizovat možné negativní dopady CR na regiony ČR. Zásadní podmínkou realizace jednotlivých opatření byla věcná spolupráce ústředních orgánů státní správy a dalších odborných institucí.

Krizový AP byl schválen usnesením vlády ze dne 8. června 2020 č. 631. Přehled opatření a aktivit Krizového AP viz tabulka níže. Celý materiál je dostupný na webu MMR ([Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Krizový akční plán cestovního ruchu 2020 - 2021 \(mmr.cz\)](#)).

Opatření	Aktivity
Financování CR a podpora zvýšení poptávky po službách CR	▪ Snížení sazby DPH ve službách CR ▪ Podpora zvýšení poptávky po službách CR „Dovolená v ČESKU“ ▪ COVID III ▪ Kompenzační bonus pro OSVČ a jedno / dvou členné s.r.o. ▪ Program COVID-nájemné ▪ Nastavení jednotné metodiky výkladu pravidel pro ošetření veřejné podpory v CR ▪ Revize nastavení Národního programu podpory CR v regionech
Integrovaný marketing destinací	▪ Příprava a realizace marketingového plánu pro příjezdový CR ▪ Realizace rámcové marketingové kampaně #světovéČesko na podporu DCR ▪ Kampaně DMO a krajů včetně tvorby speciálních produktů CR ▪ Podpora budování pozitivního vztahu rezidentů k CR (např. představení zázemí letiště občanům, představení fungování hotelů, programy pro školy)
Podpora zaměstnanosti	▪ Prodloužení a modifikace programu Antivirus
Ochrana spotřebitele a rovné podmínky podnikání	▪ Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru na odvětví CR (Lex voucher) ▪ Novela zákona o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti CR.
Sběr dat a analytická práce	▪ Analýza dopadů krize a vládních protikrizových opatření na CR a benchmarking s vybranými zeměmi EU, predikce vývoje a monitoring návštěvnosti
Rízení / Systém	▪ Podpora a koordinace obnovení provozu služeb CR

Implementaci Krizového AP poznamenalo vypuknutí druhé, třetí a čtvrté vlny pandemie, kdy k obnově odvětví CR došlo pouze částečně a na několik měsíců v roce. Přetrvávající dopady pandemie budou nadále ovlivňovat realizaci politiky CR.

3.4 Přehled plnění Koncepce dle priorit

Priorita č. 1 Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu

Priorita č. 1 byla zaměřena primárně na oblast nabídky cestovního ruchu. Podporovány byly aktivity související s dostupností zdrojů na rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, zkvalitnění služeb, poradenství, podporu podnikání i nastavení rovných podmínek podnikání.

Podpora rozvoje infrastruktury ze strany státu se zaměřovala na rozvoj dopravní dostupnosti (základní infrastruktura) a převážně na rozvoj doplňkové infrastruktury přímo a nepřímo související s cestovním ruchem. V této oblasti bylo možné čerpat podporu např. na obnovu a zpřístupnění kulturně-historického dědictví, budování cyklotras, značení a vybavenost turistických tras a další. Mezi nejvýznamnější dotační programy v této oblasti patřily IROP, OP ŽP, operační programy přeshraniční spolupráce, Program rozvoje venkova (dále také „PRV“) a dále také SFDI a NPPCRR.

- **Během implementace Koncepce se nepodařilo vyřešit dostupnost finančních prostředků na podporu základní a vybrané doprovodné infrastruktury prostřednictvím finančních nástrojů. Tato problematika byla zařazena do Strategie rozvoje CR.**

1.1 Zkvalitňování podnikatelského prostředí v cestovním ruchu

▪ Vytvoření kompetenčních center pro podporu MSP v cestovním ruchu

Tato aktivita se zabývala poradenstvím malých a středních podniků (dále také „MSP“) v oblasti řízení podniku, přípravy a realizace projektových záměrů, vstupu na nové trhy, cílení na zákazníky atd.

Nevznikla samostatná kompetenční centra pro MSP v CR, nicméně poradenství pro MSP v CR bylo realizováno prostřednictvím aktivit CzechInvest a CzechTrade, ČMZRB, respektive NRB, ale i v rámci projektu Český systém kvality služeb v cestovním ruchu¹⁰.

Významnou úlohu v poradenství MSP hrají i profesní organizace. Podnikatelé v oblasti CR mohli a nadále mohou využít služby poskytované agenturou CzechTourism a jejich zahraničními zastoupeními¹¹. Poradenství pro MSP ve službách CR na regionální úrovni podporují i některé kraje, např. ve Středočeském kraji jsou poskytovány konzultace MSP prostřednictvím Středočeského inovačního centra ve spolupráci se Středočeskou centrálou CR, ve Zlínském kraji byli podnikatelé v CR bezplatně zapojováni do prezentace CR v ČR i v zahraničí. Poradenství MSP v oblasti CR na regionální úrovni realizují i krajské, oblastní či lokální DMO, zejména z pohledu destinačního marketingu.

- **Aktivita byla průběžně naplňována, nicméně s ohledem na význam kvality MSP pro rozvoj CR a vzhledem k dynamickému vývoji poptávky i v důsledku pandemie je nutné v systematické podpoře MSP v oblasti CR pokračovat a dále ji rozvíjet i v nadcházejícím období.**

▪ Informační portál o vývoji a tendencích domácí a zahraniční turistické poptávky

Subjekty cestovního ruchu vnímají roztržičnost zdrojů o výkonnosti cestovního ruchu a poptávce. V rámci této aktivity mělo dojít k vytvoření informačního portálu sdružujícího veřejně dostupné zdroje. Vznikl tak analytický web Tourdata (dříve MIS – marketingový informační systém), který obsahuje interaktivní i statické reporty a umožňuje tak efektivněji a rychleji analyzovat dostupná data o vývoji cestovního ruchu v ČR. Web je dostupný na této adrese www.tourdata.cz. Aktuálně jsou na webu mj. tyto analytické sestavy a analýzy:

- HUZ reporty – čtvrtletně aktualizované
- Tracking domácího a příjezdového CR
- Návštěvnost turistických cílů 2021 – celorepublikový report, krajské reporty
- Analýza místních poplatků
- Studie na dopady COVID-19 na odvětví turismu
- Predikce obsazenosti
- Reporty DMO
- Country reporty – data o zdrojových trzích

¹⁰ Realizace aktivit projektu související rozvojem technických standardů, školením trenérů kvality, certifikací subjektů CR i propagací systému kvality probíhala do 31. 12. 2020.

¹¹ Analýzy z oblasti CR, informace o zdrojových trzích, účasti na veletrzích, spolupráce na aktivitách (např. organizaci fam/press tripů) atd.

Na regionální úrovni byly např. zřizovány krajské portály CR (včetně sekcí pro odbornou veřejnost), provázovány tematické portály do krajských portálů atd. Dále se jednalo např. o spolupráci krajských a oblastních DMO (informování o trendech a vývoji návštěvnosti), či využívání dat CzT ([Tourdata – Tourdata – data o cestovním ruchu](#)) v aktivitách DMO.

- **V následujícím období je třeba funkcionality portálu www.tourdata.cz nadále rozvíjet, rozšiřovat i portfolio relevantních informací o vývoji a výkonnosti CR, aby byl obsah webu využitelný ještě více i pro podnikatele ve službách CR.**

- **Stanovení míst soustředěného cestovního ruchu (zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 565/1990 Sb.“))**

V roce 2020 nabyla účinnosti novela zákona o místních poplatcích¹², která znamenala sjednocení poplatku za lázeňský a rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity do nově zavedeného poplatku z pobytu se sazbou max. 21 Kč. Místa soustředěného CR již nejsou v zákoně stanovena a placení poplatku z pobytu se týká všech typů ubytovacích zařízení (hromadné i individuální) v případě, že daná obec výběr poplatku zavedla (zavedení poplatku z pobytu je samostatnou působností obce). V rámci novely došlo i na úpravu definice osvobozených osob od úhrady poplatku (např. jsou nově osvobozeny osoby mladší 18 let). Od 1. 1. 2021 nabyla účinnosti novela navyšující max. sazbu poplatku až na 50 Kč.

Problémem však zůstává poměrně nízká efektivita výběru místního poplatku z pobytu a dle vyjádření zástupců obcí i chybějící nástroje pro kontrolu podnikání ve službách CR. Potřebu vytvoření nástroje pro zefektivnění výběru poplatku z pobytu dokládá i interní analýza MMR, z níž vyplývá, že z více než 6,3 tis. obcí vybíralo¹³ poplatek z pobytu 1,8 tis., tedy necelých 29 % obcí. Z toho několik obcí vybíralo již neplatné poplatky za lázeňský a rekreační pobyt, respektive poplatky z ubytovací kapacity. Z obcí vybírajících poplatek více jak 44 % vybíralo poplatek z pobytu ve výši 1-10 Kč, téměř 38 % obcí vybíralo poplatek z pobytu ve výši 11-20 Kč a 15 % obcí vybíralo poplatek z pobytu ve výši 21-30 Kč.

- **Výše uvedenými aktivitami došlo k naplnění dané aktivity Koncepce. V nadcházejícím období je nutné realizovat aktivity zaměřené na podporu efektivní administrace a výběru místních poplatků z pobytu a snižování administrativní zátěže ubytovatelů např. prostřednictvím projektu eTurista, který připravuje agentura CzechTourism ve spolupráci s MMR a dalšími resorty a partnery.**

- **Kultivace prostředí v oblasti průvodcovské činnosti**

Cílem této aktivity bylo podpořit rozvoj průvodcovské činnosti s ohledem na zvyšování kvality poskytovaných služeb, uplatnitelnost absolventů, podporu podnikání v cestovním ruchu, vazbu na problematiku sdílené ekonomiky, rovné podmínky podnikání v oblasti průvodcovské činnosti atd.

MMR je zapojeno do řady aktivit, včetně problematiky uznávání výsledků dalšího vzdělávání pro oblast cestovního ruchu dle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů. Ve smyslu tohoto zákona je MMR autorizující orgán např. u profesní kvalifikace Průvodce cestovního ruchu. Autorizace představuje vydání osvědčení pro subjekty vykonávající vzdělávání a organizující zkoušky pro uvedenou profesní kvalifikaci.

MMR ve spolupráci s MPO připravilo novelu zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, a novelu zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákonem č. 117/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byla přijata právní úprava průvodcovské činnosti v oblasti cestovního ruchu. Činnost průvodce může nově vykonávat pouze osoba, které byl vydán český národní průkaz průvodce (nicméně nadále je průvodcovská činnost ponechána v živnosti volné). Vzory průkazů včetně údajů v nich uvedených podle jednotlivých druhů průkazů stanovilo ministerstvo vyhláškou č. 3/2021 Sb. MMR vydává dva druhy průkazů – průkaz I. stupně bez odborné způsobilosti a průkaz II. stupně s odbornou způsobilostí. Průkaz je veřejnou listinou. Oba druhy průkazů jsou vizuálně odlišné. Průkaz musí mít každý průvodce po dobu výkladu viditelně připevněn

¹² Zákon č. 278/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ Analýza byla zpracována k únoru 2021 formou "desktop research" veřejně dostupných informací z webových stránek obcí, portálu MF a aplikace ASPI.

na svém oděvu. Průkaz obsahuje ochranné prvky, jelikož se jedná se o veřejnou listinu. Ministerstvo vede seznam průvodců, kterým byl vydán průkaz. Seznam je veřejně přístupný na internetových stránkách ministerstva a obsahuje následující údaje o průvodci – jméno a příjmení, datum narození a stupeň průkazu a datum jeho vydání. Seznam slouží k lepší informovanosti spotřebitele a k výkonu kontrolní dozorové činnosti. Dodržování vymezených zákonných povinností a vymáhání pokut je v kompetenci živnostenských úřadů, které provádějí živnostenské kontroly.

Problematickou průvodcovské činnosti se zabývalo i MŽP, které v rámci Národní soustavy kvalifikací zajišťuje výkon funkce autorizujícího orgánu pro obor kvalifikace „Ekologie a ochrana životního prostředí“ v rámci kterého je upraven i „kvalifikační standard“ „Průvodce přírodou“.

Zkvalitnění průvodcovské činnosti napomáhaly i aktivity Asociace průvodců ČR, respektive technického standardu Průvodce cestovního ruchu ([Certifikace průvodců](#) | [Certifikace průvodců \(certifikacepruvodcu.cz\)](#)). Aktivity na podporu průvodcovské činnosti jsou také realizovány na regionální i lokální úrovni. Lze zmínit např. realizaci školení, vzdělávacích programů, odborných konferencí a seminářů pro průvodce, zapojování průvodců do pořádání press a fam tripů, vydání tržních řádů upravujících poskytování průvodcovské činnosti, vytváření certifikačních schémat pro průvodce, poskytování materiálů (map a informací) o destinaci a turistických cílech průvodcům, spolupráce DMO a samospráv s Asociací průvodců ČR, finanční podpora při pořádání mezinárodního dne průvodců atd. Dále je zmiňována spolupráce DMO a TIC s průvodci včetně realizace vzdělávacích programů pro průvodce.

- **Zavedením průkazu průvodce a registru průvodců došlo k naplnění této aktivity Koncepce, v dalším období by mělo docházet zejména ke kontrole naplňování zákonných povinností. Je možné očekávat dílčí novelu zákona týkající se možnosti prokázání odborné způsobilosti pro vydání českého národního průkazu průvodce II. stupně.**

1.2 Výstavba a modernizace základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu

▪ Zvyšování standardu ubytovacích zařízení

Z dostupných dat o kapacitách HUZ ([Statistiky VDB \(czso.cz\)](#)) je zřejmý růst kvality ubytovacích zařízení v posledních letech.

Na národní úrovni však dosud nedošlo k vytvoření nástroje, který by umožňoval financování nových a modernizaci stávajících ubytovacích zařízení. Rozvoj podnikatelské infrastruktury cestovního ruchu, včetně ubytovacích zařízení bylo možné realizovat prostřednictvím několika nástrojů. Např. se jednalo o OP PIK, kdy žadatelé mohli podávat projekty na snižování energetické náročnosti provozoven (aktivita otevřena pro všechny obory podnikání), respektive projekty na renovaci brownfieldů pro podnikání v ČR¹⁴ (pouze pro podnikatele v ČR). Podnikatelské subjekty obecně mohli využívat služeb ČMZR, respektive NRB (zvýhodněné úvěry, záruky, poradenství (např. ELENA na podporu zavádění energeticky úsporných opatření)).

Nepřímo bylo zvyšování standardu ubytovacích zařízení podporováno prostřednictvím ČSKS a dobrovolných technických standardů pro oblast ubytovacích zařízení, které jsou jeho součástí. Došlo k rozšíření počtu kategorizovaných zařízení a tato zařízení pak byla propagována přednostně.

Rozvoj certifikačních systémů včetně jejich propagace byl ve sledovaném období podporován i ze státního rozpočtu prostřednictvím MMR (program Státní podpora NNO). V roce 2018 byly podpořeny projekty Partnerství, o.p.s. (Koordinace rozvoje páteřních cyklotras a stezek EuroVelo v ČR, jehož součástí je i zajištění certifikace Cyklisté vítáni – dotace 1,9 mil. Kč), Fóra cestovního ruchu¹⁵ (Podpora trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu prostřednictvím podpory poskytovatelů služeb – dotace 324 tis., Kč), Svazu venkovské turistiky a agroturistiky (Podpora a rozvoj kvality služeb venkovské turistiky v ČR 2018 – dotace 613 tis. Kč).

Na regionální úrovni byla problematika zvyšování standardu ubytovacích zařízení řešena zapojením krajů do ČSKS (podpora systému, propagace a zvyšování povědomí o systému), propagací certifikovaných ubytovacích zařízení, spoluprací na fam/press tripech s certifikovanými ubytovacími zařízeními i v oblasti vytváření krajských dotačních titulů na podporu budování a rozvoje infrastruktury cestovního ruchu (např. dotační titul na podporu venkovského CR).

¹⁴ [OPPIK.cz | Nemovitosti - cestovní ruch](#), [OPPIK.cz | MPO vyhlásilo výzvy ve 3 atraktivních programech](#)

¹⁵ Dnes Česká unie cestovního ruchu.

- Aktivita byla naplňována částečně. V dalším období je nutné zajistit dostupnost finančních nástrojů na budování a rozvoj ubytovacích zařízení (např. aktivitami NRB a SFPI), zejména vzhledem problémům ubytovatelům s likviditou vlivem dopadů COVID-19. Je třeba podpořit rozvoj kvality služeb prostřednictvím technických standardů, podpořit přechod na udržitelnější provoz služeb cestovního ruchu obecně (snižování energetické náročnosti, snižování spotřeby vody, využívání inovativních technologií). Současně je nutné vyřešit legislativní omezení budování tzv. stellplatzů mimo kempy. Dopady pandemie COVID-19 také ukázaly potřebu vytvoření centrálního registru ubytovacích zařízení (provozovny hromadných i individuálních ubytovacích zařízení), vhodným nástrojem je vytvoření registru v souvislosti s realizací projektu eTurista.

▪ Dovybavení středisek cestovního ruchu

Rozvoj vybavenosti středisek¹⁶ cestovního ruchu má vazbu na atraktivitu destinace a prodlužování délky pobytu. Na národní úrovni bylo možné realizovat aktivity na podporu vybavenosti prostřednictvím vybraných podporovaných aktivit Operačních programů přeshraniční spolupráce a prostřednictvím národních dotačních titulů. Ve sledovaném období se jednalo převážně o Národní program podpory cestovního ruchu v regionech (NPPCRR), respektive podprogram Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury CR, ve kterém mohou být 3 dotační tituly: 1) Podpora nadregionálních aktivit (obce, kraje, NNO v CR, podnikatelské subjekty), 2) Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu (podnikatelské subjekty) a 3) Rozvoj veřejné infrastruktury cestovního ruchu (obce, kraje, NNO v CR). Podrobnější informace k nastavení NPPCRR viz web MMR ([Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Národní program podpory cestovního ruchu v regionech \(2016 - 2020\) \(mmr.cz\)](https://mmr.cz)).

Tabulka 24: Vývoj čerpání NPPCRR – Podprogram 1

Rozvoj	2017		2018		2019		2020	
	projekty (ks)	dotace (Kč)	projekty (ks)	dotace (Kč)	projekty (ks)	dotace (Kč)	projekty (ks)	dotace (Kč)
DT 1	0	0	1	3 412 250	1	2 532 321	2	3 501 691
DT 2	25	37 309 558	17	18 299 015	15	28 668 781	12	15 647 375
DT 3	37	29 846 967	37	30 186 530	17	15 182 177	43	60 018 370
Celkem	62	67 156 525	55	51 897 795	33	46 383 279	56	79 167 436

Zdroj: IS DIS (Stav k 8/12/2021)

Poznámka: Rok označuje rok poskytnutí dotace; realizace a čerpání akcí bylo možné v režimu n+1.

Realizace NPPCRR byla prodloužena do roku 2022, respektive 2023.

Na regionální úrovni bylo dovybavení středisek cestovního ruchu podporováno prostřednictvím specifických krajských dotačních titulů zaměřených např. na podporu TIC (podpora činnosti, provozu TIC, respektive zkvalitnění služeb TIC)¹⁷, podporu subjektům cestovního ruchu v kraji, rozvoj navigačních systémů, podporu elektromobility, rekonstrukci parkovišť a budování zázemí pro návštěvníky, rekonstrukci kempů (vč. budování míst pro obytná auta), rozvoj infrastruktury krajských zámků, muzeí a galerií, výstavbu rozhleden, rozvoj cykloturistiky a cyklodopravy atd. Lze zmínit např. vybudování budovy se sociálním zázemím pro návštěvníky muzea čs. opevnění Bouda (Králíky).

Na vybavování středisek CR doprovodnou infrastrukturou se podílejí i města svými rozpočty (např. se jednalo o rozvoj vodáckého centra, koupací mola či informační panely a vybavení informačních center).

- Aktivita zaměřená na dovybavení středisek CR byla průběžně naplňována. S ohledem na zachování konkurenceschopnosti destinací ČR, podpory adaptace destinací na změnu klimatu, snižování negativních dopadů CR a zvyšování odolnosti CR je nutné v podpoře veřejné infrastruktury pokračovat i v nadcházejícím období.

¹⁶ Jde o útvar, jehož hlavním funkčním využitím a ekonomickým přínosem je cestovní ruch. Jedná se o lokalitu nabízející relativně komplexní infrastrukturu CR (základní a doplňková infrastruktura CR), umožňující tak účastníkovi CR realizaci variabilních kombinací forem CR a vyznačující se proto zvláště vysokou intenzitou CR.

¹⁷ Kraje převážně poskytují dotační podporu TIC certifikovaným dle Jednotné klasifikace TIC ČR.

▪ Budování středisek venkovské turistiky

Rozvoj středisek venkovské turistiky na národní úrovni částečně spadá do gesce ministerstva zemědělství (MZe) prostřednictvím Programu rozvoje venkova 2014–2020 a Operačního programu Rybářství 2014–2020. Tyto operační programy byly určeny pro podnikatele v zemědělství / akvakultuře.

Program rozvoje venkova 2014–2020 (PRV):

▪ Opatření 6.4.2 Podpora agroturistiky

V rámci této operace byly podporovány investice na diverzifikaci činností pro zemědělské subjekty vedoucí k zajištění diverzifikace příjmů, vytváření pracovních míst i pro nekvalifikované pracovní síly, k podpoře širšího využití zemědělských farem a využití venkovských brownfields.

▪ Výzvy, čerpání a alokace:

2016 (2. kolo)	2017 (4. kolo)	2018 (6. kolo)	2019 (8. kolo)	2020 (11. kolo)
404 mil. Kč	230 mil. Kč	172,5 mil. Kč	162,5 mil. Kč	175 mil. Kč

▪ Opatření M19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER¹⁸

V rámci operace **19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie CLLD** bylo možné podpořit mimo jiné ubytovací zařízení.

V rámci operace **19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny** bylo také podpořit investice do informačních a turistických center.

Celková alokace opatření M19 na PO 2014–2020, včetně přechodného období, byla cca 5,7 mld. Kč. Harmonogram a alokace výzev byla závislá na jednotlivých MAS.

OP Rybářství 2014–2020:

▪ Opatření 2.2. Produktivní investice do akvakultury, záměr b) Diverzifikace akvakultury

Opatření bylo zaměřeno na podporu diverzifikace činností podniků akvakultury prostřednictvím rozvoje doplňkových aktivit s cílem dosažení výrazného posílení ekonomického potenciálu, tj. rozšíření možností a příjmů podnikatelů v akvakultuře o další formy podnikání úzce spojené s produkční činností v akvakultuře, včetně cestovního ruchu s nabídkou rybaření, environmentálních služeb v oblasti akvakultury nebo vzdělávacích činností týkajících se oblasti akvakultury.

▪ Celková alokace opatření 2.2. záměr b) na PO 2014–2020 byla 10,7 mil. Kč. Za léta 2018–2020 byla proplacena 12 projektům dotace ve výši cca 6,5 mil. Kč.

Díleč aktivita na podporu rozvoje infrastruktury ve venkovském prostoru pro nezemědělské podnikatele na národní úrovni bylo možné realizovat prostřednictvím NPPCRR, bližší podrobnosti viz bod „Dovybavení středisek cestovního ruchu“.

Ve sledovaném období MMR podpořilo zpracování Strategie rozvoje venkovského cestovního ruchu ČR 2018–2025 prostřednictvím dotačního programu pro NNO, zástupce OCR se účastnil pracovních skupin ke zpracování strategie. V roce 2020 zahájila agentura CzechTourism užší spolupráci se Svazem venkovské turistiky a agroturistiky v oblasti rozvoje venkovské turistiky jako významného produktu CR a nastavení propagace venkovského CR v dalších letech.

Na regionální úrovni jsou aktivity zaměřené na budování středisek venkovské turistiky podporované prostřednictvím krajských dotačních titulů¹⁹ (krajské programy obnovy venkova, podpora produktů venkovské turistiky (včetně propagace vinařství a vinohradnictví a podpory agroturistiky), podpora cestovního ruchu v kraji atd.). Zaměření dotačních titulů je obdobné jako u aktivity dovybavení středisek cestovního ruchu. Také lze zmínit spolupráci krajů s SVTA např. na mapování nabídky venkovského CR, nastavení propagace atd.

¹⁸ CLLD – komunitně vedený místní rozvoj.

¹⁹ Především venkovský cestovní ruch podporují kraje Jihomoravský, Moravskoslezský a Plzeňský.

- Aktivita byla průběžně naplňována, nicméně venkovský cestovní ruch, agroturismus či ekoturismus mají v prostředí českého venkova značný nevyužitý potenciál. Zásadní je rovněž zintenzivnění spolupráce mezi zemědělskými podnikateli, výrobci regionálních produktů, provozovateli služeb CR a DMO, k čemuž může přispět i intenzivnější meziresortní spolupráce s MZe. Podpora venkovského CR by měla být zachována a rozvíjena i v dalším období.

▪ Zkvalitňování dopravní dostupnosti turistických destinací

Cílem této aktivity bylo zajistit samotný rozvoj dopravní infrastruktury (silniční, železniční, vodní) využitelné návštěvníky cestovního ruchu, ale také rozvoj dopravních systémů i udržitelné a alternativní formy dopravy. Rozvoj dopravní dostupnosti na národní úrovni je v kompetenci ministerstva dopravy (MD).

Níže uvedená tabulka představuje vývoj vybraných indikátorů OP D 2014-2020 s vazbou na dopravní dostupnost regionů i rozvoj ekologicky šetrné dopravy.

			Cílová hodnota (2023)	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
F	71004	Počet modernizovaných/nových terminálů	3	5	2	1				
F	70102	Délka rekonstruovaných železničních tratí mimo TEN-T	45	215,13	186,7	143,39	133,13	2,5		
F	70201	Délka rekonstruovaných železničních tratí TEN-T – GSM-R/ETCS	930	493,7	493,7	36,95				
F	70501	Počet odstranění omezení na železniční trati odstranění	23	15	15	11	1	1		
F	CO13	Celková délka nově postavených silnic	75	27,52	19,38	8,28				
F	CO14	Celková délka rekonstruovaných nebo modernizovaných silnic	68	54,77	47,57	28,45	13,55	8,13		
	72311	Úspora času v silniční dopravě	7 994 857	5 397 434	3 773 250	1 811 241	160 721			
F	75300	Počet nově pořízených či zmodernizovaných zařízení technické infrastruktury pro ekologická vozidla	1 000	18						
	75310	Kapacita zařízení určených k nabíjení vozidel	16 300	1 560	1 164	1 164	1 164	1 164	1 164	1 164

Zdroj: Výroční zpráva OP D 2014-2020 [Opd.cz](https://www.opd.cz) - Výroční zprávy OPD (staženo 16. 11. 2021)

MD naplňovalo opatření prostřednictvím implementace následujících strategických dokumentů, respektive opatření:

- Dopravní sektorové strategie 2. fáze – definují rozvoj dopravní infrastruktury pro jednotlivé druhy dopravy
- Bílá kniha – Koncepce veřejné dopravy 2015–2020 s výhledem do roku 2030, která řeší stabilizaci financování veřejné dopravy
- Akční plán rozvoje inteligentních dopravních systémů (ITS) v ČR do roku 2020 (s výhledem do roku 2050) – zaměřuje se na využití a zavádění systémů ITS nejen na silniční infrastrukturu, ale i v ostatních druzích dopravy

Na regionální úrovni byly realizovány aktivity zaměřené obecně na obnovu a údržbu silnic II. a III. tříd a budování obchvatů měst, zlepšení dostupnosti příhraničních oblastí, zkvalitnění dostupnosti turisticky významných měst atd.

Specificky pro oblast cestovního ruchu byly realizovány aktivity zaměřené na podporu a propagaci ski / cyklo busů, zavádění nových leteckých linek, rozvoj autobusové dopravy (vč. specificky zaměřené např. vinobus po vinařských objektech), podpora provozu historických vlaků / nostalgických jízd, doplnění některých autobusových a vlakových spojů o vybavení pro přepravu kol (např. zavedení mimořádného cyklovaku v rámci akce Den Cyklostezky Ohře) atd.

Nejvýznamnější dopravní prostředek pro cestu do destinací však nadále představuje osobní automobil²⁰, což kromě ekologických dopadů může způsobovat problémy v souvislosti s dopravou v klidu (požadavky na parkovací místa v rámci destinace včetně atraktivit CR). Problémem kromě fyzického stavu infrastruktury je i obslužnost hromadnou dopravou v rámci regionů a destinací a konektivita na hlavní dopravní uzly. Zejména víkendy a státní svátky jsou z hlediska dopravní obslužnosti jednotlivých destinací problematické, což představuje bariéru dalšího rozvoje.

- **Aktivita byla průběžně naplňována. Aktivitami MD a krajů docházelo ke zlepšování dopravní dostupnosti destinací, zejména prostřednictvím zlepšování fyzické infrastruktury. V dalším období je nutné více podporovat možnosti cestování do destinací a v rámci destinací veřejnou hromadnou dopravou. Při zpracování jízdních řádů je nutné brát ohled nejen na potřeby místních (cesty do práce a školy), ale i návštěvníků (alternativa pro cestu osobním vozem).**

▪ Podpora infrastruktury pro rozvoj nemotorové dopravy

Podpora infrastruktury pro rozvoj nemotorové dopravy na národní úrovni je realizována prostřednictvím aktivit MD, MZe a MMR.

Aktivity MD jsou zaměřeny primárně na podporu výstavby a údržby cyklistických stezek a zvyšování bezpečnosti a zpřístupnění dopravy (realizace prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI)).

- **Příspěvky na výstavbu a údržbu cyklistických stezek**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Čerpání v mil. Kč	73,6	152	98,5	131,2	348,8	385	710

- **Příspěvky na zvyšování bezpečnosti a zpřístupňování dopravy** (vč. zklidňování dopravy a akcí „Bezpečný přechod“)

Opatření ke zvýšení bezpečnosti nebo plynulosti dopravy nebo opatření ke zpřístupňování dopravy osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace podél silnic I., II., III. třídy nebo místních komunikací schválených v rámci záměrů Národního rozvojového programu mobility pro všechny, a dále akce zaměřené na úpravy dopravní infrastruktury směřující ke zvýšení bezpečnosti nebo plynulosti

²⁰ Způsob dopravy návštěvníků do destinace je mimo jiné sledován prostřednictvím šetření Tracking DCR a PCR (data z šetření Tracking domácího a příjezdového cestovního ruchu 2017-2021 dokládají, že 70 % respondentů do destinace přicestovalo osobním automobilem/motorkou, vlakem 10 % respondentů a autobusem 6 % respondentů). ([Tracking domácího a příjezdového cestovního ruchu 2017 – 2021 – Tourdata, staženo 3. 1. 2022](#)).

dopravy a jejího zklidnění na silnicích I., II. nebo III. třídy. Akce musely být v souladu s Národní strategií bezpečnosti silničního provozu 2011-2020.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Čerpání v mil. Kč	254	317	463	407	483	567	571

Prostřednictvím MZe byly realizovány aktivity zaměřené na rozvoj turistických tras.

PRV 2014–2020:

- **Operace 4.3.2 Lesnická infrastruktura**
 - Podpora výstavby a rekonstrukcí lesních cest vedoucích ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest. Ke zlepšení kvality stávajících lesních cest došlo jejich rekonstrukcí. Ke zvýšení hustoty lesních cest došlo výstavbou nových cest či rekonstrukcemi stávajících lesních cest se zvýšením jejich kategorie. Zohledněno bylo rovněž omezení erozního účinku odvodnění lesních cest či vybavenost lesních cest pro účely ochrany lesa.
 - Nástroj:
 - dotační podpora ve výši 80 % způsobilých výdajů (6. kolo příjmu žádostí); 90 % způsobilých výdajů (11. kolo příjmu žádostí)
 - Max. výše výdajů, ze kterých je stanovena dotace: 8 mil. Kč
 - Min. výše výdajů, ze kterých je stanovena dotace: 10. tis. Kč; 100 tis. Kč od 11. kola příjmu žádostí
 - Výzvy, čerpání a alokace
 - 2016: 3. kolo PRV; 373,1 mil. Kč
 - 2017: 4. kolo PRV; 150 mil. Kč
 - 2018: 6. kolo PRV; 302,7 mil. Kč
 - 2020: 11. kolo PRV; 260,6 mil. Kč
- **opatření M19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj)**
 - V rámci operace **19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje** bylo možné podpořit mimo jiné: lesní a polní cesty, které mají nejen hospodářský, ale i rekreační účel (podpora ve výši 90 %), případně v rámci pozemkových úprav (podpora ve výši 100 %), či lesní stezky (podpora ve výši 100 %).
 - Harmonogram a alokace:
 - Alokace pro dané aktivity a harmonogram výzev závisela na jednotlivých Místních akčních skupinách (MAS)
 - Celková alokace opatření M19 na PO 2014–2020, včetně přechodného období, je cca 5,7 mld. Kč

Národní dotační titul: Podprogram 129 666 Údržba a oprava polních cest

- Podprogram byl zaměřen na podporu údržby a opravy zpevněných polních cest nebo jejich úseků nacházejících se v obvodu pozemkových úprav realizovaných před rokem 2006, tj. těch polních cest, které byly v rámci těchto komplexních pozemkových úprav/jednoduchých pozemkových úprav nově vybudovány nebo rekonstruovány a jejichž technický stav vykazuje zjevné známky fyzického opotřebení nebo poškození.
- Nástroj:
 - dotační podpora ve výši 70 % způsobilých výdajů.
 - Rozpětí projektů 100 tis. – 6 mil. Kč
- Harmonogram a alokace
 - 2017: 200 mil. Kč
 - 2018: 60 mil. Kč, vyplaceno 4 118 734 Kč
 - 2019: výzva nebyla vyhlášena
 - 2020: titul neexistuje
- **Vodní cesty (MD)**

MD realizovalo následující akce na podporu rekreační plavby: Přístav Veselí nad Moravou a Ústí nad Labem – Vaňov. Zároveň došlo k modernizaci přístaviště na nábreží E. Beneše v Praze, kde nyní mohou

přistávat i malá plavidla, a modernizaci informačního systému přístavišť. V tomto sledovaném období však probíhala příprava nových záměrů rekreační plavby.

Na regionální úrovni lze pak zmínit např. i aktivity zaměřené na čištění řek (např. Ohře v KVK).

▪ **Značené turistické stezky a trasy**

V ČR je vytvořená síť značených turistických tras, která zahrnuje:

- značené turistické trasy pro pěší a lyžařské turistické trasy o délce 43,6 tisíc km,
- samostatné značené lyžařské trasy KČT o délce 511 km,
- značené cyklotrasy (vyznačení pásovým značením) o délce 38 tis. km,
- jezdecké trasy o délce 2,8 tisíc km,
- trasy pro vozíčkáře o délce 140 km.

MMR prostřednictvím programu státní podpora NNO podpořilo několik projektů zaměřených na rozvoj sítě značených turistických tras a jejich koordinaci:

▪ Podpora aktivit KČT

Projekt KČT zaměřený na kontrolu a obnovu turistického značení. V rámci realizace projektu dochází ke kontrole, údržbě a obnově 1/3 značených pěších, jezdeckých a lyžařských tras (přibližně 15 tis. km) a kontrole a obnově značení všech cyklotras (přibližně 27 tis. km). Součástí projektu je i kontrola bezpečnosti trasy, zprůchodnění vybraných úseků tras, výměna chybějících / poškozených směrůvek, údržba směrůvníků a stojanů s vývěsními turistickými mapami / výměna turistických vývěsních map v případě potřeby.

Celkové náklady na obnovu značení přesahují 15 mil. Kč ročně. Obnova a údržba značení je také kofinancována kraji, kraje se podílí na spolufinancování projektu ve výši cca 41 % z celkových uznatelných výdajů.

▪ Podpora aktivit Nadace Partnerství/ Partnerství o.p.s.

Projekt Nadace Partnerství / Partnerství, o.p.s. zaměřený na koordinaci dálkových cyklotras EuroVelo a GreenWay v ČR (jednotné značení, provázanost na národní a mezinárodní trasy, vyhledávání a návrhy úpravy nebezpečných úseků, projektová podpora atd.), sledování počtu návštěvníků turistických tras, zajištění certifikace Cyklisté vítání. Certifikované subjekty jsou pak zvýhodňovány v krajských programech na podporu CR.

Projekty NNO na koordinaci turistických tras

Rok	Projekt	Výše dotace
2014	Značení turistických tras v ČR (KČT)	7 600 000
2015	Značení turistických tras v ČR (KČT)	7 700 000
	Koordinace rozvoje stezek Eurovelo v ČR - I. Etapa (Nadace Partnerství)	750 000
2016	Značení turistických tras v ČR (KČT)	8 500 000
	koordinace rozvoje stezek Eurovelo v ČR, II. Etapa (Nadace Partnerství)	1 211 374
	Česko jede (Asociace měst pro cyklisty)	500 000
2017	Značení turistických tras v ČR (KČT)	8 500 000
2018	Značení turistických tras v ČR (KČT)	8 500 000
	Koordinace rozvoje páteřních cyklotras a stezek EuroVelo v ČR (Nadace Partnerství)	1 977 107
2019	Značení turistických tras v ČR (KČT)	8 000 000
2020	Značení turistických tras v ČR (KČT)	5 005 000

Prostřednictvím NPPCRR bylo možné realizovat projekty na podporu značení nových turistických tras a naučných stezek, podporu vybavenosti turistických tras (odpočívadla, zázemí pro návštěvníky, informační a mapové podklady, centra služeb pro turisty²¹, samoobslužné cyklopointy, prostředky pro bezpečné parkování kol atd.).

²¹ Oproti Národnímu programu podpory CR ukončenému v roce 2016 v NPPCRR nebyly podporovány půjčovny sportovního vybavení včetně možnosti pořízení sportovního vybavení.

Na regionální úrovni vznikaly např. komise pro koordinaci cyklodopravy / udržitelné dopravy a v jednotlivých krajích byly např. zřízeny funkce cyklokoordinátorů, dále byly zpracovány strategické dokumenty na podporu aktivní mobility, respektive podporu koordinace a rozvoje jednotlivých forem turistiky (např. cyklostrategie / cyklogenerely, koncepce v oblasti vodácké turistiky atd.).

Rozvoj nemotorové dopravy v regionech byl podporován prostřednictvím krajských dotačních titulů, které byly nejčastěji zaměřené na podporu rozvoje cykloturistiky a cyklistické dopravy²², obnovu značení²³ a značení nových turistických tras (pěší, cyklo, hipo, lyžařské, vodní tras), rozvoj a budování dálkových a na ně navazujících cyklotras, výstavbu páteřních cyklostezek, vybudování singletracků či pumptracků, zpracování projektových dokumentací pro budování cyklostezek, zpracování a podpora implementace regionálních cyklostrategií, údržbu cyklostezek a další.

Příklady realizovaných projektů:

- realizace cyklotrasy č. 2 „Labská stezka“ (úsek Pardubice – Hradec Králové a Pardubice – Přelouč; 1,5 mil. Kč/2018; 1,5 mil. Kč/2019, 3,75 mil. Kč/2020),
- dobudování chybějících úseků Labské stezky v Ústeckém kraji,
- projekční příprava cyklostezky Ohře a Pánevnické trasy, výstavba úseků „Cyklostezky podél Ohře: Dalovice – Šemnice, II. část chatová osada Všeborovice – Šemnice“ (25 mil. Kč/2020),
- dotační titul Jihomoravského kraje na podporu cyklistiky s alokací okolo 17 mil. Kč ročně,
- výstavba lávky přes řeku Ohři ve Svatošských skalách (26 mil. Kč/2020),
- výstavba cyklolávky přes Vltavu v Českých Budějovicích (téměř 20 mil. Kč/2018),
- dotace poskytnutá Karlovarským krajem ČD, a.s. (ve výši 150 tis. Kč ročně) na úhradu nákladů spojených s rozvojem služeb poskytovaných cyklopůjčovnami, tj. především nákup kol a dalšího příslušenství, včetně servisu, zvýšení úrovně zabezpečení prostorů určených ke skladování bicyklů.

Ve sledovaném období byla certifikována první dálková pěší trasa v ČR dle metodiky Leading Quality Trails Best of Europe²⁴. Jedná se Stezku podél Lužnice, trasa je dlouhá je 55 km a je rozdělena do 4 denních etap.

- **Aktivita byla průběžně naplňována, stále však existují území, kde je silný rozvojový potenciál pro CR. Aktivní formy CR jsou na vzestupu a celá řada z nich naplňuje znaky udržitelného CR, pro zachování konkurenceschopnosti ČR je třeba v podpoře infrastruktury CR dále pokračovat. Z hlediska udržitelného rozvoje CR je klíčové usměrňování návštěvnosti, nadále podporovat rozvoj sítě značených turistických stezek a tras (budování, zkvalitňování, údržba, vybavenost, značení propojenost, provázanost, bezpečnost, sledování vytiženosti atd.).**

1.3 Zkvalitnění nabídky služeb cestovního ruchu

- **Tvorba a další rozvoj oborových technických standardů ve vybraných segmentech cestovního ruchu**

Problematika technických standardů v CR byla na centrální úrovni řešena primárně prostřednictvím projektu ČSKS, více k systému viz kapitola „**Další rozvoj ČSKS jako systémového nástroje zvyšování kvality služeb**“ (strana 40).

V únoru 2018 byl spuštěn technický standard pro Kategorizaci organizací destinačního managementu (dále také Kategorizaci DMO), více ke standardu viz kapitola „**Posílení organizace (uspořádání) cestovního ruchu**“ (strana 50).

Další rozvoj technických standardů (vč. jejich revize) může přispět ke zvyšování kvality služeb a tím i konkurenceschopnosti destinací. Nicméně tyto standardy nejsou povinné, subjekty se k nim přihlašují na dobrovolné bázi. Zejména v oblasti ubytovacích služeb nastal během sledovaného období rozmach nových forem, včetně ubytování v individuálních ubytovacích zařízeních, kde technický standard existuje pod záštitou Svazu venkovské turistiky a agroturistiky²⁵. Na konci sledovaného období začala AHR ČR připravovat aktualizaci Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení České republiky 2021-2025,

²² Budování a obnova cyklo stezek / tras, udržování čistoty, vybavenost a značení, podpora zřízení dobíjecích stanic pro elektrokola), budování a úpravu lyžařských běžeckých tras (včetně provozních výdajů).

²³ Kraje se podílí na spolufinancování projektu KČT zaměřeného na obnovu značení turistických tras v ČR (projekt realizovaný v rámci programu státní podpora NNO).

²⁴ Leading Quality Trails, Best of Europe – European Ramblers Association (era-ewv-ferp.org).

²⁵ <https://www.svazvta.cz/certifikace/oficialni-jednotna-klasifikace-ubytovani-v-soukromi>

včetně rozšíření o novou kategorii ubytovacích zařízení – apartmánové hotely a apartmánové komplexy²⁶. Problematika kategorizace ubytovacích zařízení je však širší a souvisí i s ukotvením minimálních kvalitativních standardů v legislativě a jejich vymahatelností, resp. s kontrolou podnikání ve službách cestovního ruchu. Lze předpokládat, že se toto téma bude dále řešit i v návaznosti na připravovaný projekt E-turista.

Na regionální úrovni probíhala spolupráce krajů, DMO, TIC a nositelů značek na rozvoji certifikačních systémů jako např. Regionální produkt Český ráj, Broumovsko – regionální produkt ve spolupráci s Asociací regionálního značení, Regionální potravina ve spolupráci MZe a krajů, Mistr tradiční rukodělné výroby Středočeského kraje apod. Důležitým partnerem při podpoře regionální produkce a značení jsou i místní akční skupiny (např. portál [Regiony Sobě – Národní síť Místních akčních skupin \(regionysobe.cz\)](http://RegionySobe.cz)).

Kraje spolupracují s profesními asociacemi zastupujícími technické standardy. U řady krajských dotačních titulů je podmínkou poskytnutí dotace doložení technického standardu pro danou oblast cestovního ruchu.

V rámci této aktivity lze zmínit i zapojení MMR do odborné sekce Rady kvality České republiky: „Kvalita v obchodě, cestovním ruchu, výrobcích, službách a ochraně spotřebitele“ v gesci MPO²⁷.

- **Ve sledovaném období probíhala jak revize stávajících technických standardů, tak i příprava nových. Jedná se o kontinuální proces, který se přenáší i do Strategie rozvoje ČR.**
- **Je vhodné podporovat vznik a rozvoj technických standardů, včetně inovativních požadavků v souvislosti se snižováním dopadů na životní prostředí.**
- **Zejména v oblasti ubytovacích služeb je dalším obdobím vhodné řešit možnost ukotvení kvalitativních požadavků v legislativě, resp. zajistit důslednou kontrolu podnikání v ubytovacích službách a ve službách ČR.**

▪ **Další rozvoj ČSKS jako systémového nástroje zvyšování kvality služeb**

MMR ve spolupráci s agenturou CzechTourism usilovalo o zapojení odborníků z oblasti služeb do rozvoje ČSKS, za tímto účelem bylo rozhodnuto o vytvoření Rady pro kvalitu a certifikaci (dále také Rada), coby poradního orgánu Rady – pracovní skupiny s libovolným počtem členů, na které se budou předjednat témata pro vlastní zasedání Rady. Navržený koncept zohledňoval zapojení spolupracujících subjektů a na druhou stranu udržoval i rozhodující úlohu MMR jako ústředního orgánu státní správy v oblasti ČR i jediného subjektu zapojeného do financování systému kvality. Projednávání a nastavování konceptu Rady kvality ČSKS bylo administrativně a časově velice náročné. První (ustavující) zasedání Rady kvality (Rady pro kvalitu a certifikaci Českého systému kvality služeb) proběhlo 21. 5. 2018.

Ve sledovaném období byl projekt ČSKS ve fázi udržitelnosti, která skončila k 31. 12. 2020. V průběhu nastavení udržitelnosti došlo k transformaci Specializovaného pracoviště a jeho přesunu na agenturu CzechTourism, která organizačně zabezpečovala proces certifikace a další rozvoj ČSKS. Financování projektu bylo zajištěno prostřednictvím odborného úkolu MMR (ČSKS byl 100 % financován ze státního rozpočtu).

V letech 2018-2020 byly do ČSKS zahrnuty následující technické standardy: Oficiální jednotná klasifikace provozovatele ubytování v soukromí (Svaz venkovské turistiky a agroturistiky), Klubový rating provozovatele Golfového zařízení (Asociace golfových hřišť), Klasifikace areálů pro terénní cyklistiku (Česká Mountainbiková asociace). Aktuálně je v rámci ČSKS zastoupeno celkem 9 technických standardů (<http://organizace.csks.cz/cs/cesta-k-certifikaci/technicke-predpoklady-kvality/>).

Agentura CzechTourism zajišťovala vzdělávací kurzy ve všech stupních certifikace, realizovala certifikaci, spolupracovala s koordinátory, profesními asociacemi, vytvořila kreativní strategii a realizovala marketingovou kampaň. V neposlední řadě byla prověřována možnost zajistit alespoň částečnou samofinancovatelnost celého systému prostřednictvím zavedení poplatků za certifikaci a došlo tak ke snížení nákladů ze státního rozpočtu.

Ve sledovaném období byly realizovány následující aktivity:

²⁶ <https://www.ahrcr.cz/novinky/nova-kategorie-klasifikace-hotelstars-apartmanove-hotely-a-komplexy/>

²⁷ <https://www.narodniportal.cz/rada-kvality/os-rady-kvality> (staženo dne 4. 1. 2022)

Certifikace:					Recertifikace:	
Rok	I. stupeň	II. stupeň	Za rok	Celkem	I. stupeň	II. stupeň
2013-2015	666	12	678	678	0	0
2016	24	0	24	702	0	0
2017	77	6	83	785	21	0
2018	130	6	136	921	104	0
2019	63	4	67	988	45	3
2020	62	3	65	1053	41	3

Školení trenérů kvality

	Proškolené osoby		Aktualizační kurzy
	I. stupeň	II. stupeň	Celkem osob
2016	40	-	-
2017	191	16	72
2018	102	9	24
2019	120	-	35
2020	20	0	0

* V roce 2020 byla realizace školení trenérů kvality i realizace aktualizačních kurzů pozastavena z důvodu šíření pandemie COVID-19 a platnosti vládních protiepidemických opatření.

Marketingové kampaně ČSKS

▪ Rok 2018

Pro propagaci značky „Q“ byly vytvořeny nové webové stránky www.sluzbyQ.cz, na kterých byly prezentovány profily všech certifikovaných organizací vč. přehledné mapy. Taktéž zde byly umísťovány články o nově certifikovaných subjektech a zajímavosti ze světa kvality.

Byla rovněž připravována a částečně realizována veřejná zakázka na nákup mediálního prostoru pro realizaci marketingové kampaně ČSKS. Navazující kampaň zaměřená na propagaci značky „Q“ mezi širokou veřejností proběhla ve druhém pololetí 2018²⁸. Součástí kampaně byly bannerové reklamy, mobilní reklamy, Facebookové reklamy, PR článků na internetu, PR článků v tištěných médiích a outdoorové reklamy (rámečky ve vlacích). V rámci kampaně byl stále využíván web www.sluzbyQ.cz.

▪ Rok 2019

V říjnu 2019 byla realizována kampaň v rádiu Frekvence 1. Konkrétně šlo o odvysílání spotů, realizaci víkendové soutěže a rozhovoru. V kampani byla promována značka „Q“ a Český systém kvality služeb. Zároveň probíhala příprava kampaně ČSKS pro období listopad 2019–únor 2020. Konkrétně se jednalo o propagaci značky „Q“ a projektu ČSKS v rádiu Evropa 2, vybraných televizních stanicích a outdooru.

▪ Rok 2020

Od listopadu 2019 do února 2020 byla realizována kampaň v TV, rádiích a v online prostoru. V České televizi byly umístěny sponzorské vzkazy a v pořadu Toulavá kamera byly odvysílány reportáže a soutěže ve spolupráci s certifikovanými subjekty. V pořadu Sama doma a Dobré ráno proběhly soutěže o vstupenky od certifikovaných subjektů a rozhovor s představitelem CzechTourism o ČSKS. Na ČT sport vznikl pořad „Hory horem pádem“, který mapoval sportovní lyžařská a trialová střediska po ČR, jejichž součástí byly i sponzorské vzkazy. V Seznam TV byla umístěna animovaná videa ČSKS. V TV Nova v pořadu Snídaně s Novou byly umístěny jednodenní a týdenní soutěže o ceny od certifikovaných subjektů. Dále byly natočeny reportáže o vybraných subjektech. V rádiu Frekvence 1 byly umístěny spoty ČSKS, víkendové soutěže a rozhovor s ředitelem CzechTourism. V rádiu Evropa 2 byly umístěny reklamní spoty ČSKS a soutěže v Ranní show. Na portále seznam.cz běžela animovaná videa ČSKS.

Od června do prosince 2020 byla kampaň realizována v TV a rádiu. V TV Nova byl vytvořen speciální pořad Loskuták na výletě o 11 dílech, přičemž v každém bylo odvysíláno 5 reportáží ve spolupráci

²⁸ Polovina října až polovina prosince 2018.

s certifikovanými organizacemi. Dále byly ve Snídani s Novou odvysílány reportáže, denní a týdenní soutěže. Na České televizi v pořadu Toulavá kamera bylo odvysíláno 14 reportáží z regionů ve spolupráci s certifikovanými organizacemi. V Seznam TV byly umístěny spoty a sponzorské vzkazy. V rádiu Evropa 2 a Frekvence 1 byly umístěny reklamní spoty ČSKS a soutěže o ceny ve spolupráci s certifikovanými subjekty.

Od října do prosince 2020 byla realizována outdoorová reklamní kampaň. Na nádražích ČR byly umístěny variapostery, ve vlacích reklamní rámečky, na vybraných místech odvysílány spoty na LED obrazovkách a umístěny bigboardy propagující ČSKS. V online prostoru a tištěných médiích byly umístěny cestovatelské PR články promující značku „Q“. V odborných médiích byly umístěny články a vizuály s propagací ČSKS.

Rozvoj ČSKS byl podporován i prostřednictvím aktivit krajů. Několik krajských oddělení cestovního ruchu nebo krajských DMO bylo držitelem certifikátu ČSKS. Kraje zpravidla poskytovaly prostory pro realizaci školení trenérů kvality a v rámci svých aktivit propagovaly ČSKS na svém území.

Jednotlivé profesní svazy a asociace podporovaly a propagovaly tuto značku v rámci své členské základny, na svých webových stránkách, na konferencích, různých eventech a akcích.

I přes značné úsilí agentury CzechTourism a regionálních partnerů bylo povědomí mezi provozovateli služeb CR, a hlavně širokou veřejností poměrně nízké. Realizace projektu byla provázena problémy s administrací.

Do konce roku 2020 se nepodařilo nastavit pokračování projektu ČSKS po ukončení jeho udržitelnosti, jednání agentury CzT ohledně nastavení transformace pro zabezpečení podpory kvality v dalším období probíhalo i v roce 2021.

- **Pro zajištění konkurenceschopnosti je důležité systematicky rozvíjet kvalitu služeb v CR v dalších letech, stejně zásadní je zvýšení povědomí o standardech a certifikačních systémech u široké veřejnosti prostřednictvím medializace. Úkolem pro další období je vytvořit ve spolupráci MMR/CzT s profesními spolky model systematické podpory rozvoje kvality služeb a kvalitativních standardů.**

▪ Podpora a rozvoj specifických produktových certifikačních systémů

Specifické certifikační systémy jsou zaměřené na podporu místní produkce (regionální produkt, regionální potravina atd.).²⁹ Nejrozšířenější je tvorba certifikačních schémat pro oblast gastronomie, regionálních potravin a regionálních produktů a v současné době i ubytovacích služeb a zážitků. Specifickým certifikačním systémem je např. Certifikace vinařské turistiky (Vinařský fond - [Certifikace vinařské turistiky - kompletní certifikační kritéria | Vína z Moravy a vína z Čech \(vinazmoravyvinazcech.cz\)](#)). Podstatná část existujících regionálních značek je sdružena v Asociaci regionálních značek (ARZ) - aktuálně je v ARZ³⁰ 27 značek. Výhodou přidružení je jednotný vizuální styl značek a přehlednost pro návštěvníka regionálních destinací.

Na národní úrovni realizuje agentura CzechTourism systém CzechSpecials³¹. Reakcí na ztížené podmínky pro podnikání v gastronomii z důvodu epidemie COVID-19 bylo dočasné snížení certifikačního poplatku pro žadatele o certifikaci CzechSpecials od května 2020.

Na regionální úrovni probíhá spolupráce na nastavení a rozvoji certifikačních systémů samospráv, DMO, MAS s profesními organizacemi, či pobočkami profesních organizací v regionech (např. AHR ČR, A.T.I.C. ČR). Jako příklady regionálních systémů lze uvést "Ochutnejte Jeseníky", "Ochutnejte Slovácko" apod. V některých regionech probíhají i soutěže regionálních výrobků (např. Perla Zlínska – výrobek Zlínského kraje, Zlatá chuť jižní Moravy aj.).

V rámci implementace certifikačních systémů je možné dále zmínit např. Metodiku pro mapování přístupnosti objektů, která se využívá pro mapování přístupnosti objektů pro osoby s omezenou hybností

²⁹ V oblasti certifikace potravinářských a zemědělských produktů spolupracuje MZe s Agrární komorou ČR a dalšími profesními spolky v oblasti zemědělství a potravinářství.

³⁰ [www.regionalni-znacky.cz](#), certifikace nejen potravinářských výrobků, ale i řemeslných výrobků, služeb a zážitků.

³¹ Partnerský projekt agentury CzechTourism, Asociace hotelů a restaurací ČR a Asociace kuchařů a cukrářů ČR, jehož cílem je zvýšit povědomí o regionální gastronomii České republiky, přilákat více domácích i zahraničních turistů do českých restaurací ve všech regionech, podpořit restaurace nabízející tradiční českou poctivou gastronomii v moderním pojetí a zachovat českou kuchyni jako významnou součást národního kulturního dědictví. V současné době má platnou certifikaci okolo 80 restaurací. Více informací na webu [www.czechspecials.cz](#).

(hendikepovaní, osoby na vozíku, senioři, rodiny s kočárky atd.). Výstupem je databáze přístupnosti objektů, prostředků MHD, parků a vybraných turistických tras, bližší podrobnosti www.presbariery.cz.

Do této aktivity je možné zařadit i ekologické certifikace služeb cestovního ruchu. MŽP je hlavním garantem programů ekoznačení v ČR (Národní program EŠV i Ekoznačky EU). V rámci obou systémů je možné získat ekoznačku pro „ubytovací turistické služby“. Informace o možnosti označit ubytovací služby je průběžně v rámci daných okolností komunikována, a to jak vůči partnerům v rámci veřejné správy, tak i potencionálním držitelům a veřejnosti. Podpora rozvoje zavádění ekologických certifikací v ČR byla zbrzděna vlivem pandemie COVID-19. Ve sledovaném období klasifikaci EU Ecolabel splňovalo pouze jedno ubytovací zařízení v ČR³².

- **V následující období je třeba zintenzivnit aktivity ke zvyšování povědomí o globálních ekocertifikacích a o trendech v „ozelenění“ provozoven ČR. Zvyšování povědomí je však nutné i u obyvatel ČR a potenciálních návštěvníků.**

▪ **Podpora a rozvoj dopravních a naváděcích informačních systémů v turistických destinacích**

Realizace této aktivity úzce souvisí s aktivitou 1.2 Podpora infrastruktury pro rozvoj nemotorové dopravy. Mezi nejčastěji realizované aktivity patřila: realizace dotačních titulů na podporu TIC, vyznačení nových a obnova značení turistických tras, dotace KČT na obnovu a rozvoj značení turistických tras, regionální značení turistických a kulturních cílů, budování informačně naváděcích systémů (elektronické tabule), značení přístupových cest, umísťování sčítačů návštěvnosti na turistických trasách a další. V rámci této aktivity lze zmínit i účast agentury CzechTourism v komisi Jednotného značení kulturních a turistických cílů na dálnicích a silnicích I. třídy.

Z dalších aktivit MD lze v souvislosti s touto oblastí uvést zkvalitňování dopravní dostupnosti turistických destinací. Např. se jedná o realizaci projektu Podpora alternativních řešení mobility v environmentálně citlivých oblastech, jehož řešení začalo v roce 2020. Cílem projektu je efektivně řešit problémy spojené s nadměrnou dopravní zátěží a jak zahrnout plánování rozvoje udržitelné mobility do jejich strategických dokumentů a rozhodovací praxe. Hlavními výstupy projektu jsou certifikovaná metodika na tvorbu plánů mobility pro environmentálně citlivá území doplněná databází příkladů dobré praxe řešení dopravy do/na a po chráněných oblastech. Konec řešení projektu je plánován na polovinu roku 2023.

Prostřednictvím krajských dotačních titulů byly poskytovány dotace na zavádění informačních i naváděcích systémů. Kraje se také podílely na kofinancování projektu KČT na obnovu značení turistických tras. Celkové náklady na obnovu a údržbu značení přesahují 15 mil. Kč, podíl krajů představuje cca 41 % celkových užitelných nákladů.

- **Informační a navigační systémy mají stále větší význam pro usměrňování návštěvnosti destinací, zejména aby nedocházelo k „přelidnění“ a možnému poškození citlivých oblastí. Tento trend se potvrdil i v průběhu pandemie COVID-19. Podpora rozvoje dopravních i naváděcích informačních systémů pro návštěvníky je z hlediska udržitelného rozvoje ČR nutná i v dalších letech.**

³² [EU Ecolabel: hotels-campsites in Czech Republic. Find ecolabelled hotels-campsites in Czech Republic \(europa.eu\)](http://europa.eu)

1.4 Zkvalitnění nabídky primárního potenciálu cestovního ruchu

▪ Podpora rekonstrukce nejvýznamnějších kulturně-historických a technických památek využívaných pro cestovní ruch

Na národní úrovni byla tato aktivita naplňována primárně činností ministerstva kultury (MK), z jehož rozpočtu byly realizovány následující specificky zaměřené dotační tituly umožňující rekonstrukci kulturně-historických památek³³:

Program	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Program záchrany architektonického dědictví	150 537 000	177 775 000	216 069 000	223 450 000	227 709 780	245 831 034	234 606 456
Havarijní program	55 800 000	55 500 000	76 059 453	84 884 000	82 023 462	83 682 677	82 143 402
Program regenerace MPR a MPZ ³⁴	142 398 000	148 232 822	182 679 940	200 111 878	184 799 260	188 162 000	164 439 400
Program péče o vesnické PR a PZ a krajinné PZ ³⁵	20 000 000	20 000 000	32 000 000	36 000 000	40 267 089	39 478 200	39 980 000
Program restaurování movitých kulturních památek	14 000 000	14 000 000	23 993 000	29 995 000	30 000 000	34 349 000	32 868 000
Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím ORP ³⁶	124 713 000	129 525 000	146 212 000	114 631 000	140 081 345	137 676 077	121 126 082
Program Podpora pro památky UNESCO	5 998 000	4 330 000	5 323 000	5 937 000	4 965 150	4 910 121	5 993 000
Celkem	513 446 000	549 362 822	682 336 393	695 008 878	709 846 086	734 089 109	681 156 340

Zdroj: [Dotační programy Ministerstva kultury a jejich vyhodnocení - mkcr.cz](https://mkcr.cz) (4. 11. 2021)

³³ V níže uvedených programech není sledováno, zda se jedná o památky přístupné návštěvníkům sloužící cestovnímu ruchu, může se jednat i o dotaci na památkové objekty, které sice nejsou přístupné návštěvníkům, ale dotváří ráz a atraktivitu destinace.

³⁴ Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón.

³⁵ Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny.

³⁶ Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností.

Podpora obnovy kulturních památek je řešena i na regionální úrovni, např. formou realizace krajských dotačních titulů zaměřených na financování fondu kultury a obnovy památek, podporu rekonstrukce národních kulturních památek, programů na obnovu movitých a nemovitých památek, programů na záchranu a obnovu drobných památek a architektury dotvářejících kulturní krajinu a další. Prostřednictvím těchto dotačních titulů je podporována obnova místních dominant, ale i drobných historických objektů dotvářejících ráz daného místa či drobných památek přispívajících ke kultivaci prostředí ČR na venkově.

Důležitým zdrojem financování této problematiky byl Integrovaný regionální operační program (dále též "IROP"), např. projekty Hrad Roštejn – zpřístupnění nových expozic, Zámek Dobříš – Revitalizace zámecké oranžerie a Francouzského parku, Revitalizace Národní kulturní památky Vlašský dvůr v Kutné Hoře atd.

Mezi nejvýznamnější realizované regionální projekty lze zařadit např. podporu turistických areálů spadajících pod Dolní oblast Vítkovice.

Na podporu rekonstrukce památek a jejich zpřístupnění přispívají ze svých rozpočtů vedle krajů i města (např. rekonstrukce Černé věže a Rabštejnské věže v Českých Budějovicích, zprůchodnění a propojení zahrad vily Löw-Beer a vily Tugendhat v Brně aj.).

- **Poznávání kulturně-historického dědictví a technických památek bývá významnou motivací pro návštěvu regionů. ČR navíc disponuje unikátním množstvím kulturních památek s různým stupněm ochrany, které buď vyžadují rekonstrukci, nebo revitalizaci a čekají na nové využití. Je proto nutné toto opatření rozvíjet i v dalších letech.**
- **Zpřístupnění a interpretace atraktivního přírodního a kulturního dědictví pro rozvoj cestovního ruchu**

Zpřístupnění a interpretace přírodního dědictví

Interpretací a zpřístupňováním přírodního dědictví se zabývá Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) a správy národních parků (NP) s cílem zvýšit povědomí veřejnosti o přírodních a krajinných hodnotách zvláště chráněných územích (ZCHÚ) a ve vazbě na cestovní ruch podporovat a vytvářet pro návštěvníky daných území nové turisticky atraktivní cíle.

Zároveň AOPK ČR a správy NP pořádají různé tematické terénní exkurze za účelem seznámit laickou i odbornou veřejnost s přírodními hodnotami daných území a vydávají informační materiály a publikace o těchto hodnotách, včetně průvodců a materiálů souvisejících s pořádanými akcemi. Kromě těchto činností AOPK ČR a správy NP podporují vytváření nových turisticky atraktivních cílů (pozorovací místa, vyhlídky, rozhledny) a realizují projekty zaměřené na prezentaci konkrétních druhů veřejnosti (soví voliéry, rybí líheň apod.).

Z Operačního programu životní prostředí (OPŽP) 2014-2020 prioritní oblasti 4, specifického cíle 4.1 a částečně 4.2 byla, mimo jiné, podporována opatření k usměrnění návštěvníků z důvodu eliminace negativního dopadu na předmět ochrany způsobovaného návštěvníky (ve formě opravy a vytváření dřevěných a povalových chodníků, úpravy povrchu cest, budování lávek, zábradlí, schodů atd.) a budování a obnova prvků pro interpretaci chráněných území (naučné stezky, informační panely, návštěvnícká střediska, apod.). Na tyto dva specifické cíle bylo alokováno 3,5 mld. Kč. Doplnkově bylo možné hradit obdobná opatření menšího rozsahu z národních programů v gesci MŽP (Program péče o krajinu a program Podpory obnovy přirozených funkcí krajiny).

Ve sledovaném období byly podpořeny tři projekty: Obnova návštěvnícké infrastruktury v NPR Jizerskohorské bučiny, Usměrnování návštěvníků v NP České Švýcarsko – Divoká Soutěska, Revitalizace Perninského rašeliniště.

	Výdaje celkem	Dotace	Spolufinancování
OPŽP SC 4.1 a 4.2	11 326 765,35	9 752 420,15	1 574 345,20

MŽP se dále podílí i na interpretaci geologického dědictví prostřednictvím projektů realizovaných s Českou geologickou službou³⁷ a dalšími partnery, např. česko-německý projekt GECON³⁸, interaktivní výstava

³⁷ Příspěvková organizace MŽP.

³⁸ Geological Cooperation Network – geopark Ralsko.

v muzeu Českého ráje (Nová Paka), projekty interpretačních center v geoparku Železné hory, geoparku Egeria (Horní Slavkov) a další.

Do této aktivity patří i Domy přírody, budované v rámci programu AOPK ČR ve spolupráci se státními institucemi, kraji, obcemi a NNO. Jsou to návštěvnická střediska v CHKO a ve vybraných národních přírodních rezervacích a památkách. Síť návštěvnických středisek doplňují menší informační střediska. Hlavním cílem je zajištění kvalitní interpretace a prezentace ochrany přírody a krajiny místně specifické pomocí trvalých vnitřních a venkovních expozic, filmů a speciálních programů včetně tradičních přednášek a exkurzí nejen pro návštěvníky, ale i pro školy.

K 31. 12. 2020 bylo v provozu 8 domů přírody (DP Třeboňska, DP Slavkovského lesa, DP Poodří, DP Litovelského Pomoraví, DP Moravského krasu, DP Českého lesa, DP Českého ráje, DP Žďárských vrchů) a 8 informačních středisek (IS CHKO Bílé Karpaty – Veselí nad Moravou, IS CHKO Blanský les – Holubov, IS CHKO Český ráj – Bukovina, IS CHKO Křivoklátsko – Křivoklát, IS CHKO Litovelské Pomoraví - Šargoun, IS CHKO Beskydy – Dolní Lomná, IS CHKO Moravský kras – Macocha, IS CHKO Jeseníky – Karlova Studánka). Přehled dopadu COVID-19 na návštěvnost DP a IS viz samostatná příloha. V roce 2020 byly zahájeny realizační práce na dalších 5 domech přírody (Bílých Karpat, Brd, Českého krasu, Hodonínské Dúbravy, Pálavy) a 2 informačních středisek. Od roku 2018 mohou návštěvníci využívat návštěvnický pas, který získal zvláštní cenu v soutěži TouristPropag 2020. Aktuální informace jsou umístěné na [Dům přírody \(dumprirody.cz\)](https://dum.prirody.cz).

Zpřístupnění a interpretace kulturního dědictví

V oblasti interpretace kulturního dědictví nejvýznamnější roli plní MK. Zpřístupněné státní památkové objekty, zejména hrady a zámky, spravuje především Národní památkový ústav (dále též "NPÚ"), kulturní památky ovšem zpřístupňují i města a obce, případně nestátní neziskové organizace, jako jsou církve. Mnoho památkově chráněných objektů je spravováno a zpřístupňováno i soukromými vlastníky³⁹, např. Hrad Český Šternberk, zámek Jemniště, hrad Kost či areál zážitkový areál v Dětenicích apod. Soukromí vlastníci často investují do obnovy a rozvoje historických památkově chráněných objektů vlastní prostředky, proto není možné uvést konkrétní částky, které byly v monitorovaném období investovány.

NPÚ realizuje věrnostní program, k němuž se připojilo množství dalších státních, městských i soukromých památek. Princip věrnostního programu je ten, že za pět vstupenek může každý návštěvník získat šestý vstup zdarma. V rámci tohoto programu také od sezony 2016 běžel projekt Klíč pro školy, kdy Ministerstvo kultury rozeslalo všem školám v ČR karty opravňující k získání 50 % slevy ze vstupného pro předem rezervované školní výpravy. V posledních třech letech u objektů, které to dovolují, dochází k rozšíření nabídky, a to nejen v rámci prohlídkových okruhů, ale i v prodloužení návštěvní doby v rámci dne i sezony.

Návštěvnost se u zpřístupněných objektů ve správě NPÚ do vypuknutí pandemie pohybovala okolo 5 milionové hranice:

2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
3 615 000	5 273 000	5 502 000	5 490 000	5 584 000	5 087 000	4 800 000

(Zpracováno dle výročních zpráv NPÚ, dostupné na [Výroční zprávy - Národní památkový ústav \(npu.cz\)](https://www.npu.cz))

³⁹ Asociace majitelů hradů a zámků sdružuje přes 40 majitelů historických sídel. Hlavním cílem asociace je záchrana hradů, zámků, panských sídel, parků a dalších historických památek v ČR, které se nacházejí v soukromém vlastnictví.

Níže je seznam 10 nejnavštěvovanějších hradů a zámků ve správě NPÚ v jednotlivých letech:

2020		2019		2018		2017		2016		2015		2014	
Lednice	256 641	Lednice	389 381	Český Krumlov	429 171	Český Krumlov	463 486	Český Krumlov	426 691	Český Krumlov	401 555	Lednice	376 559
Český Krumlov	190 671	Český Krumlov	386 290	Lednice	394 053	Lednice	437 804	Lednice	410 937	Lednice	386 551	Český Krumlov	367 629
Hluboká	182 199	Hluboká	292 926	Hluboká	288 568	Hluboká	295 608	Hluboká	293 673	Hluboká	273 884	Hluboká	263 519
Valtice	135 947	Valtice	212 463	Karlštejn	223 871	Karlštejn	228 159	Karlštejn	257 666	Karlštejn	214 325	Karlštejn	223 692
Karlštejn	120 067	Karlštejn	212 413	Valtice	194 407	Kroměříž	179 031	Kroměříž	209 417	Kroměříž	193 672	Konopiště	162 607
Trosky	99 662	Kroměříž	177 520	Kroměříž	181 080	Konopiště	174 080	Konopiště	148 753	Konopiště	139 428	Kroměříž	130 549
Kroměříž	79 794	Konopiště	147 995	Konopiště	161 172	Sychrov	121 238	Valtice	127 334	Kuks	139 298	Sychrov	114 011
Bouzov	76 806	Trosky	116 948	Sychrov	115 511	Valtice	116 086	Sychrov	126 621	Sychrov	111 407	Křivoklát	109 198
Bečov	73 733	Křivoklát	111 033	Křivoklát	113 964	Trosky	112 148	Bouzov	121 534	Trosky	106 255	Bouzov	104 919
Buchlovice	71 376	Bouzov	110 674	Bouzov	111 814	Bouzov	111 680	Pernštejn	114 288	Bouzov	105 602	Trosky	100 211

(Zpracováno dle výročních zpráv NPÚ, dostupné na [Výroční zprávy - Národní památkový ústav \(npu.cz\)](https://www.npu.cz/vyrocnizpravy))

Na mnoha objektech ve správě NPÚ se návštěvnost pohybuje na samé hranici personálních a provozních možností, což by bylo třeba v dalším období řešit. Výnos ze vstupného je zpětně investován do údržby jednotlivých památek dle vnitřních dispozic územních památkových správ a v souladu s tzv. pasporty objektů.

MK zřizuje na území státu 16 muzeí a dvě galerie, státní metodické instituce podporující rozvoj tradiční lidové kultury (Národní ústav lidové kultury) a neprofesionálního umění (NIPOS) a knihovny (<https://www.mkcr.cz/rezortni-institute-76.html>) a ve formě specifických dotačních programů přispívá na regionální a nadregionální aktivity v oblastech tradiční lidové kultury a neprofesionálního umění.⁴⁰

Významnou součástí interpretace kulturního dědictví jsou i festivaly, některé představují hl. motivaci pro návštěvu destinace často i pro zahraniční návštěvníky, např. Pražské jaro, Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, Smetanova Litomyšl apod.

⁴⁰ Podporuje např. všechny významné festivaly v jednotlivých oblastech neprofesionálního umění s mnohaletou tradicí.

Ve sledovaném období byly na seznam nemotného kulturního dědictví UNESCO zapsány Modrotisk (2018) a Ruční výroba vánočních ozdob z foukaných skleněných perlí pro vánoční stromek (2020). Dále ve sledovaném období byly v ČR na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO⁴¹ zapsány dvě nové destinace, a to Národní hřebčín Kladruby nad Labem⁴² a Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří⁴³.

Kraje svými dotačními tituly podporovaly obnovu movitých i nemovitých památek, poskytovaly podporu na provoz krajských příspěvkových organizací v oblasti kultury, podporu prezentace a ochrany sbírkových předmětů, centrální evidence sbírek, dotace na podporu kulturních akcí, lidové kultury, přehlídky neprofesionálních uměleckých aktivit, pořádání přednášek a další. Kraje rovněž vyhlašovaly dotační tituly na podporu památek zapsaných na seznamu UNESCO⁴⁴. Příklady investičních akcí: rekonstrukce hradů Cornštejn a Mikulov, zprůchodnění zahrad vily Löw-Beer a vily Tugendhat, vybudování lávky v archeoparku Mikulčice-Kopčany atd. Kraje a obce rovněž podporují strategické řízení obnovy a využití kulturního dědictví (např. Management plán ochrany světového kulturního dědictví Historického centra Prahy).

- **V případě přírodního dědictví je třeba nadále intenzivně pracovat na interpretaci ZCHÚ a jeho zpřístupnění veřejnosti v souladu s principy udržitelného CR a s respektem k potřebám těchto území.**
- **Kulturní dědictví představuje značný potenciál, který zatím není využíván buď vlivem nedostatečné navazující infrastruktury CR, nebo vlivem stavu kulturních památek a jejich provozním rozpočtům.**
- **Zpřístupnění a kvalitní interpretace přírodního a kulturního dědictví včetně odůvodnění jeho ochrany, může přispět k jeho pochopení a zlepšení chování návštěvníků. Aktivita zaměřená na zpřístupnění a interpretaci přírodního a kulturně-historického dědictví je nutné rozvíjet i v dalších letech.**

▪ Podpora národních geoparků, respektive geoparků UNESCO

Rada národních geoparků (dále též "RNG") je poradním orgánem ministra životního prostředí, který zajišťuje kromě stimulace a koordinace rozvoje a kvality národních geoparků také implementaci cílů Globálních geoparků UNESCO v ČR v rámci Mezinárodního programu geověd a geoparků. V současnosti je v ČR Globální geopark UNESCO Český ráj (zároveň je i národním geoparkem), osm dalších národních geoparků (Egeria, Železné hory, Kraj Blanických rytířů, Podbeskydí, Ralsko, Vysočina, Broumovsko, Barrandien a dva kandidátské geoparky (Královská Šumava a Krajina Břidlice).

Certifikáty národní geopark získaly Broumovsko (2018) a Barrandien (2020). Byl aktualizován Statut RNG a byla vydána nová směrnice MŽP k podpoře národních geoparků⁴⁵. Byl vybrán český delegát do nově vzniklé platformy Globální sítě geoparků – Youth Forum.

Předsedkyně RNG byla generální ředitelkou UNESCO jmenována členkou Rady globálních geoparků UNESCO pro období 2018–2022 a v září roku 2018 se poprvé zúčastnila jejího zasedání. Zástupci Globálního geoparku UNESCO Český ráj a předsedkyně Rady se zúčastnili všech zasedání Evropské i Globální sítě geoparků i otevřeného zasedání výboru IGCP, zasedání Rady globálních geoparků UNESCO, i konference asijsko-pacifické sítě geoparků, a generální konference UNESCO.

Zástupci Rady se účastnili konference GEOTOP 2018 v Německu, dále byla rozvíjena spolupráce s Národním geoparkem Malé Karpaty. V rámci partnerství českých, německých a polských geoparků a geologických institucí v přeshraničním projektu GECON (síť geologické spolupráce) byly kromě putovní výstavy realizovány další zajímavé terénní akce a užitečné workshopy. Další spolupráce českých geoparků proběhla s geoparky dalších zemí (např. Slovensko, Francie, Island, Norsko, Finsko, Chile a Indonésie).

Na území Národních geoparků Český ráj, Železné hory a Broumovsko probíhá projekt TAČR Univerzity Hradec Králové pro usměrňování návštěvnosti z přetížených lokalit mj. na nedocenené geostezky a geolokalitu (vývoj mobilní aplikace – chytrý průvodce po území).

⁴¹ 43. zasedání Výboru světového dědictví –Baku –dne 6. 7. 2019.

⁴² [Národní hřebčín Kladruby nad Labem, s.p.o. \(nhkladruby.cz\)](http://www.nhkladruby.cz), zapsán jako Krajina pro chov koní.

⁴³ [Úvod - Montanregion Krušné hory](http://www.montanregion.cz)

⁴⁴ Podpora kandidatury, podpory činnosti atd.

⁴⁵ Směrnice MŽP č. 9/2018 o zabezpečení jednotného postupu při nominaci území na národní geopark.

V letech 2018–2020 byly národní geoparky prezentovány na veletrzích GO RegionTour Brno a Holiday World Praha (podpora MŽP). Pravidelně se pro veřejnost konají Týdny geoparků⁴⁶, kterých se účastí všechny národní geoparky ČR⁴⁷.

Ve sledovaném období (2018–2020) byly úspěšně revalidovány národní geoparky Kraj Blanických rytířů, Podbeskydí, Egeria, Ralsko a Vysočina.

V září 2020 byla založena Asociace geoparků ČR, z.s., která si klade za cíl rozvíjet vzájemnou spolupráci geoparků a usilovat o realizaci společných projektů.

Na regionální úrovni jsou národní geoparky podporovány např. formou uzavírání memorand o spolupráci, vydáním záštít, poskytováním dotací, podporou vzdělávacích aktivit, podporou v oblasti poskytování informací a propagace atd. Spolupráce probíhá s kraji, ale i krajskými a oblastními DMO.

Národní geoparky představují alternativu pro širokou veřejnost k poznání lokality, způsobu jejího vzniku a vývoje, její kultury a historie v kontextu působení geologických procesů. Rostoucí společenská odpovědnost a důraz na udržitelnost zvyšují význam národních geoparků a jejich podpory i v dalších letech.

- **Geoturismus představuje jednu z udržitelných forem CR, nabízející kreativní programy na pomezí vzdělávání a aktivních outdoorových aktivit. Dále bude třeba se zaměřit na užší spolupráci národních geoparků s DMO, aby se jejich aktivity doplňovaly.**

⁴⁶ Každoročně na přelomu května a června.

⁴⁷ Bližší informace k týdnu národních geoparků viz web [Týden geoparků \(geoparky.eu\)](https://geoparky.eu).

Priorita č. 2 Management cestovního ruchu

V rámci druhé priority Koncepce byla realizována opatření zaměřená na podporu činnosti destinačních společností, podporu řízení destinací a rozvoj lidských zdrojů.

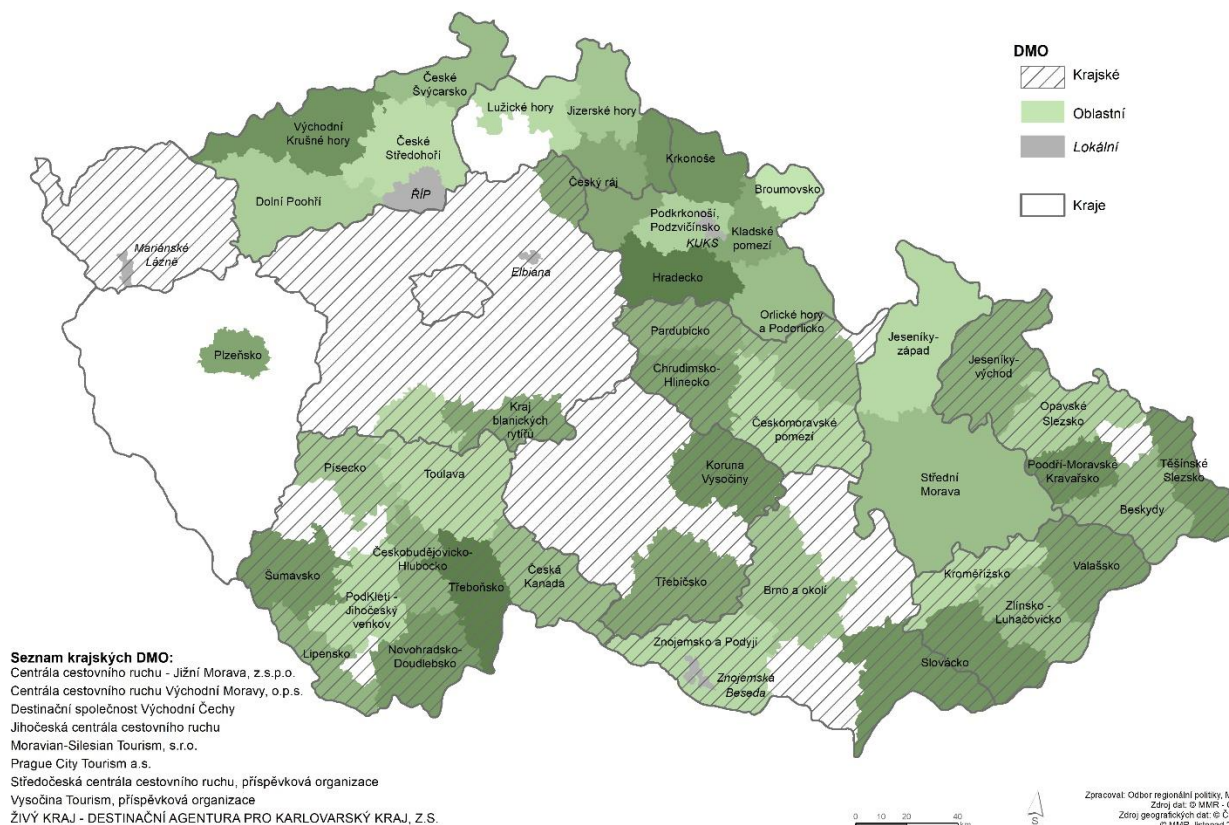
2.1 Podpora činnosti destinačních společností**▪ Posílení organizace (uspořádání) cestovního ruchu**

Klíčovou aktivitou bylo vytvoření Kategorizace DMO, která byla zavedena v roce 2018 a která se stala technickým předpokladem ČSKS. Kategorizace DMO zavedla 4 úroňový systém organizace CR v oblasti destinačního managementu a marketingu. Kategorizace DMO definuje podmínky a min. standard činnosti DMO v regionech v návaznosti na jednotlivé kategorie.

Mezi lety 2018-2020 probíhalo tzv. pilotní období, ve kterém bylo testováno nastavení hodnotících kritérií i procesu administrace. Ve sledovaném období měla certifikační komise ke Kategorizaci DMO 7 členů⁴⁸ a jednala celkem 10krát⁴⁹. V roce 2020 proběhla aktualizace implementačního manuálu. K 11. 12. 2020 bylo certifikováno celkem 57 DMO, z toho: 9 krajských, 43 oblastních (z toho 5 přeskrajeových: Krkonoše, Český ráj, Toulava, Slovácko, Orlické hory a Podorlicko), 5 lokálních.⁵⁰ Bližší podrobnosti ke Kategorizaci DMO viz web CzT [Certifikace organizací destinačního managementu · #CzechTourism](#).

Přehled certifikovaných DMO k roku 2020

CERTIFIKOVANÉ ORGANIZACE DESTINAČNÍHO MANAGEMENTU

⁴⁸ 2 zástupci agentury CzT, 2 zástupci MMR, 1 zástupce Komise Rady Asociace krajů pro CR (předseda), 1 zástupce SOCR a 1 zástupce za akademickou sféru.

⁴⁹ 3x v 2018; 4x v 2019 a 3x v 2020.

⁵⁰ V roce 2018 bylo certifikováno 23 DMO (7 krajských a 16 oblastních), v roce 2019 pak vzrostl počet certifikovaných DMO na 51 (8 krajských, 39 oblastních a 4 lokální) a v posledním sledovaném roce 2020 na celkových 57 certifikovaných DMO.

Na podporu aktivit certifikovaných DMO byl spuštěn NPPCRR podprogram Marketingové aktivity v CR⁵¹. V rámci podprogramu byly podporovány aktivity zaměřené na podporu řízení destinací, realizaci marketingových výzkumů, podporu produktů a zavádění inovací v CR, podporu distribuce produktů CR, branding destinací a marketingovou komunikaci.

Podprogram je tvořen třemi dotačními tituly:

1. Marketingové aktivity na úrovni krajů (od r. 2019 certifikované krajské DMO, nebo krajské oddělení CR⁵²)
2. Marketingové aktivity na oblastní a lokální úrovni (registrované / certifikované oblastní DMO)
3. Marketingové aktivity na národní a nadregionální úrovni⁵³ (zastřešující organizace s celorepublikovou působností zabývající se tvorbou národních a nadregionálních produktů CR, registrované / certifikované oblastní a krajské DMO realizující nadregionální produkt)

Podpořené projekty

MTG	2017		2018		2019		2020	
	projekty (ks)	dotace (Kč)	projekty (ks)	dotace (Kč)	projekty (ks)	dotace (Kč)	projekty (ks)	dotace (Kč)
DT 1	5	5 232 416	7	6 128 580	4	4 413 091	9	6 613 951
DT 2	8	7 891 017	13	9 594 549	6	2 477 265	16	10 549 524
DT 3	0	0	3	1 353 123	3	3 109 206	2	1 042 766
Celkem	13	13 123 433	23	17 076 252	13	9 999 562	27	18 206 241

Zdroj: IS DIS

Poznámka: Rok označuje rok poskytnutí dotace; realizace a čerpání akcí bylo možné v režimu n+1.

Poslední výzva k předložení žádostí byla vyhlášena v roce 2021 s termínem ukončení realizace akcí v roce 2022. Další výzva se nepředpokládá

Rovněž byl v roce 2019 zpracován projekt "Indikátory pro měření výkonnosti destinace a DMO pomocí metody 3E" ze strany Vysoké školy hotelové v Praze pro potřeby agentury CzechTourism.

Mezi nejčastější aktivity na podporu organizačního uspořádání CR na regionální úrovni patří participace krajů na zřízení, činnosti i financování tzv. krajských DMO, spolupráce kraje s dalšími krajskými a oblastními DMO a dále také finanční podpora DMO na oblastní, popř. lokální úrovni (např. ÚSTK podporuje oblastní DMO ve výši cca 2,5 mil. Kč ročně). Kraje také zřizovaly komise pro CR, zpracovávaly strategické dokumenty pro oblast CR, spolupracovaly na prezentačních akcích s DMO a dalšími partnery. Zásadní v rozvoji systému řízení CR je i role měst a obcí, např. v rámci zřizování a podpoře činnosti oblastních a lokálních DMO, ať již formou zakladatelských poplatků / členských příspěvků, případně i na základě partnerských smluv nebo i specifických grantových schémat.

Ze strany krajů, obcí i jednotlivých DMO a zástupců profesních spolků v souvislosti s dalším rozvojem Kategorizace a organizace řízení CR v ČR průběžně zaznívala žádost o obnovu diskuze nad možnou legislativní úpravou destinačního managementu a finanční podpory CR. V listopadu 2019 proběhlo jednání s partnery⁵⁴, na kterém byla představena geneze zpracování zákona o podpoře CR, obdržené připomínky k návrhu věcného záměru zákona i návrhu paragrafového znění a legislativní překážky, které znemožnily zavedení zákona. Legislativní překážky jsou i nadále platné. Na základě této skutečnosti byli partneři vyzváni, aby navrhli možné zaměření a věcnou úpravu zákona o CR. Do doby zpracování Zprávy o plnění Koncepce jsme od partnerů žádné podněty neobdrželi.

- **Kategorizace DMO představuje důležitý nástroj pro rozvoj systému destinačního managementu a marketingu, rozvoj spolupráce v území, koordinaci aktivit na podporu CR v regionech. Z pohledu Koncepce CR, respektive navazující Strategie rozvoje CR je zásadní Kategorizaci DMO rozvíjet i v dalších letech. Současně je vhodné usilovat o snížení politických vlivů na činnost a aktivity DMO.**
- **Zároveň je v následujícím období na základě podnětů od regionálních partnerů vhodné přehodnotit, zda nadále trvají bariéry pro legislativní ukotvení destinačního managementu**

⁵¹ Před spuštěním Kategorizace DMO byly oprávněnými příjemci DMO registrované na MMR, po jejím spuštění certifikované DMO.

⁵² V případě, že krajská DMO neprokáže 1 rok činnosti.

⁵³ Realizace na území pokrývající min. 2 kraje.

⁵⁴ ČUCR, SOCR, Komise Rady Asociace krajů pro CR/AOCR, Podvýbor PSP ČR pro CR.

a podpory CR, případně s regionálními partnery a se zástupci profesních spolků otevřít aktivní diskuzi nad možným zaměřením legislativní úpravy.

▪ Podpora spolupráce mezi aktéry cestovního ruchu

Tato aktivita byla realizována na úrovni krajů nejčastěji prostřednictvím komisí CR / výborů pro CR / Pracovní skupiny Regionálních stálých konferencí (PS RSK) pro CR nebo ad hoc spolupráce. Na úrovni certifikovaných DMO spolupráce probíhá nejčastěji prostřednictvím tzv. 3 K platform⁵⁵, případně jsou ustaveny i marketingové pracovní skupiny⁵⁶. Probíhají pravidelná jednání mezi krajskou a oblastními DMO včetně např. účasti zástupců krajské DMO na akcích realizovaných oblastními DMO. Rovněž probíhá úspěšná přeshraniční spolupráce DMO. V případě certifikovaných DMO je úroveň spolupráce hodnocena prostřednictvím tzv. Hodnocení spokojenosti (nezávislé hodnocení spokojenosti partnerů s aktivitami a činností DMO – zajišťuje CzT na základě DMO vypracovaného seznamu partnerů)⁵⁷.

Základem spolupráce je sdílení informací, včetně vytváření datových skladů o atraktivitách CR, propojování datových skladů v rámci kraje, podpora propojení webových portálů o destinacích na území kraje, sdílení a provázání kalendářů kulturních akcí atd. S tím souvisí i spolupráce mezi DMO a TIC, ta se odehrává na různé úrovni v různé intenzitě. Mezi nejčastěji realizované aktivity náleží podpora TIC, realizace workshopů, kulatých stolů a vzdělávacích seminářů pro pracovníky TIC a DMO, setkání zástupců DMO se zástupci TIC atd.

Spolupráce probíhá i v rámci konkrétních segmentů, jako je spolupráce s krajskými případně městskými convention bureaux, filmovými kancelářemi. Dále lze uvést realizaci společných projektů (zapojení aktérů do produktů CR), organizaci regionálních konferencí a tematicky zaměřených odborných seminářů a tematických školení např. v oblasti kvality služeb, nabídky destinace (turistické cíle, hotely, MICE segment) a dalších. Funguje rovněž mezikrajská spolupráce, jak v oblasti budování infrastruktury CR, tak v oblasti destinačního marketingu.

- **Jedná se o kontinuální aktivitu, která bude bez zásahu z resortní úrovně pokračovat dál, protože se jedná o samotný základ destinačního managementu a marketingu. Z centrální úrovně je však vhodné vytvářet podmínky a motivaci pro tuto spolupráci.**
- **Kritickou bariérou spolupráce na všech úrovních je nedostatek úplných a aktuálních dat o struktuře a výkonnosti CR v ČR.**

2.2 Posílení a inovace řízení destinace

▪ Zavádění a realizace managementu kvality

Tato aktivita úzce souvisí se zaváděním ČSKS a Kategorizace DMO, respektive s opatřením 1.3 Zkvalitnění nabídky služeb CR (viz str. 39).

Do této aktivity lze zařadit i jednotlivými kraji vytvořené certifikační systémy využívané pro zařazování subjektů CR do tzv. seznamu doporučených subjektů, jako např. TOP výletní cíle Jižní Moravy. Zvyšování kvality v oblasti TIC a DMO napomáhal mimo jiné požadavek, aby příjemce dotace u krajských dotačních titulů byl certifikován.

Úkolem MMR a agentury CzechTourism je nadále zajistit vzájemnou provázanost národních a regionálních systémů řízení kvality a na nich navazujících certifikačních schémata.

- **Kvalita služeb představuje významný faktor konkurenceschopnosti a ovlivňuje i velikost spotřeby CR. V dalších letech je nutné systémově podporovat rozvoj kvality ve službách CR i v oblasti kvality destinačního managementu a marketingu.**

⁵⁵ Platforma pro kooperaci, koordinaci a komunikaci subjektů cestovního ruchu, případně i návazných odvětví a složek veřejné správy v destinaci za účelem podpory rozvoje turismu a návazně rozvoje region.

⁵⁶ Složené ze zástupců krajské a oblastních DMO spolu se zástupci kraje.

⁵⁷ V rámci dané aktivity byla zmíněna spolupráce na veletrzích, společné prezentační akce, při realizaci fam a press tripů, spolupráce s dopravci, včetně spolupráce s CzT a profesními spolky.

▪ **Zavádění a realizace návštěvnického managementu**

Nejčastěji se jedná o spolupráci DMO, samosprávy a kulturních institucí a institucí ochrany přírody na rozprostření návštěvnosti mimo ohrožená území, rozprostření návštěvnosti v čase, posuzování rozvojových záměrů destinace dle dopadu na životní prostředí, podpora investičních záměrů v okrajových území destinací, respektive v okrajových částech ZCHÚ (podpora usměrnění návštěvnosti mimo citlivá území), a další. Mezi řešené oblasti patří např. trasování turistických tras, tvorba naučných stezek, realizace opatření na ochranu území (omezení / regulace vstupu), případně úprava infrastruktury (např. povalové chodníky, instalace zábradlí / závor na omezení vstupu, a další.). Tato aktivita souvisí s aktivitou 1.4 Zkvalitnění nabídky primárního potenciálu CR (str. 44).

Kraje i destinace řeší tuto problematiku i v rámci svých strategických dokumentů⁵⁸, vytvářením studií návštěvnosti destinace apod. Na oblastní úrovni lze např. zmínit zpracování Strategie návštěvnosti památky UNESCO Národní hřebčín Kladruhy n/L. S aktivitami na podporu návštěvnického managementu souvisí např. i dotační tituly na podporu rozšíření otevírací doby TIC (např. JMK). Rozšířená pracovní doba se týká především víkendů a letních prázdnin, tedy turisticky nejvýznamnějších období. TIC v rámci delší otevírací doby více přispívají k usměrňování návštěvnosti v rámci destinace informováním turistů.

Mezi hojně využívanými nástroji sledování návštěvnosti lze zmínit elektronické sčítače na turistických trasách a u citlivých / ohrožených lokalit, využívání signálních mobilních dat, dotazníkové šetření u turistických atraktivit a další.

Přes negativní dopady pandemie COVID-19 na CR obecně je zřejmý význam zavádění návštěvnického managementu. COVID-19 na jednu stranu dočasně přispěl ke zmírnění přetížení "tradičních oblastí" jako bylo historické centrum Prahy, centrum Českého Krumlova, ale na druhé straně přesunul poptávku do citlivých přírodních lokalit, která již dříve byly poměrně vysoce navštěvované. Rozvoj sociálních sítí navíc umožňuje sdílet informace o zajímavých lokalitách i mezi samotnými návštěvníky, ovšem bez zohlednění podmínek pro ochranu přírody.

- **Jako kritická se jeví potřeba vzdělávat a vychovávat potenciální návštěvníky, ale i turisty v jednotlivých lokalitách, aby respektovali nastavená opatření a usměrnění pohybu. Na tomto úkolu by měly spolupracovat jak orgány ochrany životního prostředí, tak DMO i vzdělávací instituce.**
- **Zásadní je rovněž další podpora zavádění nástrojů návštěvnického managementu (sčítače, dotazníky, analýzy), aby bylo možné zpřístupnění území řešit na základě relevantních dat.**

▪ **Vytvoření manuálu udržitelného rozvoje cestovního ruchu**

Na resortní úrovni v roce 2019 proběhla jednání zástupců OCR se zástupci MŽP a CENIA ohledně možnosti realizace projektu na podporu udržitelného CR. Projektový záměr na vytvoření metodiky udržitelného CR byl zpracovatelem z akademické sféry podán do výzvy TAČR, avšak projekt nezískal podporu.

- **Aktivita zaměřená na vytvoření metodiky a sady indikátorů pro sledování udržitelného rozvoje CR, jejich sběr a vyhodnocování byla přesunuta do Strategie rozvoje CR 2021-2030.**

▪ **Monitoring a šetření udržitelného rozvoje cestovního ruchu**

Aktivita úzce souvisí s aktivitami "Zavádění a realizace návštěvnického managementu" a "Vytvoření manuálu udržitelného rozvoje cestovního ruchu", viz výše.

Nejčastěji realizovanou aktivitou je sledování počtu návštěvníků prostřednictvím umístění sčítačů návštěvnosti na turistické trasy; jednalo se jak o sledování počtu návštěvníků významných turistických lokalit, ohrožených oblastí tak i sledování uživatelů cyklostezek. Prostřednictvím Nadace Partnerství v letech 2018-2020 probíhalo měření na více než 50 lokalitách páteřních cyklotras po celé ČR.

⁵⁸ Program rozvoje kraje, koncepce rozvoje CR v kraji, případně koncepce rozvoje cyklo dopravy.

Tabulka 25: TOP 10 nejnavštěvovanějších úseků dle let

	2017		2018		2019		2020	
	Celková návštěvnost	Maximální denní návštěvnost	Celková návštěvnost	Maximální denní návštěvnost	Celková návštěvnost	Maximální denní návštěvnost	Celková návštěvnost	Maximální denní návštěvnost
Děčín - Křešice	151 572	1 601	166 422	2 023	155 466	1 494		
Horka nad Moravou	151 913	1 919	167 201	1 902	150 847	1 519		
Huštěnovská komora	241 464	3 501	256 281	3 257	236 011	2 889	256 155	3 215
Havlíčkův Brod							317 800	1 878
Kvasice	164 151	2 347	177 289	3 305	174 609	3 030	200 072	2 808
Přízřenice	194 012	2 716	208 412	2 638	211 500	2 272	263 601	3 455
Poděbrady							304 790	3 606
Rajhrad	174 641	2 481	199 685	2 519	203 155	2 170	260 175	3 347
Smiřice	135 891	2 004						
Věkoše	196 037	2 067	206 135	2 040	198 623	1 854	232 737	2 370
Velké Březno	128 600	1 452						
Žďár Pilák	155 660	2 280	172 384	2 305	160 908	2 402		
Malá Skála - Křížky			175 227	2 760	171 076	2 621		
Židlochovice			171 811	1 728	166 906	1 645	202 518	2 149
Srbsko							203 239	2 667
Vysoká nad Labem							192 827	3 618

Zdroj: [Měření návštěvnosti – Úvod \(mereninavstevnosti.cz\)](#) (data ke dni 5. 11. 2021)

Z výše uvedené tabulky je zřejmý vývoj návštěvnosti jednotlivých úseků dle let, ale i rapidní navýšení návštěvnosti v roce 2020, způsobené dopady pandemie COVID-19, kdy pobyty v přírodě v určitém období představovaly jedinou povolenou volnočasovou aktivitu.

Správy národních parků a AOPK využívají elektronické sčítače ke sledování návštěvnosti ZCHÚ, monitoring je využíván pro sledování počtu pěších, cyklistů, vodáků i běžkařů. Ve sledovaném období bylo možné získat podporu na sledování toku návštěvnosti prostřednictvím programu Státní podpory NNO anebo NPPCRR. V rámci této aktivity byly např. podpořeny projekty Nadace partnerství (projekt zaměřený na koordinaci dálkových cyklotras, sledování návštěvnosti dálkových cyklotras a zajištění certifikace Cyklisté vítáni).

Monitoring a šetření udržitelného CR probíhaly i na regionální úrovni. V této oblasti lze zmínit např. zpracování analýz návštěvnosti krajů a turistických cílů včetně profilu návštěvníků, využívání signálních dat mobilních operátorů pro sledování toku návštěvnosti, pořizování sčítačů návštěvnosti nebo průzkumy dopadů CR do veřejných financí (ÚSTK) a další aktivity (např. monitoring návštěvnosti TIC).

- **Monitoring návštěvnosti je zásadní z pohledu transformace CR (důraz na větší udržitelnost) a usměrňování návštěvnosti. V dalších letech by mělo dojít k rozvoji a podpoře nástrojů pro realizaci monitoringu návštěvnosti, standardizaci/srovnatelnosti sledovaných dat, sdílení dat atd. Překážkou rozvoje monitoringu návštěvnosti může být finanční náročnost sběru dat.**

▪ **Zavádění nových technologií do řízení destinace**

Na centrální úrovni rozvoj digitalizace a zavádění nových technologií podporovala agentura CzechTourism realizací vzdělávacích workshopů pro pracovníky DMO, zaměřených na práci s daty a sociální média. Zároveň rozvoj funkcionalit a rozšíření portfolia informací uveřejněných na [Tourdata – data o cestovním ruchu](#), včetně rozpadu na úroveň krajskou či oblastní DMO pomohly s vyšší implementací metrik v rámci webových prezentací a také k optimalizaci webových stránek. Postupně se také začalo rozšiřovat využívání tzv. virtuální reality při prezentaci destinací. Zejména rok 2020 v souvislosti s pandemií COVID-19 přispěl i výraznému rozvoji využívání online komunikačních aplikací a platforem, jako jsou MS Teams, nebo Webex apod. k realizaci pracovních jednání DMO, ale i k realizaci oficiálních prezentačních akcí a MICE (např. Travelcon 2020). Dále lze zmínit např. projekty na vytváření návštěvnických karet s cílem podpořit usměrňování návštěvnosti (např. Prague Visitor Pass) v rámci zavádění nových technologií se jednalo např. o využívání nástrojů jako Google Analytics⁵⁹ nebo systém GAS pro analýzu marketingových on-line aktivit⁶⁰.

- **Rozvoj a zavádění moderních technologií a digitalizace je klíčovým aspektem pro restart odvětví CR po pandemii a zároveň je zásadní pro nový způsob komunikace v rámci destinačního managementu i marketingu. Proto je stěžejní podpořit rozvoj digitalizace i v dalším období.**
- **Monitoring počtu a toku návštěvníků je důležitý i jako podklad pro hodnocení efektivity realizovaných investic, kdy se sleduje využití podpořené infrastruktury CR, případně možností jejího dalšího rozvoje, protože je klíčové tuto aktivitu dále rozvíjet.**

2.3 Rozvoj lidských zdrojů

▪ **Zvyšování kvality vzdělávacích programů v cestovním ruchu**

Problematika vzdělávacích programů v oblasti CR spadá primárně do gesce ministerstva školství mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

Oblast středního a vyššího odborného vzdělávání:

S účinností od 1. 9. 2022 byly vydány ve středním odborném vzdělávání aktualizované rámcové vzdělávací programy (dále jen „RVP“), podle nichž mají školy povinnost vyučovat na základě upravených školních vzdělávacích programů (dále jen „ŠVP“), a to nejpozději od 1. 9. 2022. Soulad ŠVP s RVP je předmětem hodnocení a kontroly ze strany České školní inspekce (dále jen „ČŠI“).

Ve sledovaném období rovněž probíhal Sběr podkladů v Národním pedagogickém institutu ČR pro budoucí revize RVP ve středním vzdělávání.

⁵⁹ Sledování a vyhodnocování návštěvnosti webu a sociálních sítí, chování návštěvníků, využívání klíčových slov atd.

⁶⁰ Efektivita reklamy na sociálních sítích, hodnocení/reference subjektů atd.

Vzdělávání studentů ve vyšším odborném vzdělávání podle akreditovaných vzdělávacích programů, trvalé zapojení odborníků z oblasti ČR do procesu tvorby a posuzování vzdělávacích programů vyšších odborných škol v rámci činnosti Akreditační komise pro vyšší odborné vzdělávání.

V letech 2018-2020 byl akreditován (nebo byla prodloužena platnost akreditace) vzdělávacímu programu Cestovní ruch na následujících 7 vyšších odborných školách:

- Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu, o.p.s. – Uničov
- CEDUK – VOPŠ Vyšší odborná škola s.r.o. – Praha
- AHOL – Vyšší odborná škola – Ostrava
- Vyšší odborná škola zdravotnická, managementu a veřejnosprávních studií, s.r.o. – Plzeň
- Obchodní akademie, vyšší odborná škola cestovního ruchu a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Karlovy Vary, příspěvková organizace – Karlovy Vary
- Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu, České Budějovice, Senovážné náměstí 12 – České Budějovice
- Vyšší odborná škola cestovního ruchu a mezinárodního obchodního styku, spol. s.r.o. – Praha

Byla zpracována a průběžně revidována jednotná zadání pro závěrečnou zkoušku v oborech vzdělání s výučním listem v kategorii dosaženého vzdělání H a E (Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání) ve vazbě na platnou školskou legislativu.

Oblast vysokého školství:

V období 2018-2020 byly uděleny akreditace následujícím 16 studijním programům zaměřeným na cestovní ruch:

- Hotelnictví, cestovní ruch a marketing – Vysoká škola hotelová v Praze 8, spol. s r.o.
- Indonéská studia se zaměřením na cestovní ruch – Univerzita Palackého v Olomouci
- Cestovní ruch – Vysoká škola ekonomická v Praze
- Regionální rozvoj a cestovní ruch – Masarykova univerzita
- Cestovní ruch a turismus – Slezská univerzita v Opavě
- Cestovní ruch – Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.
- Cestovní ruch a turismus – Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s.
- Cestovní ruch – Vysoká škola polytechnická Jihlava
- Cizí jazyky pro cestovní ruch – francouzský jazyk – Univerzita Hradec Králové
- Cizí jazyky pro cestovní ruch – anglický jazyk – Univerzita Hradec Králové
- Cizí jazyky pro cestovní ruch – německý jazyk – Univerzita Hradec Králové
- Cizí jazyky pro cestovní ruch – ruský jazyk – Univerzita Hradec Králové
- Cestovní ruch – Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.
- Cestovní ruch – Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
- Cestovní ruch – Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.
- Gastronomie, hotelnictví a cestovní ruch – Vysoká škola obchodní a hotelová s.r.o.

Na regionální úrovni lze zmínit spolupráci krajských DMO s univerzitami a agenturou CzechTourism při rozvoji mezioborového produktu cestovního ruchu.

Oblast dalšího vzdělávání:

V letech 2018-2020 proběhly pravidelné revize kvalifikačních a hodnoticích standardů šesti profesních kvalifikací (dále jen „PK“), týkajících se oblasti cestovního ruchu a vznikly dvě nové PK, v rámci Národní soustavy kvalifikací. Viz:

- Průvodce/průvodkyně přírodou
- Obsluha lyžařského vleku
- Záchranář horské služby
- Cvičitel horské služby
- Psovod horské služby
- Záchranář pro lyžařské tratě
- Manažer stravovacích zařízení
- Manažer ubytovacích služeb

Každý kvalifikační a hodnoticí standard profesní kvalifikace prochází schvalovacím procesem, který je popsán zákonem č.179/2006 Sb. o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Podle zákona schvalovací proces uzavírá MŠMT. Každý kvalifikační a hodnoticí standard, který ministerstvo schválí, je vložen

do informačního systému NSK. Na činnosti sektorových rad v rámci NSK se podílejí profesní spolky (např. SOCR ČR).

Projekty pro SŠ, VOŠ, VŠ (střední, vyšší odborné, vysoké školy) aj.

▪ Projekt MOV – Modernizace odborného vzdělávání (OP VVV)

Projekt byl realizován od 1. května 2017 do 30. dubna 2020, příjemce dotace byl Národní ústav pro vzdělávání a rozpočet projektu činil 96 964 737 Kč (ESF+SR). Cílem projektu bylo modernizovat kurikulum středního odborného vzdělávání ve všeobecně vzdělávací oblasti na úrovni ŠVP a současně podpořit klíčové kompetence žáků pro uplatnění na trhu práce a celoživotní učení. Projekt rovněž cílil na rozšiřování a zefektivňování možnosti realizace odborného výcviku a odborné praxe žáků středních odborných škol ve spolupráci se zaměstnavateli.

Pro 43 oborů středního odborného vzdělávání vznikly výstupy zejména v podobě modelových sestav komplexních úloh, vzdělávacích projektů a příkladů dobré praxe. Vzniklo 65 optimalizovaných ŠVP pro 4 kategorie dosaženého vzdělání, a to včetně skupiny 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (zde konkrétně bylo vytvořeno 88 modulů, 57 komplexních úloh, 4 návodné ŠVP, 12 optimalizovaných ŠVP ve spolupráci se školami a další podpůrné materiály a metodiky).

▪ Šablony pro SŠ a VOŠ

Projekty první vlny šablon byly realizovány od konce roku 2016 do začátku roku 2020 a umožňovaly středním školám realizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a aktivity na podporu výměny zkušeností (např. cizí jazyky, stáže pedagogů u zaměstnavatelů, sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv aj.).

Prostřednictvím druhé vlny šablon pro střední školy v rámci OP VVV bylo možné realizovat i šablonu Využití ICT ve vzdělávání (rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti využívání nových výukových metod s využitím informačních a komunikačních technologií, rozvoj digitálních kompetencí a kreativity žáků. Obdobně jako v první vlně šablon bylo možné realizovat i další vzdělávání pedagogických pracovníků a aktivity na podporu výměny zkušeností. Výzvy pro střední školy byly zveřejněny na webových stránkách MŠMT dne 12. 12. 2018 s ukončením fyzické realizace projektů do 31. 8. 2022.

▪ Projekt I KAP I (OP VVV)

Projekty Implementace Krajských akčních plánů byly realizovány od poloviny roku 2017 do poloviny roku 2021 ve všech krajích a rozpočty činily celkem 1 673 699 Kč (ESF+SR). Cílem bylo zvýšení kvality vzdělávání na území krajů, prostřednictvím realizace zastřešujících aktivit, které jsou komplementární s aktivitami škol. Důraz byl kladen na podporu pedagogických pracovníků, zvýšení kvality odborného vzdělávání a podnícení zájmu dětí a žáků o technické obory s úzkou vazbou na zaměstnavatele. Podpořené byly všechny obory včetně **skupiny 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus**.

▪ Projekt I KAP II (OP VVV)

Projekty Implementace Krajských akčních plánů II navazují v jednotlivých krajích na projekty I KAP I. Cílem tohoto projektu bylo mj. zvýšení kvality vzdělávání formou podpory vybraných aktivit škol (SŠ a VOŠ) a školských poradenských zařízení jednotkovými náklady. Jednotkové náklady musí navazovat na školní akční plán / plán aktivit s vydanou doložkou. Alokace pro toto období byla 3 650 000 Kč a projekty krajů budou realizovány do konce roku 2023.

▪ Projekty VOŠ

Projekty Výzvy VOŠ byly realizovány od roku 2018 do roku 2021 ve všech odborných oblastech vyššího odborného vzdělávání. Projekty byly zaměřené na podporu inovace vyššího odborného vzdělávání (VOV) v souladu s prioritou oblasti regionálního školství OP VVV. Inovace VOV se uskutečnily prostřednictvím zvyšování úrovně výuky odborného cizího jazyka, prostřednictvím tvorby otevřených digitálních vzdělávacích zdrojů pro stanovené odborné oblasti, modernizace metod hodnocení studentů, či inovací odborné praxe na VOV. Celkové rozpočty všech projektů činily 211 660 984 Kč (ESF+SR). Projekt ekonomické odborné oblasti zahrnoval i VOŠ s **obory 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus**.

▪ Projekty VŠ (OP VVV)

Projekty vysokých škol byly realizovány od roku 2016 a ve většině případů jsou plánovány do konce roku 2022. Výzvy umožňovaly příjemcům z řad veřejných i soukromých vysokých škol upravovat nabízené studijní programy, které se mohly týkat i **oblasti cestovního ruchu** (jeho managementu, hotelnictví). Tyto

studijní programy musely být upravovány tak, aby reflektovaly aktuální požadavky trhu práce. Dále bylo možné vybavovat nezbytným materiálovým a přístrojovým vybavením i prostory určené pro výuku v těchto studijních programech. Z důvodu velmi širokého záběru řešených projektů není možné přímo vyčíslit konkrétní částku připadající na oblast cestovního ruchu.

- **Rozvoj vzdělávacích programů v ČR je zásadní pro budoucí kvalitu pracovníků ve službách ČR i zájem v odvětví ČR pracovat, tato problematika by měla být řešena i v navazujícím období. Je třeba podporovat rozvoj spolupráce MŠMT, MPSV, MMR a zástupců profesní veřejnosti a zohlednit i aktivity na evropské úrovni, např. The Next Tourism Generation Alliance.⁶¹**

▪ **Realizace (tvorba) vzdělávacích a školicích programů (kurzů)**

Na národní úrovni se jednalo o aktivity MŠMT a MPSV (ministerstva práce a sociálních věcí):

Vzdělávací programy (pro střední, vyšší odborné vzdělávání a vysoké školství) byly popsány výše).

MŠMT akredituje rekvalifikační kurzy zaměřené na oblast cestovního ruchu. Platnou akreditaci měly v letech 2018–2020 následující rekvalifikační kurzy:

- Horský průvodce (akreditace udělena v r. 2020)
- Průvodce cestovního ruchu (akreditace udělena 1x v r. 2018, 2x v r. 2020)
- Průvodce Prahou (akreditace udělena 2x v r. 2020)

MPSV plní tyto aktivity především prostřednictvím Úřadu práce České republiky (ÚP ČR), který zabezpečuje rekvalifikace se zaměřením na činnost v oblasti cestovního ruchu a aktualizuje databáze informací o potřebách trhu práce.

Na národní úrovni lze zmínit i aktivity agentury CzechTourism, jako realizace školení pro odbornou veřejnost na téma Specifika čínských turistů, semináře pro odbornou veřejnost o nabídce regionů a další aktivity, prezentace a přednášky pro VŠ a VOŠ o trendech v ČR a další.

Agentura CzechTourism se v průběhu sledovaného období zabývala přípravou projektu zaměřeného na vzdělávání subjektů v ČR „*Operační program Zaměstnanost – Vzdělávání v cestovním ruchu*“, projekt byl zaměřen na získání, rozšíření a obnovení potřebných odborných znalostí, dovedností a kompetencí. Projekt byl určen pro tuto cílovou skupinu zaměstnavatelů: obchodní společnosti, FO / OSVČ zaměstnávající zaměstnance, i bez zaměstnanců, NNO, organizace veřejného sektoru. V roce 2019 byla zahájena realizace projektu, nicméně z důvodu propuknutí pandemie COVID-19⁶² bylo ke konci roku 2020 ustoupeno od realizace projektu, jelikož by nebylo možné naplnit povinné indikátory prostřednictvím online kurzů.

Na regionální úrovni lze zmínit spolupráci krajů s CzT na přípravě projektu „Vzdělávání v cestovním ruchu“, či realizaci pravidelných školení pro průvodce ČR a pracovníky TIC. Rovněž krajské DMO spolupracují s univerzitami a participují na přednáškách v rámci výuky oboru cestovního ruchu.

Dle Koncepční analytické studie pro skupinu 65 Gastronomie, hotelnictví a cestovní ruch⁶³ z roku 2016 téměř polovina vyučených absolventů v gastronomii po 3 letech pracuje mimo vystudovaný obor, což je nejvíce ze sledovaných skupin oborů. Studie rovněž uvádí, že nízká mzda, nevyhovující pracovní podmínky (hlavně nevyhovující pracovní doba), ztráta zájmu o práci v oboru a neperspektivnost oboru jsou ze strany absolventů nejčastěji uváděnými důvody práce mimo obor.

- **Již před vypuknutím pandemie se odvětví ČR potýkalo s nedostatkem pracovních sil, pandemie paradoxně tento problém ještě prohloubila, jelikož absolventi i stávající pracovníci mění obor s cílem získat stabilní a jisté zaměstnání. To představuje velkou bariéru restartu odvětví ČR.**
- **Zvyšovat kvalitu vzdělání v ČR a zvýšit prestiž zaměstnání ve službách ČR patří mezi klíčové výzvy pro další období.**

⁶¹ [The Next Tourism Generation \(NTG\) Skills Alliance \(https://nexttourismgeneration.eu/\)](https://nexttourismgeneration.eu/)

⁶² Protiepidemická opatření se týkala mj. konání hromadných akcí a rovněž nebylo možné realizovat prezenční výuky dle naplánovaného harmonogramu.

⁶³ Škrášková, P. a Vencovská, T. Koncepční analytická studie pro skupinu 65 – Gastronomie, hotelnictví, cestovní ruch. Národní ústav pro vzdělávání [online]. [2020-01-13]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/file/3243/>.

▪ Zvyšování kvalifikace pracovníků v oblasti cestovního ruchu

MMR v oblasti CR vystupuje jako autorizující orgán pro autorizace subjektů, které mají zájem a předpoklady k prozkoušení a ověřování profesních kvalifikací z oboru **65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus**.

MŠMT v rámci Národní soustavy kvalifikací nabízí 20 profesních kvalifikací z oblasti CR, které odpovídají kvalifikačním úrovním 2–5 Evropského rámce kvalifikací (EQF).

▪ Cvičitel horské služby (4 EQF) ▪ Záchranář horské služby (4 EQF) ▪ Horský průvodce (4 EQF) ▪ Instruktor horské služby (4 EQF) ▪ Psodov horské služby (3 EQF) ▪ Záchranář pro lyžařské tratě (4 EQF) ▪ Koordinátor služeb pro korporátní klientelu (5 EQF) ▪ Místní zástupce cestovní kanceláře (4 EQF) ▪ Pracovník cestovní kanceláře – specialista pro incoming (4 EQF) ▪ Samostatný pracovník cestovní kanceláře a cestovní agentury (5 EQF)	▪ Práce v ubytovacím zařízení (2 EQF) ▪ Úklidové práce v ubytovacím zařízení – pokojská (2 EQF) ▪ Ubytovaní v soukromí (3 EQF) ▪ Recepční v hotelovém provozu (4 EQF) ▪ Vedoucí pracovník turistického informačního centra (5 EQF) ▪ Pracovník turistického informačního centra (4 EQF) ▪ Vedoucí zájezdu (4 EQF) ▪ Průvodce cestovního ruchu (5 EQF) ▪ Průvodce Prahou (5 EQF) ▪ Manažer stravovacích zařízení (4 EQF)
--	---

Na regionální a lokální úrovni ve sledovaném období probíhaly vzdělávací kurzy pro zaměstnance DMO a pracovníků TIC (např. zvýšení jazykové vybavenosti pracovníků TIC, práce na sociálních sítích, příprava a realizace akcí, práce s médii, naplňování datového skladu), realizace odborných regionálních konferencí pro subjekty CR (např. při tvorbě strategického plánu destinace), případně vzdělávací aktivity zaměřené na průvodce. Lze zmínit i nabídku školení a seminářů pro aktéry v odvětví CR realizované ve spolupráci krajů a krajských DMO, včetně workshopů na podporu produktů CR a práci s návštěvníky. Do této oblasti lze také zařadit aktivity profesních asociací (vč. vzdělávacích programů CR a školení zaměstnanců) zaměřené na zvyšování kvality členských subjektů a tím přeneseně zvyšování konkurenceschopnosti celého odvětví.

- **S ohledem na turbulentní vývoj v odvětví CR a dopady pandemie COVID-19 je nutné i v dalším období podporovat rozvoj kvalifikace stávajících pracovníků ve službách CR jako významného faktoru tvorby nabídky CR.**

▪ Projekty na podporu výměny zkušeností

Projekty vysokých škol v rámci OP VVV umožňovaly rozvíjet spolupráci na úrovni společných studijních programů a výjezdů českých studentů i akademických pracovníků do zahraničí. Cílem bylo posílení internacionalizace, modernizace vzdělávací činnosti (moderní výukové trendy), studijní programy zaměřené na praxi, stáže studentů, podpora studentů se specifickými potřebami aj.

Na mezinárodní úrovni lze jmenovat projekt DEMINA – Inovace a další vzdělávání v destinačním managementu, který je spolufinancován z programu EU Erasmus+ a do kterého je zapojeno 7 organizací ze 6 zemí. Od konce roku 2020 tento projekt realizuje Vysoká škola hotelová v Praze.

Na regionální úrovni byly nejčastěji realizovány aktivity na výměnu zkušeností v rámci programů přeshraniční spolupráce, podporu spolupráce veřejné správy, akademické a profesní veřejnosti (komise CR/ PS RSK pro CR) a setkání se zástupci poskytovatelů služeb v destinacích, či spolupráce mezi příhraničními destinacemi (např. TV Erzgebirge a Saské Švýcarsko). Projednávány tématy bylo často řízení CR, rozvoj nabídky, tvorba produktů, komunikace atraktivit cílovým skupinám, nastavení vzdělávacích programů a další. Nejčastější formou výměny zkušeností byly např. workshopy, fam/press tripy do partnerských destinací, regionální konference, semináře, spolupráce na projektech, aktivity ve spolupráci s regionální hospodářskou komorou a další.

- **Projekty na podporu výměny zkušeností podporují zavádění nových trendů a inovací do CR v ČR a rozvoj spolupráce. Pro zvyšování konkurenceschopnosti ČR jako destinace CR je vhodné v těchto mezinárodních aktivitách pokračovat a propojovat subjekty v ČR s těmi zahraničními při sdílení příkladů dobré praxe a dalšího vzdělávání.**

Priorita č. 3 Destinační marketing

V rámci této priority byly realizovány aktivity na podporu tvorby produktů CR, marketingových aktivit v rámci domácího i příjezdového CR i realizaci marketingových informací.

Nejvýznamnějším nástroji na realizaci této priority byly operační programy přeshraniční spolupráce, prostředky státního rozpočtu prostřednictvím podpory činnosti a aktivit agentury CzechTourism a prostředky územně samosprávných celků.

3.1 Marketingová podpora domácího a příjezdového CR

▪ Tvorba střednědobých marketingových strategií

Na národní úrovni byla propagace ČR upravena Marketingovou koncepcí cestovního ruchu ČR 2013–2020, která byla blíže rozpracována jednoletými marketingovými plány dle významných témat. V roce 2018 bylo ústředním tématem 100. Výročí založení Československa, v letech 2019 a 2020 to pak bylo obecnější téma Hrady a zámky.

V průběhu roku 2020 agentura CzT dokončila zpracování Strategie agentury CzechTourism a destinace Česká republika 2021-2025 ([Strategie a koncepce · #CzechTourism](#)).

Na regionální úrovni je marketing CR realizován v souladu s pyramidou Kategorizace DMO krajskými DMO, respektive krajskými odděleními a na oblastní a lokální úrovni oblastními a lokálními DMO. Dlouhodobým problémem byla absence strategických dokumentů na úrovni jednotlivých destinací, některé subjekty vykonávaly marketingové aktivity pouze na základě zmínky o marketingových aktivitách uvedených v programu rozvoje kraje. Řada subjektů realizovala marketing dle zpracovaných ročních či víceletých marketingových akčních plánů. Částečně byl tento problém vyřešen zavedením systému Kategorizace organizací destinačního managementu, kde je jedním z předpokladů získání certifikace i platný strategický dokument pro oblast CR k danému území. Součástí Kategorizace je doporučený metodický postup zpracování strategických dokumentů v turistice. Ve sledovaném období většina krajů a destinací vypracovala strategické dokumenty upravující marketing CR na daném území (zpracování marketingové strategie, respektive její aktualizace, vytvoření marketingových akčních plánů, definování cílových skupin, témat, produktů i značek atd.).⁶⁴

Zpravidla byly strategické dokumenty zaměřeny primárně na destinační marketing, v souvislosti s přípravou nového programového období 2021-2027 však kraje do svých dokumentů začaly zařazovat rovněž investiční priority v oblasti infrastruktury CR. V této oblasti probíhala spolupráce MMR a krajských oddělení CR na zpracování Programů rozvoje kraje včetně např. Plánu transformace kraje v případě ÚSTK.

- Aktivita je průběžně plněna. Certifikované DMO zpracovávají marketingové strategie v návaznosti na podmínky certifikace/recertifikace. Tato aktivita přispívá k provázanosti marketingových aktivit na strategické dokumenty i vzájemné provázanosti realizovaných aktivit s vazbou na jednotnou propagaci a jednotný branding ČR. To má vliv i na větší efektivitu finančních prostředků vynaložených na marketing CR.
- Výzvou pro následující období je rozšíření marketingového zaměření DMO i na oblast managementu CR v destinaci.

⁶⁴ Např. Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy s podtitulem Zájmy Prahy na prvním místě, Marketingová strategie CCRJM a další.

▪ Branding destinací cestovního ruchu

Ve sledovaném období proběhl částečný rebranding agentury CzechTourism, dlouhodobě užívaný claim a vizuál „Země příběhů – Land of Stories“ byl postupně utlumen. Od roku 2019 probíhá diskuze nad jednotným brandem pro ČR, zejména v souvislosti s tzv. Inovační strategií a využívaným claimem “Czech Republic – The Country for the Future”. Pro oblast CR je tento claim však využitelný pouze okrajově (především pro segment MICE).

Na regionální úrovni je branding, případně re-branding destinací realizován převážně kraji či oblastními DMO. V rámci této aktivity dochází např. i k přejmenování administrativního názvu kraje na pro návštěvníky atraktivnější území (např. Ústecký kraj – Brána do Čech, Karlovarský kraj – Živý kraj, Pardubický kraj – Východní Čechy atd.). Při brandingův destinací na regionální úrovni dochází k meziregionální spolupráci, kdy lze jmenovat např. společných marketing 4 moravských krajů vůči zahraničním trhům (např. Společný turistický portál [Úvod | Moraviasilesia](#), vydání propagačních publikací “Pivní průvodce Moravy a Slezska”, “Morava a Slezsko (ne)tradiční”).

Ve sledovaném období probíhaly brandingové aktivity zaměřené na dlouhodobou prezentaci krajů jako turistických destinací (např. propagace značky na veletrzích v ČR i v zahraničí), tak i krátkodobé aktivity spojené s marketingovými tématy agentury CzechTourism (v souvislosti s nosnými tématy pro jednotlivé roky). Branding se dále zaměřoval i na propagaci krajů jako kongresové nebo filmové destinace (krajské convention bureaux, krajské film commissions a offices).

V rámci této aktivity lze zmínit i podporu brandingův regionálních destinací ze strany krajů, či podporu audiovizuálních děl realizovaných na území kraje.

Ve sledovaném období zahájila svou činnost Komise pro jednotnou prezentaci ČR v zahraničí v gesci MZV a Národní marketingový tým v gesci MPO. Obě platformy představují nástroj pro zefektivnění marketingových aktivit jednotlivých resortů a resortních organizací a ke sjednocení prezentace ČR na mezinárodním měřítku.

- **Branding destinací představuje dlouhodobou aktivitu, kterou s ohledem na zachování konkurenceschopnosti je nutné realizovat i v dalších letech. V následujícím období je klíčové především stanovit branding ČR v jednotlivých oblastech a také pravidla pro cobranding.**
- **Důležité je, aby branding destinací byl pro potenciální návštěvníky z ČR i ze zahraničí čitelný a jasný, aby byli schopni jednoduše identifikovat, o jakou destinaci se jedná.**

▪ Realizace výkonově orientovaných kampaní

Na národní úrovni je realizace marketingových kampaní v oblasti CR i jejich vyhodnocování v kompetenci agentury CzechTourism:

▪ Rok 2018

Hlavní komunikační téma pro rok 2018 bylo spjato s oslavami 100. výročí od založení samostatného československého státu a rozvíjelo jej o atributy výjimečné destinace, ve které mohou turisté prožít svůj příběh, který píše historii počátků Československé republiky. Za tímto účelem byl připraven kreativní koncept s důrazem na podporu oslav tohoto výročí. Na podporu domácího i příjezdového CR byly realizovány on-line kampaně, téma oslav silně rezonovalo i na sociálních sítích. Pro realizaci kampaně vznikla nová podoba stránky www.ceskozemepribehu.cz s barokními tématy a kampaňová mikrostránka ve 3 jazykových mutacích. Alokace kampaně dosáhla 15 mil. Kč.

Součástí kampaně byla také podpora soutěže o nejlepší destinaci ČR DestinaCZe, jejímž smyslem je podporovat trend domácího CR a inspirovat k cestování po regionech ČR. Vítězem pro rok 2018 se stala Stezka korunami stromů Krkonoše.

Realizována byla i videa „Destinační highlighty“ na podporu image ČR ve vybraných cílových skupinách s cílem prezentace turisticky nejnavštěvovanějších destinací. Další komunikační kampaně pak byly realizovány jednotlivými zahraničními zastoupeními CzechTourism a v rámci marketingových aktivit zemí V4.

Na podporu příjezdového cestovního ruchu bylo v roce 2018 podepsáno Memorandum “Touchpoint” za účasti agentury CzT, Letiště Praha, Prague City Tourism a Středočeského kraje. Díky spolupráci s leteckými dopravci provozujícími přímá letecká spojení ze strategicky důležitých trhů probíhala propagace turistických cílů Prahy a Středočeského kraje.

▪ **Rok 2019**

Ve spolupráci se zahraničními zastoupeními marketingový tým připravil kampaně pro posílení příjezdového CR, např. zahraniční kampaně propagující lyžování a vánoční trhy v Česku nebo soutěž DestinaCZe s významným dopadem na sociálních sítích Facebook, Instagram a YouTube. Produkci marketingové kampaně „Family friendly skiing within reach“ a „Magical Christmas markets“ zajistil marketingový tým agentury interně, fotografie a texty byly připraveny ve spolupráci s regiony. Media mix balíčků se na jednotlivých trzích liší. Základem všech je print, outdoor, on-line, rádio, press tripy pro zahraniční média a prezentace destinace na veletrzích.

▪ **Rok 2020**

Na konci roku 2020 CzT realizoval několik reklamních kampaní na podporu příjezdového turismu. Vzhledem k cestovním omezením způsobeným COVID-19 šlo především o inspiraci k naplňování turistických cest v roce 2021⁶⁵. Původními komunikačními tématy byly české hory, lázeňství a vánoční města a kampaně začínaly v sousedních zemích, nicméně vzhledem ke komplikacím způsobeným pandemickou situací bylo nutné tato původní témata nahradit pozvánkou k návštěvě v roce 2021. Náhradním tématem se stalo ve spolupráci s jednotlivými kraji 14 nejzajímavějších míst ČR pro rok 2021 s rozpočtem 9 mil. Kč. Toto téma byla prezentováno rovněž na sociálních sítích Facebook a Instagram ve 24 zemích světa⁶⁶ s celkovou částkou za nákup médií ve výši 5,2 mil. Kč.

V další kampani byla využita jako komunikační kanál síť YouTube. Ve 20 zemích světa⁶⁷ bylo realizováno téměř 36 milionů zhlédnutí reklamního videa. Video s částečně vánoční tematikou se zaměřovalo na to, že v České republice je stále co objevovat, přičemž hlavní sdělení bylo koncipováno jako pozvánka k cestování v roce 2021. Celková částka za média činila 8 mil. Kč.

Všechny kampaně zvýšily návštěvnost portálu visitczechrepublic.com, resp. kudyznudy.cz. Kromě přímých návštěv z reklamních formátů měly kampaně vliv také na posílení organických návštěv portálů, tedy výsledku, který potvrdil dlouhodobější efekt kampaně pro posílení významu ČR v oblasti turismu.

Regionální DMO (krajské, oblastní i lokální) realizovaly své kampaně, které dle možností provazovaly s nosnými tématy agentury CzechTourism (např. Západočeské Baroko). V roce 2020 byly kampaně zaměřeny primárně na podporu DCR v návaznosti na podporu restartu v důsledku pandemie COVID-19, agentura CzechTourism domácí CR podpořila především kampaní #světovéČesko, kterou realizovala ve velmi úzké spolupráci s krajskými DMO. Regionální DMO se zaměřily rovněž na domácí CR (např. V Praze jako doma, Naše Východní Čechy – Vaše dovolená, Jižní Čechy – Opravdová láska či společná kampaň města Brna a Jihomoravského kraje Brno True Story, Zažijte Jižní Moravu). Nad rámec aktivit DMO byly realizovány i společné projekty týkající se propagace nadregionálních produktů CR, kde kromě DMO, krajů, obcí participují i NNO (např. Společná propagace Labské cyklostezky a projektu Skalní města ČR, České dědictví UNESCO, Královská věnná města apod.).

Realizace marketingových aktivit DMO byla ve sledovaném období podpořena prostřednictvím NPPCRR (podprogram Marketingové aktivity v CR viz str. 51), ale i prostřednictvím Programů přeshraniční spolupráce.

V posledních letech agentura CzT pořádá workshopy s partnery k nastavení marketingových aktivit na další roky a nastavení rozpočtu ve vazbě na realizované kampaně. V návaznosti na Kategorizaci DMO informují jednotlivé DMO agenturu CzT prostřednictvím krajských koordinátorů CR o připravovaných kampaních do zahraničí a zlepšuje se spolupráce na koordinaci zahraničních marketingových aktivit CzT a DMO.

- **Realizace marketingových aktivit je dlouhodobá činnost, kterou je nutné rozvíjet i v navazujícím období. S ohledem na obecnější charakter destinačních kampaní je vhodné tyto aktivity i nadále do jisté míry podporovat z veřejných prostředků. Zároveň je však třeba, aby se do kofinancování marketingových aktivit DMO zapojovali více i podnikatelé a subjekty, které z těchto aktivit mají buď přímý, nebo přenesený prospěch.**

⁶⁵ Kampaně na sousedních trzích – Německo, Polsko, Rakousko a Slovensko.

⁶⁶ Nizozemsko, Francie, Dánsko, Švédsko, Itálie, Maďarsko, Španělsko, UK, Švýcarsko, Ukrajina, USA, Kanada, Rusko, Japonsko, Tchaj-wan, Hongkong, Mexiko, Brazílie, Indie, Izrael, Saudská Arábie, Spojené arabské emiráty, Katar, Kuvajt.

⁶⁷ Nizozemsko, Francie, Dánsko, Itálie, Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko, Švédsko, Španělsko, UK, Maďarsko, Švýcarsko, Ukrajina, USA, Kanada, Rusko, Japonsko, Tchaj-wan, Hongkong.

- **Zároveň je třeba, aby byla důsledně dodržována pyramida Kategorizace DMO, což by mělo zajistit efektivnější vynakládání prostředků na destinační marketing a také synergické efekty napříč pyramidou.**

▪ **Monitoring efektů marketingových aktivit na domácích a zahraničních trzích**

K monitoringu efektů marketingových aktivit je nejčastěji využíváno sledování dosahu PR aktivit na domácím trhu i na zahraničních trzích, sledování výkonnosti on-line kampaní, návštěvnosti profilů na sociálních sítích, webů a další. V případě pořádaných eventů se jedná o dotazování návštěvníků a měření signálních dat mobilních operátorů. K nejvýznamnějším nástrojům pro vyhodnocování dopadů kampaní patří Socialbakers analytics, Google Analytics a Meltwater.

Na národní úrovni byla agenturou CzechTourism realizována řada aktivit v oblasti monitoringu, např. realizace dlouhodobého výzkumu Tracking domácího a příjezdového CR včetně zařazení GSM dat jako nového zdroje dat pro zpřesnění počtů domácích a zahraničních návštěvníků. V roce 2018 byl realizován rozsáhlý výzkum zaměřený na zjištění návštěvnosti a definování profilu návštěvníků horských středisek a bike resortů, data z výzkumu sloužila pro lepší zacílení aktivit v rámci aktivního produktu.

Za účelem monitoringu marketingových aktivit na regionální úrovni byly využívány následující nástroje: počet zobrazení a prokliky u on-line kampaní, měření poměru cena/výkon u marketingových kampaní vč. sociálních sítí, počet stažení mobilních aplikací, čtenářský zásah u tištěných kampaní, počet zobrazení a prokliků u bannerové reklamy, návštěvnost veletrhů a zásah při prezentaci na veletrzích, sledovanost/počet uživatelů a počet sdílení na sociálních sítích, sledování návštěvnosti a chování uživatelů webu (Smartlook), sledování dat ČSÚ a využití dat zpracovaných agenturou CzechTourism na platformě Tourdata atd. Mezi nejvyužívanější nástroje lze zařadit Google analytics, Good Analytical System GAS, Facebook analytics či Facebook Ads.

Destinace na národní i regionální úrovni zavádí indikátory pro sledování dopadů a efektivitu marketingových aktivit (např. hodnota AVE u aktivit CzT 1,5 mld. Kč, rekordní rostoucí návštěvnost portálu kudyznudy.cz⁶⁸, v případě CCRJM snížení počtu okamžitého opuštění stránek, zvýšení počtu followerů na sociálních sítích o 50 % a další).

- **S ohledem na charakter financování DMO (veřejné a soukromé zdroje) je zásadní ve sledování efektivitu a dopadů realizovaných marketingových aktivit nadále pokračovat. Úspěšné marketingové aktivity ve sledovaném období dokládá mj. rekordní návštěvnost portálu Kudy z nudy či nárůst počtu sledujících profilů krajských DMO na sociálních sítích.**

▪ **Spolupráce agentury CzechTourism a regionálních sdružení cestovního ruchu**

Na regionální úrovni byly v rámci spolupráce s agenturou CzechTourism realizovány nejčastěji aktivity zaměřené na nastavení marketingových komunikačních témat, zapojení do nastavení a realizace kampaní, spolupráce na realizaci fam/press tripů, účast na prezentačních akcích a veletrzích v ČR i zahraničí, distribuce propagačních materiálů, využívání služeb ZZ CzechTourism, spolupráce na výzkumech a v neposlední řadě i účast na pravidelném jednání krajských koordinátorů.

Jednání s koordinátory probíhá v několika rovinách – 2x ročně je realizováno společné setkání zástupců CzechTourism a všech 14 krajských koordinátorů, kde jsou probírána společná témata. Dále jsou krajští koordinátoři zváni na strategické a rozpočtové workshopy agentury CzT (rovněž 2x ročně). Od roku 2020 byla nastavena pravidelná e-mailová komunikace na krajské koordinátory, prostřednictvím které agentura CzT informuje kraje o plánovaných aktivitách, změnách, výzvách a zároveň požadavcích na regiony. Rovněž byla vytvořena společná skupina na platformě Sharepoint, která slouží jako úložiště všech sdílených materiálů a informací mezi oběma stranami. Součástí agendy odboru produkt managementu, výzkumu a B2B spolupráce agentury CzT jsou i pravidelné výjezdy do regionů.

Spolupráci agentury CzechTourism dokresluje i skutečnost, že CzechTourism bývá pravidelným hostem zasedání Komise pro cestovní ruch Rady Asociace krajů a současně zástupci Komise pro cestovní ruch Rady Asociace krajů jsou členy Rady pro strategii CzechTourism.

- **Tato aktivita je předpokladem pro sledování marketingových aktivit na národní a regionální úrovni, jednotnou komunikaci a zvyšování dopadů destinačního marketingu.**

⁶⁸ Portál Kudy z nudy dosahoval ve sledovaném období rekordních hodnot: v roce 2018 bylo zaznamenáno 16,3 mil. návštěv (nárůst oproti roku 2017 o 22 %), v roce 2019 dokonce 18 mil. návštěv (meziroční nárůst o 10,5 %) a v roce 2020 počet návštěv stoupl na 18,8 mil. (meziroční nárůst o 4 %).

V zájmu efektivního výkonu všech zapojených subjektů je zásadní spolupráci a komunikaci nadále rozvíjet.

3.2 Tvorba a marketing národních a regionálních produktů cestovního ruchu

▪ Vytvoření systémové podpory tvorby produktů

Na národní úrovni lze zmínit vytvoření manuálu tvorby produktů, který je součástí Kategorizace DMO. V rámci NPPCRR podprogramu zaměřeného na Marketingové aktivity v cestovním ruchu bylo možné realizovat projekty zaměřené na tvorbu produktů (regionální či nadregionální), v souladu se strategiemi produktů CzT a jejím Manuálem tvorby produktů.

Na regionální úrovni byly realizovány aktivity zaměřené na podporu krajských i regionálních DMO, spolupráci krajských a regionálních DMO na tvorbě nabídky a koordinaci propagace, realizaci informačních systémů, případně vytváření dotačních titulů umožňující získání podpory na tvorbu nových produktů CR.

- **Produkty CR představují významnou součást nabídky destinace a v podstatě ovlivňují zájem destinaci navštívit. Systémová podpora produktů je zásadní pro zachování konkurenceschopnosti destinací a bude nutná i v dalším období s novými výzvami v podobě digitální transformace či přizpůsobení se změnám klimatu aj.**

▪ Tvorba národních produktů cestovního ruchu

Agentura CzechTourism definuje národní produkty CR tak, aby byl možný jejich následný rozvoj v regionech. Podstatou pro tvorbu produktů je definování hlavních produktových témat, která byla podrobněji rozvedena Marketingovou koncepcí cestovního ruchu 2013–2020. Hlavní marketingová témata vycházela z potenciálu rozvoje cestovního ruchu ČR, míry využití potenciálu, struktury návštěvnosti, motivace a potřeb návštěvníků a dalších faktorů.

Aktuální produktové portfolio CR v ČR je následující:

- I. **Kulturní turismus:** Regionální města a Praha, Turistické oblasti a regiony, Česká gastronomie (včetně CzechSpecials), Hrady a zámky, Filmový turismus, Tradice, folklór a nehmotné dědictví, Spirituální a náboženský cestovní ruch, Muzea, galerie a technické památky, Luxury, Venkovská turistika, eko a agroturistika, Vinařská turistika, Contemporary urban culture, Cestování s dětmi.
- II. **Aktivní turismus:** Cykloturistika, Horská kola, Pěší turistika (a další letní aktivity), Lyžování (a další zimní aktivity), Golf, Přírodní dědictví (skalní města, geoturistika).
- III. **Zdravotní turismus:** Léčebné lázeňství, Wellness, Medical tourism.
- IV. **MICE:** Bleisure (kombinace služební cesty a dovolené), Kongresy, Incentivy.

Národní produkty vznikaly v úzké spolupráci s regiony a odbornými partnery. Z realizovaných produktů lze zmínit např. filmovou turistiku, cykloturistiku.

Na podporu nastavení produktů ve sledovaném období proběhla realizace výzkumů zaměřených na USP produktů s propojením na cílové skupiny.

Poměrně rozsáhlým projektem agendy kulturního turismu zaměřeným na rozvoj venkovské turistiky je projekt Prázdniny na venkově, který vznikl ve spolupráci se Svazem venkovské turistiky a agroturistiky a regionálními partnery. Jeho cílem je zmapování nabídky zařízení v ČR, zvyšování kvality poskytovaných služeb a marketingové aktivity doma a v zahraničí. Partnerem projektu je také agentura CzT, Česká unie cestovního ruchu a Asociace soukromého zemědělství ČR.

- **Národní produkty CR představují zastřešení regionální nabídky, jsou to hlavní nosná téma pro propagaci ČR. Ve spolupráci s regiony a profesními organizacemi by mělo docházet k dalšímu rozvoji národních produktů CR a k jejich aktualizaci ve vazbě na trendy. Do tvorby národních produktů CR by měly být zapojeny i další resorty a partneři ze souvisejících odvětví (např. sklářství, herní průmysl apod.).**

▪ Tvorba regionálních produktů cestovního ruchu

ČR se dlouhodobě potýká s problémem v oblasti tvorby a inovace produktů, přizpůsobením produktů požadavkům cílových skupin a v neposlední řadě provázaností produktů a jejich propagace.

Agentura CzechTourism na podporu tvorby regionálních produktů realizovala řadu aktivit, např. provozování portálu Kudyznudy.cz⁶⁹, zabezpečení soutěže EDEN o hledání evropské excelentní destinace, realizace soutěže DestinaCZe, spolupráci s realizátory významných eventů národního a regionálního významu aj.

Specifikou kategorií se silnou vazbou na národní produkty jsou tzv. nadregionální produkty CR, které společným tématem propojují minimálně dva kraje. Mezi nejznámější patří Labská stezka či Moravské vinařské stezky, Skalní města ČR, Cyrilometodějská stezka aj. V této souvislosti lze zmínit i projekt čtyř moravských krajů zaměřený na společné produkty a společnou propagaci www.moraviasilesia.cz. V roce 2018 byly komunikačním tématem “Kempy Moravy a Slezska”, v roce 2019 pak “Morava a Slezsko (ne)tradiční”, v roce 2020 se jednalo o téma “Pivní průvodce Moravy a Slezska”.

Další příklady regionálních a nadregionálních produktů dle témat:

- **udržitelné formy CR** (např. Hřebenovka, EV 13 – Stezka železné opony, Baťův kanál, Jizerská magistrála),
- **kulturní CR** (např. Hrady a zámky nás spojují, Královská města na Ohři, Střední Čechy královské, Kulturní cesta Fojtů, Židovské památky, Lucemburský rok, Smetanova Litomyšl, Otevřené brány-společný projekt Zlínského kraje, měst, obcí a farností),
- **lázeňství a zdravotní CR** (Lázně zdraví),
- **gastronomie** (např. Ochutnejte Jeseníky, Vinařská turistika, Magdalenina kuchařka, Gourmet Jižní Morava, regionální mapy pivovarů - např. Cesta za pivem Karlovarským krajem),
- **církevní CR** (např. Svatojakubská stezka),
- **vojenská historie** (např. výročí bitvy u Slavkova, výročí bitvy u Hradce Králové, Jižní Čechy husitské, Slavnosti svobody),
- **motorsport** (např. Barum Rally, Zlatá přilba),
- **technické památky** (např. Rozhledny a vyhlídky, Dolní oblast Vítkovice),
- **aktivní CR** (např. Cyklopecky Východní Čechy, Po stopách koňských kopyt, Cykloreion Česko-Bavorské lázně),
- **sportovní eventy** (např. Jizerská 50, Author maraton tour, Zlatá tretra, Run Czech, Kolo pro život) a další.

V rámci této aktivity lze zmínit i vytváření a podporu regionálních návštěvnických karet (např. Olomouc region Card, Karlovy Vary Region Card) či zážitkových turistických her (např. “KLAPKA, filmová Vysočina poprvé”, “Vysočinou za skleněnkou”). Na podporu regionálních produktů CR byly vyhlašovány i soutěže o nejlepší produkt (např. “Vysočina – nejlepší dovolená”, ve které bylo zvýhodněno zapojení regionálních producentů, aj.).

Současně docházelo k realizaci regionálních produktů prostřednictvím operačních programů přeshraniční spolupráce (např. „Česko-polská Hřebenovka“).

- I v dalším období by měla být zachována podpora (metodická i finanční) rozvoje regionálních a nadregionálních produktů CR z národních i regionálních finančních prostředků. Tvorbu produktů však musí podporovat i podnikatelé, jelikož jejich role je v tvorbě, a hlavně realizaci produktů klíčová.

▪ Realizace výkonově orientovaných kampaní

Tato aktivita navazuje na obdobně nazvanou aktivitu uvedenou v rámci opatření 3.1. Cílem této aktivity je tak zajištění užší provázanosti kampaní na produkty.

Na národní úrovni realizovala agentura CzechTourism např. následující kampaně:

- České hory v roce 2018 v rámci produktové řady Aktivní turismus
- Crossmediální kampaň k marketingovému tématu sta let česko-slovenské vzájemnosti v roce 2018

⁶⁹ Portál zastává funkci národního informačního portálu, kde jsou prezentovány nejen regionální produkty, ale také přímo turistická místa a akce.

- Kampaň Českého systému kvality služeb a zaměřená na zvýšení povědomí o značce ČSKS na přelomu let 2019/2020
- Celonárodní mediální kampaň na podporu DCR #světovéČesko v roce 2020

Úspěšnou výroční akcí, kterou pořádá CzT, je i incomingový workshop s mezinárodními nákupčími Travel Trade Day. V roce 2018 se konal v květnu v Liberci, v roce 2019 pak v dubnu v Českých Budějovicích. Jedinou výjimku z jeho každoročního konání představuje rok 2020 vlivem COVID-19.

Na regionální úrovni byly nejčastěji realizovány aktivity typu: tištěné a online kampaně (např. Google, Sklik, sponzorované příspěvky na sociálních sítích jako FB či IG, SoMe, video and mobile Ads, direct display a nativní reklama), veletrhy cestovního ruchu, prezentační akce, tiskové zprávy, fam/press tripy.

Vzhledem k dopadům pandemie COVID-19 regiony posílily marketingové aktivity se zaměřením na podporu DCR a podporu příjezdů s orientací na příhraniční regiony.

- **V podpoře realizace výkonově orientovaných kampaní je nutné z dlouhodobého hlediska pokračovat a nadále posilovat dobrou image ČR jako konkurenceschopné destinace CR v reakci na aktuální dění a trendy. Vzhledem k prospěchu těchto kampaní pro podnikatele a subjekty CR by vedle podpory z veřejných prostředků měla být tato aktivita dále kofinancována i soukromým sektorem.**

▪ **Posílení kvality marketingových aktivit destinací cestovního ruchu**

Jedná se o průřezovou aktivitu Koncepce, která souvisí s efektivnějším nastavením, realizací a vyhodnocováním kampaní i rozvojem lidských zdrojů zapojených do tohoto procesu. Koncepce uvažovala o vytvoření samostatného informačního portálu, kde by byly uvedeny příklady dobré praxe, poznatky akademické sféry a další relevantní data. Jako hlavní informační zdroj slouží web agentury CzT www.tourdata.cz, který obsahuje interaktivní i statické reporty a umožňuje tak efektivněji a rychleji analyzovat dostupná data o vývoji cestovního ruchu v ČR.

V rámci této aktivity byly dále realizovány vzdělávací akce pro odbornou veřejnost, konkrétně výroční konference agentury CzechTourism Fórum cestovního ruchu, CzechTourism Strategy Day (2020) a další specializovaná školení především pro DMO (zaměřením na práci s daty a portálem Tourdata), případně vzdělávací akce pro certifikované subjekty ČSKS.

Mezi aktivity zaměřené na podporu destinací CR lze také zařadit pravidelná jednání koordinátorů cestovního ruchu, aktualizaci webů zaměřených na domácí cestovní ruch a propagaci úspěšných produktů CR (www.ceskojede.cz, www.czechspecials.cz) nebo vydání publikace o památkách UNESCO (hmotné i nehmotné).

Na regionální úrovni jsou na podporu destinací realizovány např. následující aktivity: poradenství, regionální konference a semináře (interní i pro subjekty v destinaci), provedení optimalizace marketingových aktivit, aktualizace a rozvoj webových a informačních portálů včetně sociálních sítí, realizace krajské certifikace DMO, realizace manuálu turistických oblastí a další. Dále je možné zmínit i spolupráci krajů s oblastními DMO a dalšími partnery v CR (TIC, podnikatelé, NNO, VŠ a další).

Za účelem zkvalitnění komunikace dochází např. k rozšíření obsahu na komunikačních kanálech o aktuální informace z destinace (akce), či propojení informací o nabídce destinace s tipy na výlety s gastro nabídkou.

- **Vzhledem k neustále se měnícímu prostředí a trendům je nutné pokračovat v realizaci vzdělávacích akcí, poradenství subjektům CR, a především pak v rozvoji informačních portálů a vzájemnému sdílení relevantních dat mezi všemi stakeholdery, která jsou klíčová pro kvalitu rozhodování a efektivitu marketingové komunikace.**

3.3 Marketingové informace

▪ **Vytvoření marketingových a řídicích informačních systémů destinací**

Tato aktivita se zabývá především tvorbou a rozvojem informačních systémů a jejich využití při podpoře rozhodování o nastavení marketingových aktivit. Na národní úrovni tento nástroj zastává analytický portál agentury CzT Tourdata (www.tourdata.cz), dříve Marketingový informační systém. Ten byl vytvořen s cílem zajistit jednotné prostředí pro uchování a interpretaci komplexních dat o CR. Ve sledovaném období došlo k rozšíření transformace MIS na analytický portál Tourdata a vytvoření základních sestav pro analyzování turismu v ČR (více viz kapitola "Informační portál o vývoji a tendencích domácí

a zahraniční turistické poptávky”, strana 30). Portál je vytvořen tak, aby jej bylo možno modulově rozšiřovat, a aby umožňoval uživatelsky přívětivé srovnávání dat z různých zdrojů.

Na regionální úrovni jsou hlavním marketingovým a informačním systémem turistické portály (kromě B2C portálů zaměřených na návštěvníky kraje zřizují i portály zaměřené na MICE a filmový CR), v rámci této aktivity docházelo k modernizaci a aktualizaci webových stránek destinace, tvorbě mobilních aplikací pro návštěvníky destinací, rozvoji informačních technologií při řízení destinace a v neposlední řadě i vytváření manuálu turistických organizací. Významné zastoupení mělo i zavádění aplikací pro sledování návštěvnosti webu, případně profilů na sociálních sítích spravovaných DMO a počtu stažení mobilních aplikací.

- **V následujícím období je nutné informační portály na národní i krajské úrovni nadále rozvíjet, rozšiřovat portfolio relevantních informací o CR a rozvíjet vzájemné propojení obsahu portálů pro zlepšení dostupnosti a přehlednosti dat pro podnikatelské subjekty i návštěvníky.**

▪ **Monitoring návštěvníků destinací CR**

Aktivita je založena na realizaci kontinuálních průzkumů zahraniční a domácí poptávky zaměřených na změny ve spotřebním chování návštěvníků a jejich rozhodovací proces. Toto úzce souvisí s předchozí aktivitou zaměřenou na marketingové a řídicí systémy, prakticky výstupem této aktivity jsou data využitelná v rámci řízení destinace. V rámci této aktivity dochází k zapojení ZZ CzechTourism do zpracování aktuálních reportů o vývoji daných zdrojových trhů s vazbou na návštěvnost, případně Institutu turismu na vyhledávání budoucích potenciálních trhů a trendů. Získané informace jsou využívány např. pro zpracování sestav o návštěvnosti atraktivit nebo zpracování Country reportů.

Na národní úrovni byla agenturou CzT realizována řada aktivit v oblasti monitoringu, např. tvorba reportů za jednotlivé kraje, realizace dlouhodobého výzkumu Tracking domácího a příjezdového CR, včetně zařazení GSM dat jako nového zdroje dat pro zpřesnění počtů domácích a zahraničních návštěvníků. Další zdrojem pro analýzu spotřebního chování návštěvníků byla i data od provozovatelů platebních karet (v rámci spolupráce s Mastercard).

Na regionální úrovni jsou kromě regionalizace dat z Trackingu DCR a PCR tvořeny reporty zaměřené na návštěvnost DMO s využitím dat ČSÚ, dále probíhal každoroční rozsáhlý sběr dat zaměřený na návštěvnost turistických atraktivit a tvorbu reportů za jednotlivé kraje. DMO realizují vlastní šetření návštěvnosti, motivací k cestě a profilu návštěvníků⁷⁰, sledují tok návštěvníků prostřednictvím sčítačů v TIC nebo u atraktivit CR, při cyklostezkách atd. Dále jsou např. zadávány analýzy návštěvnosti krajů i s využitím signálních dat mobilních operátorů, případně probíhá spolupráce s AOPK⁷¹ o návštěvnosti ZCHÚ a toku návštěvníků, případně jsou využívána data o počtu návštěvníků kulturně-historických atraktivit od NPÚ, respektive NIPOS. Na podporu monitoringu bylo možné získat podporu i z NPPCRR.

- **Sledování a poznávání potřeb, motivace návštěvníků destinací CR a jejich chování je nutné nadále podporovat, neboť je zásadní pro plánování dalšího rozvoje CR v destinaci, usměrňování návštěvnosti a efektivnější zacílení marketingových aktivit.**

▪ **Benchmarking marketingových aktivit konkurenčních destinací**

Na národní úrovni je tato aktivita řešena účastí na jednání ETC⁷² i participací na projektu „NTO Budget Survey“ zaměřeném na benchmarking rozpočtů a aktivit evropských NTO⁷³. Podpoře benchmarkingu dále přispívají i aktivity jako např. setkávání krajských koordinátorů CR, organizace regionálních konferencí i pořádání konference Fóra cestovního ruchu. Z celorepublikového hlediska agentura CzechTourism monitoruje hodnotu značky Česká republika pomocí Nation Brands Index od společnosti Anholt a rovněž prostřednictvím tzv. Travel and Tourism Competitiveness Index od Světového ekonomického fóra (více viz strana 27).

Na regionální úrovni dochází ke sledování produktové nabídky na úrovni jednotlivých krajů, rozpočtů krajů na CR, regionálních systémů řízení i financování CR, nastavení monitoringu a vyhodnocování aktivit, porovnání krajů z pohledu návštěvnosti a počtu přenocování atd. Využívány jsou i informace od sousedních příhraničních regionů.

⁷⁰ Formou dotazníkového šetření či marketingového výzkumu.

⁷¹ Případně Správy národních parků.

⁷² European Travel Commission (organizace zastřešující evropské centrály cestovního ruchu).

⁷³ NTO – Národní turistická organizace.

- **Benchmarking je jedním z nástrojů pro měření úspěšnosti marketingových aktivit, jehož pokračování je důležité podpořit i v dalším období. U mezinárodních indexů pro srovnávání států je pak nutné sledovat dlouhodobý trend a postavení ČR mezi zahraniční konkurencí.**

▪ **Tvorba databází návštěvníků prostřednictvím CRM**

Tato aktivita je o vytváření vztahů s návštěvníky pro podporu opakovaných návštěv. Na regionální úrovni lze zmínit direct marketing pro relevantní zdrojové trhy a cílové skupiny, aktivity související se sledováním návštěvnosti webových portálů a portálů na sociálních sítích – jsou např. vytvářeny databáze návštěvníků veletrhu, adresátů noviniek z portálů, účastníků soutěží, účastníků využívajících registrované aplikace atd. Na tyto aktivity navazuje další komunikace např. v podobě zasílání aktuálních nabídek, newsletterů pro odbornou veřejnost. V souvislosti se zákonem č. 110/2019 Sb. (Zákon o zpracování osobních údajů) je nutné, aby výše uvedené aktivity byly ošetřeny z pohledu nakládání s osobními údaji.

Ve sledovaném období byly rozeslány následující počty newsletterů na databázi kontaktů agentury CzT:

2018: 447 newsletterů na 769 500 adres v rámci B2B, 17 newsletterů na 80 377 adres v rámci B2C

2019: 208 newsletterů na 312 211 adres v rámci B2B

2020: 294 newsletterů na 331 631 adres v rámci B2B, 42 newsletterů na 107 761 adres v rámci B2C

- **Aktivita je průběžně naplňována, její kontinuální zabezpečení je potřebné pro udržení kontaktu s potenciálními návštěvníky a k poskytnutí inspirace a motivace k opakovaným návštěvám destinací ČR v ČR.**

Priorita č. 4 Politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj

Přestože dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky ve znění pozdějších předpisů, je MMR ústředním orgánem státní správy v oblasti cestovního ruchu, lze konstatovat, že díky charakteristické roztržičnosti ČR je implementace agend souvisejících s CR v kompetenci též ostatních ústředních orgánů státní správy, samosprávních celků, NNO, podnikatelských (PO a FO) a dalších subjektů. Koordinace mezi jednotlivými resorty i dalšími subjekty v oblasti podpory a rozvoje CR však stále není na odpovídající úrovni. CR není v aktivitách resortů často cíleně sledován, proto je obtížné vyhodnotit, nakolik resorty vývoj odvětví prakticky ovlivňují.

V rámci této oblasti byly podporovány aktivity zaměřené na rozvoj sledování výkonnosti CR a dalších statistik CR. Výstupy těchto aktivit slouží na podporu rozhodování o dalším rozvoji cestovního ruchu i definování jeho role v národním hospodářství.

Samostatnou aktivitou v této oblasti je zajištění krizového řízení a zajištění bezpečnosti účastníků CR.

4.1 Politika cestovního ruchu jako součást hospodářské a regionální politiky

▪ **Koordinace sektorových a regionálních politik ve vazbě na cestovní ruch**

V období 2018-2020 probíhala standardní spolupráce s dotčenými resorty týkající se nejen nastavení a realizace průřezových aktivit, ale zejména nastavení nového programového období, respektive nastavení nových operačních programů financovaných z Fondů EU (podpora CR) a provázání nově vznikajících resortních strategií. Spolupráce byla zajištěna nejčastěji prostřednictvím jednání Pracovní skupiny pro cestovní ruch náměstka pro sekci regionálního rozvoje a cestovního ruchu⁷⁴, případně se uskutečnila ad hoc jednání na úrovni náměstků k možnosti podpory CR (např. s MŽP, MPO, MPSV, MŠMT) v budoucím programovém období. Ve sledovaném období jednání Pracovní skupiny pro CR v podstatě nahradila jednání meziresortní koordinační komise a Kolegia CR.

Příklady realizovaných aktivit:

- Zapojení MMR a agentury CzT do aktivit České komise pro UNESCO⁷⁵. Komise je tvořena zástupci ministerstev a dalšími institucemi, které se aktivně podílejí na realizaci programů UNESCO. MMR a CzT se zapojují zejména v rámci ochrany kulturních památek a jejich využití jako podpory rozvoje CR, ale i marketingové podpory. V návaznosti na řešenou problematiku

⁷⁴ Jednání PS proběhla v následujících termínech: 06/2018, 12/2018, 3/2019, 6/2019, 08/2019, 11/2019, 2/2020.

⁷⁵ Poradní orgán vlády ČR.

jednání probíhají na plenárních zasedáních Komise, na Výkonném výboru a v odborných sekcích. Komise se schází cca 4-5 x ročně.

- Zapojení do jednání pracovních skupin a mezivládních komisí pro ekonomickou spolupráci, které spadají do gescí Ministerstva průmyslu a obchodu ČR či Ministerstva zahraničních věcí ČR a mají za cíl rozvoj spolupráce s dalšími zeměmi (např. Thajsko, Ruská federace, Indie).
- PROPED – efektivnější sektorová prezentace ČR a zvýšení synergie proexportních aktivit ekonomické diplomacie. Fungování společného nástroje financování ekonomické diplomacie ČR zajišťuje MZV jako poskytovatel služby zapojeným resortům a institucím, kterými jsou: MMR, MPO, MO, MZe a ÚV ČR. Projekty v rámci CR předkládají zastupitelské úřady MZV v úzké spolupráci s agenturou CzechTourism. Tyto projekty mají za cíl propagovat ČR jako atraktivní turistickou destinaci pro zahraniční klientelu a zvyšovat povědomí o ČR. Projekty využívají široké spektrum nástrojů pro propagaci ČR v zahraničí, a to od workshopů a roadshow, přes incomingové mise a veletrhy až po marketingové kampaně. MMR na tyto projekty vyčlenilo v roce 2017 částku 5 mil. Kč a od roku 2018 každý rok částku 10 mil. Kč. Realizace projektů v roce 2020 byla ovlivněna dopady pandemie COVID-19, některé projekty musely být zrušeny nebo přesunuty na pozdější období, proto je částka čerpání oproti předchozím rokům výrazně nižší. Počet projektů PROPED na podporu CR:

	2017	2018	2019	2020
Počet projektů	28	37	41	9
Výše vyčerpané alokace	4,6 mil. Kč	4,5 mil. Kč	5,3 mil. Kč	625 tis. Kč

- Příklady podpořených projektů ekonomické diplomacie:
 - Incomingová mise – ČR jako destinace pro seniory (Španělsko)
 - Veletrh – Riyadh Travel Fair 2018 (Saúdská Arábie)
 - Matchmakingový seminář – Prezentace a business matching turistických kanceláří v Malajsii
 - Odborný seminář – Podpora ruské incomingové turistiky do vybraných regionů
 - Networkingová akce – Doprovodná akce k veletrhu incentivní turistiky IMEX Las Vegas
 - Odborný seminář, série B2B prezentací a workshopů – Discover Central Europe Roadshow – Jakarta Workshop 2018; Discover Central Europe Roadshow – Singapore Workshop 2018; Czech Republic – Land of Stories road show v Indii
 - Propagace českého sklářství v Nizozemsku (2019)
 - Incomingová mise – Regiony České republiky jako destinace pro brazilské cestovní kanceláře (2019)
 - Mediální kampaň – ČR jako destinace pro rodiny s dětmi (Španělsko) (2020)
 - Roadshow DISCOVER ROMANTIC CZECH CHATEAU AND CASTLES Filipíny (2020)
- Spolupráce s MPO – Meziresortní pracovní skupina pro naplňování Strategie spotřebitelské politiky 2021-2030
- Spolupráce s MPO, MF, MV a další – Pracovní skupina ministryně ke sdílení ubytování
- Spolupráce s ČNB – Pracovní skupina ke garančnímu fondu cestovních kanceláří⁷⁶

Na konci 1. pol. 2019 byla dokončena vstupní analýza, respektive analytická část Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021-2030 a následně bylo zahájeno zpracování návrhové části. Počátkem roku 2020 bylo zpracování Strategie dokončeno, následný proces projednávání a schvalování byl přerušen vlivem pandemie COVID-19 a bylo rozhodnuto o nutnosti přepracování Strategie se zohledněním dopadů pandemie. Na základě dopadů první vlny pandemie a v návaznosti na vypuknutí druhé vlny pandemie bylo přepracování opět přerušeno.

Po vypuknutí pandemie COVID-19 došlo k zintenzivnění spolupráce s dotčenými resorty i profesními organizacemi. Došlo k vytvoření tzv. Expertního týmu pro restart odvětví CR ve složení: zástupci podnikatelů (ČUCR a SOCR), samosprávy (AK ČR, SMO ČR, SMS ČR) a státní správy (primárně MPO). S ohledem na charakter projednávaných opatření byl "krizový tým" rozšiřován o další ad hoc dalšími partnery, jako např. SLL. Probíhala intenzivní spolupráce s MZd a s Českým inspektorátem lázní a zříděl a se SLL na dotačním titulu COVID-Lázně, s AHR ČR a později i se SVTA na dotačních titulech COVID-Ubytování a COVID-Ubytování II. S MF probíhaly konzultace ve věci nastavení dotačních titulů na podporu CR a současně i ÚOHS ve věci notifikace COVIDových dotačních titulů.

⁷⁶ Členy zástupci ACK, AČCKA, ČAP.

Pro koordinaci na národní a regionální úrovni se využívá několik nástrojů, jako např. Rada pro strategii agentury CzechTourism, Komise pro cestovní ruch Rady Asociace krajů, jednání krajských koordinátorů cestovního ruchu CzechTourism, jednání sekretariátů RSK, jednání pracovních skupin RSK pro CR, jednání komisí pro CR, či krajských výborů pro CR a dalších. Problematika CR je věcně řešena v relevantních strategiích v gesci MŽP, např. Strategie ochrany biologické rozmanitosti, Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Státní politika ŽP 2030 s výhledem do 2050 a další.

Ke koordinaci politik dochází i na úrovni krajů. Např. v Pardubickém kraji aktivity v oblasti CR přispívají k naplňování Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, kdy je v rámci programových i individuálních dotací podporován bezbariérový cestovní ruch. Lze zmínit i zapojení JMK i CCRJM do aktivit v rámci Evropské kulturní stezky sv. Cyrila a Metoděje. Na regionální úrovni do koordinace rozvoje CR mohou zasahovat i MAS, které jsou často členy nebo zakladateli oblastních DMO.

- **Meziresortní a mezioborová spolupráce je klíčová pro restart a další rozvoj cestovního ruchu na všech úrovních. V následujícím období je klíčové rozvíjet zejména dialog s ostatními resorty a vytvořit systém monitoringu podpory CR napříč státní správou, aby bylo možné hodnocení dosavadní politiky podpory CR a řízení sektoru cestovního ruchu na základě relevantních dat.**
- **Jako zatím nejefektivnější nástroj meziresortní spolupráce oblasti CR lze označit PROPED, v rozvoji tohoto nástroje je vhodné pokračovat.**

▪ **Založení a činnost Fóra cestovního ruchu jako komunikační platformy cestovního ruchu v ČR**

Ve sledovaném období probíhala pravidelná spolupráce OCR se zástupci profesních spolků na zpracování Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021-2030 a po vypuknutí pandemie COVID-19 na vytvoření Krizového akčního plánu cestovního ruchu 2020-2021 a nastavení dotačních titulů na podporu odvětví CR zasažených dopady pandemie. Spolupráce probíhala prostřednictvím jednání Pracovní skupiny pro CR náměstka pro řízení sekce regionálního rozvoje a cestovního ruchu, dále tzv. Expertního krizového týmu a ad hoc jednání.

V roce 2020 se Fórum CR transformovalo na Českou unii CR. Doposud se jedná o největší profesní sdružení nezávislou platformu zabývající se cestovním ruchem. Spolupráce s Fórem CR / Českou unií CR byla realizována prostřednictvím jejich zastoupení v PS MMR⁷⁷, pracovních skupin agentury CzT (Rada pro strategii CzT, zastoupení v Certifikační komisi ke Kategorizaci DMO), i platformou regionálních partnerů (ČUCR je stálým hostem při jednání Komise pro cestovní ruch Rady Asociace krajů ČR).

- **Spolupráci s profesními spolky je nutné dále rozvíjet, aby budoucí státní politika cestovního ruchu byla kompromisem únosným jak z hlediska státní správy, tak z pohledu podnikatelů ve službách CR. Role České unie cestovního ruchu je velmi důležitá, nicméně vzhledem k dynamickému vývoji odvětví CR je nutné rozvíjet spolupráci se všemi zastřešujícími profesními organizacemi a v případě specifické agendy i s jednotlivými profesními spolky.**

▪ **Zkvalitnění spolupráce a dělba aktivit mezi MMR a CzechTourism**

Koordinace aktivit mezi MMR a agenturou CzechTourism probíhala prostřednictvím několika nástrojů, jako např. účast ředitele CzT na poradě sekce pro regionální rozvoj a cestovní ruch (MMR), účast pověřeného zástupce OCR na poradě ředitelů (CzT), účast zástupců MMR na jednání Rady pro strategii (CzT), účast zástupce OCR na jednání krajských koordinátorů cestovního ruchu (CzT) i účast zástupců CzT v Pracovní skupině pro CR a Kolegiu CR a další.

Úzká spolupráce s CzT probíhá i na projektové bázi, např. Pracovní skupina pro statistiku (MMR, CzT, ČSÚ, ČNB), ve sledovaném období probíhala spolupráce na realizaci projektů (např. ČSKS, Kategorizace DMO, příprava projektu eTurista). Agentura CzT se podílela na vydávání stanovisek k projektům předložených do NPPCRR – podprogram Marketingové aktivity v CR (podmínka přijatelnosti).

Funkci zřizovatele v rámci MMR vykonává Odbor cestovního ruchu, nicméně pro výkon svých činností a zajištění všech administrativních postupů agentura CzechTourism musí komunikovat i s dalšími útvary v rámci MMR (Odbor projektového řízení, Odbor rozpočtu, Oddělení hospodářské správy apod.).

⁷⁷ Pracovní skupina pro CR náměstka pro sekci regionálního rozvoje a CR, Kolegia pro CR ministryně pro místní rozvoj, ad hoc pracovní skupiny.

Vzhledem k charakteru činnosti agentury CzechTourism je poměrně obtížné sladovat administrativní postupy běžné pro příspěvkové organizace s kreativními aktivitami agentury, které je často nutné dle aktuálního vývoje měnit.

- **Spolupráci a komunikaci mezi MMR, resp. OCR a CzT je nutné nadále zlepšovat, aby byl zajištěn efektivní přenos informací, jednotná komunikace vůči profesním organizacím a dalším partnerům a zkvalitnila se mezioborová a mezíresortní spolupráce. Zároveň je třeba zajistit kontrolu nad činností agentury v souladu s vnitřními předpisy MMR a v souladu s principy 3E.**
- **Mezinárodní spolupráce a společné projekty cestovního ruchu v rámci UNWTO, OECD a EU**
- **Světová organizace cestovního ruchu UNWTO**

ČR je členem UNWTO od roku 1993. Členskou základnu tvoří 159 členských států, 6 teritorií a více jak 500 přidružených členů reprezentujících soukromý sektor, vzdělávací instituce a sdružení CR.

MMR ČR je gestorem agendy mezinárodní spolupráce v cestovním ruchu. Komunikace s UNWTO se sídlem v Madridu probíhá prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR Madrid.

Česká republika hostila ve dnech 11. – 13. 6. 2018 v Praze 63. zasedání Komise pro Evropu UNWTO na základě kandidatury ČR k pořádání této akce, o které bylo rozhodnuto na VS UNWTO v Číně⁷⁸. Jednalo se o pravidelné výroční zasedání, kterého se účastnili zástupci ministerstev ze 42 členských států, pozorovatelé a přidružení členové organizace (asociace, univerzity, aj.).

Delegace ČR se na základě usnesení vlády a směrnice pro postup delegace zúčastnila 23. Valného shromáždění UNWTO v Ruské federaci ve dnech 9. – 13. 9. 2019. VS UNWTO se zabývalo problematikou aktuálního stavu CR ve světě a jeho trendy, současnými a budoucími aktivitami organizace, zvolilo nové členy Výkonné rady a dalších orgánů UNWTO, schválilo nový program práce a rozpočet organizace na období 2020–2021, schválilo výši členských příspěvků do rozpočtu UNWTO na roky 2020 a 2021, rozhodlo o přijetí nových členů UNWTO, stanovilo místo a datum konání 24. VS v roce 2021. Na tomto zasedání byla přijata Úmluva o etice v cestovním ruchu.

Sledované období 2018-2020 bylo silně zasaženo pandemií COVID-19, kdy UNWTO usilovalo o hledání podpory CR jakožto jednoho z nejvíce zasažených sektorů zejména prostřednictvím stanovování pravidel a standardů bezpečného cestování, zároveň zintenzivnilo svou práci v oblasti udržitelného rozvoje CR a také sběru dat.

▪ **OECD**

MMR spolupracuje s OECD prostřednictvím zapojení do činnosti Výboru OECD pro cestovní ruch (Tourism Committee) a pravidelně přispívá do příslušných statistik. V letech 2018–2020 spočívala tato spolupráce především v poskytování podkladů pro tvorbu publikace „OECD Tourism Trends and Policies“ a dalších informací týkajících se organizace a financování CR ČR, včetně statistického vykazování jeho výkonů a přínosů pro národní hospodářství.

V roce 2019 Výbor OECD pro CR ukončil přezkum hlavních právních dokumentů v gesci, kdy bylo cílem zajištění relevance příslušných dokumentů pro cestovní ruch v 21. století tak, aby reagovaly na nové trendy ovlivňující daný sektor (např. nástup digitálních technologií, zvýšení důrazu na udržitelný rozvoj). Revize dokumentů byla poté v roce 2019 odložena, a to za účelem zohlednění dopadů pandemie COVID-19 na cestovní ruch.

⁷⁸ Září 2017.

▪ V4

Národní turistické centrály zemí V4 společně propagují střeoevropské země v USA, Rusku, Číně a na dalších zdrojových trzích v rámci projektu Discover Central Europe.

Do poloviny roku 2018 předsedalo uskupení Visegrádské čtyřky (V4) Maďarsko. Dne 27. března 2018 byl v Budapešti podepsán náměstký ministrů zemí V4 Protokol o spolupráci pro rok 2018. ČR převzala předsednictví ve V4 dne 1. července 2019 po Slovensku. Bylo zorganizováno jedno marketingové setkání v oblasti CR v Brně v termínu 21. – 22. 1. 2020. Hlavním tématem jednání bylo shrnutí realizovaných marketingových aktivit v roce 2019 a diskuse o aktivitách pro rok 2020. Dalšími tématy bylo nastavení B2B akcí na nových trzích (akvizice, účastnické poplatky), fungování nového nastavení maďarských zahraničních zastoupení tzv. „flying diplomats“, spolupráce V4 na evropských trzích.

▪ Mezinárodní dohody

OCR MMR rozvíjí dle potřeby bilaterální vztahy v oblasti CR se zeměmi, které mají významnou turistickou výměnu s ČR nebo kde je potenciál pro její rozvoj. Zástupci OCR se také účastní jednání pracovních skupin a mezivládních komisí pro ekonomickou spolupráci, které spadají do gescí MPO ČR či MZV ČR a mají za cíl rozvoj spolupráce s dalšími zeměmi⁷⁹.

▪ EU

V rámci spolupráce s EU se ČR podílí na několika platformách. Zástupci ČR se v rámci aktivit na úrovni EU účastní jednání pracovní skupiny Rady G.1 zhruba 3x během jednotlivých předsednictví Radě EU, jejíž práce navazuje na návrhy Evropské komise a jednotlivých předsednictví Radě EU v souladu s kompetencemi EU v oblasti CR stanovené čl. 195 Smlouvy o fungování EU.

▪ TAC

V této oblasti lze zmínit zapojení ČR do Poradního výboru pro cestovní ruch⁸⁰. Dne 13. května 2020 zveřejnila EK balíček iniciativ k turismu a dopadům koronavirové pandemie na sektor turismu a dopravy. Součástí balíčku zveřejněných dokumentů je i Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Tourism and transport in 2020 and beyond“⁸¹. Mnoho členských států, včetně ČR, již přijalo řadu opatření k řešení nedostatku likvidity podniků v rámci tzv. Dočasného rámce pro opatření veřejné podpory na podporu ekonomiky zasažené současným COVID-19.

▪ EDEN (European Destination of Excellence)

Projekt **EDEN** vypisuje EK od roku 2006 na podporu sociální, kulturní a environmentální udržitelnosti CR. Projekt se vždy zaměřuje na aktuální téma, které přispívá k upevnění pozice Evropy jako významné turistické destinace světa a napomáhá i zviditelnění zejména méně známých turistických lokalit.

EDEN 2019

Počátkem roku 2019 probíhal nesoutěžní ročník soutěže EDEN zaměřený na propagaci vítězů předchozích ročníků, tato aktivita skončila 30. 4. 2020 (realizátor projektu CzT, dotace od EK 232.234,45 EUR).

Soutěžní roční EDEN 2019 byl zaměřen na téma: Health and well-being tourism (Lázeňství a wellness). Na základě projektu kofinancovaného z EK organizaci soutěže zabezpečila agentura CzechTourism.

V termínu 30. 5. – 1. 7. 2019 proběhla výzva na přihlášení jednotlivých destinací do soutěže. V termínu bylo předloženo 12 žádostí. Následně hodnotící komise⁸² na základě předložených žádostí vybrala 6 finalistů, u kterých byly realizovány inspekční cesty.

- lázně Luhačovice (Luhačovické zálesí_ Well, well... Lázně Luhačovice)
- Kašperské hory (Kašperské bylinné lázně)
- Resort Sv. Kateřiny
- Krušné hory / lázně Teplice (DA Krušné Hory_ Thermalium Teplice)
- Broumovsko (SpDM Broumovsko_ Meditace, jóga, magický Adršpach)
- Destinační a informační agentura Františkovy Lázně_ Great spas of Europe

⁷⁹ Např. Izrael, Indie, Japonsko, Thajsko, Tunisko, Ruská federace, Kazachstán, Ázerbájdžán, Gruzie...

⁸⁰ TAC-Tourism Advisory Committee.

⁸¹ Cestovní ruch a doprava v roce 2020 a v dalších letech.

⁸² Zástupci MMR, CzechTourism, Svazu léčebných lázní, Sdružení lázeňských míst a Vysoké školy ekonomické.

Po provedení druhého kola hodnocení byla vybrána vítězná destinace lázně Luhačovice s projektem Well, well... Lázně Luhačovice (vítěz byl vyhlášen na odborné konferenci pořádané agenturou CzechTourism Fórum cestovního ruchu v Brně 28.11.2019).

S výhrou v soutěži je spojená i cena pro vítěze zaměřená na podporu propagace udržitelného CR, jedná se o voucher na 500.000 Kč na plnění realizované agenturou CzechTourism ve prospěch vítěze (v předchozích letech financováno prostřednictvím odborného úkolu MMR, v roce 2020 zafinancováno z rozpočtu agentury CzT). V rámci odměny byly CzT ve prospěch vítěze realizovány následující aktivity:

- Presentace na evropském portále EDEN – 12 tis. Kč
- Natočení videospotu destinace
- Jazykové mutace webu Zlínsko a Luhačovicko – 30 tis. Kč
- Natočení videospotu vítězného produktu (Well, well ... Lázně Luhačovice) – 100 tis. Kč
- Komunikační kampaň vítězného produktu – 358 tis. Kč

Aktivity agentury CzT související s realizací soutěže EDEN v ČR:

- Presentace projektu v angličtině na VisitCzechRepublic <https://www.visitczechrepublic.com/en-US/Things-to-Do/Places/EDEN>
- Presentace a aktualizace projektu EDEN v české verzi na webu www.eden-czechtourism.cz
- Kudy z nudy: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/prestizni-oceneni-eden>
- <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/paty-rocnik-souteze-eden-zna-sve-finalisty>
- Korporátní web CzechTourism: <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/B2B/B2B/Projekt-Eden>
- Nová brožura EDEN v české a anglické verzi – rozeslání brožur na jednotlivé vítězné destinace

EDEN 2020

V roce 2020 soutěž EDEN neproběhla. EK realizovala dva výzkumné úkoly týkající se sledování povědomí o značce EDEN a současně analýzy dopadů a přínosů soutěže EDEN. Analýzy měly být podkladem pro rozhodování o dalším vývoji soutěže EDEN. Rozhodnutí EK o nastavení soutěže EDEN v budoucnu do konce roku 2020 nepadlo.

▪ Další mezinárodní spolupráce

Na národní úrovni se jedná např. o spolupráci v rámci European Travel Commission (ETC). Tyto aktivity souvisí s členstvím agentury CzechTourism v ETC a spolupráce mezi ostatními národními turistickými organizacemi v EU. Realizované aktivity byly zaměřeny např. na sdílení informací, společnou výzkumnou činnost, podílení se na tvorbě marketingové strategie destinace Evropa a další.

Na regionální úrovni probíhá spolupráce nejčastěji v rámci příhraničních regionů (realizace projektů Přeshraniční spolupráce - např. projekt Zlínského kraje ve spolupráci se Slovenskem "Fenomén Baťa a jeho kulturní a historický odkaz, aneb Baťa nejsou jenom boty", projekt "Česko-polská Hřebenovka – východní část"), spolupráce na úrovni realizace mezinárodních projektů vyhlášených EK a např. spolupráce v oblasti partnerských měst.

Dále byly realizovány formy spolupráce profesních asociací a významných subjektů CR se zastřešujícími profesními svazy na evropské či světové úrovni (např. se jedná o spolupráci AHR ČR a Hotrec (Hotelstars Union), nebo spolupráci Federace campingu a caravaningu ČR s Fédération Internationale de Camping, Caravanning et Autocaravanning).

- **Účast na platformách mezinárodní spolupráce a komunikace v oblasti CR je velmi důležitá i pro nadcházející období. Lze tak těžit z výzkumů a dalších aktivit, na které tyto organizace a platformy mají zdroje lidské i finanční. Zároveň pro restart a transformaci odvětví CR lze díky této spolupráci lépe koordinovat aktivity a sledovat nové trendy.**

▪ **Vytvoření systému motivačních nástrojů s cílem zvyšování kvality cestovního ruchu ČR**

Tato aktivita úzce souvisí s PO1, resp. s aktivitou 1.3. Zkvalitnění nabídky služeb CR.

Cílem této aktivity je vytvořit elektronický nástroj věnovaný problematice kvality v CR, jehož prostřednictvím by docházelo k medializaci subjektů CR, které dosáhli významných kvalitativních pokroků (příklady dobré praxe i ocenění úspěšných subjektů). Problematice kvality ve službách CR se věnoval web www.csks.cz, který sloužil jako nástroj pro koncové zákazníky (medializace certifikovaných subjektů), jako nástroj pro zájemce o certifikaci (získání informací o systému, procesu certifikace i podání žádosti o certifikaci) a současně i jako nástroj pro certifikované subjekty (propagace systému

a certifikovaných zařízení). V listopadu 2017 byl spuštěn web www.sluzbyq.cz určený pouze koncovým zákazníkům a na tuto aktivitu v listopadu a prosinci navazovala komunikační kampaň zaměřená na koncové zákazníky.

Jako motivační nástroj s cílem zvyšovat kvalitu cestovního ruchu ČR lze jmenovat např. vydávání katalogů kategorizovaných kempů Asociace kempů ČR ve spolupráci s agenturou CzT, stejně jako propagaci pouze kategorizovaných kempů v zahraničí.

Na regionální úrovni se u této aktivity jednalo např. o workshopy a vzdělávací programy pro aktéry v CR, dotační programy na realizaci vzdělávacích akcí atd.

- **Problematiku zvyšování kvality služeb CR je nutné řešit kontinuálně i v následujícím období, zejména je třeba se zaměřit na promítnutí trendů “ozelenění” a reakce na změnu klimatu do kvality služeb CR.**

4.2 Statistika a výzkum v cestovním ruchu

▪ Organizace sběru a poskytování informací o kapacitách a výkonech ubytovacích zařízení

Tato aktivita je primárně v kompetenci ČSÚ, konkrétně se jedná o následující aktivity:

- Pravidelné publikování výsledků statistického šetření CR 1-12 a CR 2-04 o počtech hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních (dále též HUZ). Přístup k datům je kontinuálně zajištěn přes veřejnou databázi, která poskytuje uživatelům komfort při využívání dat.
- Pravidelná aktualizace seznamu HUZ zařízení také s pomocí metod tzv. web scrapingu.
- Zajištění propagace výsledků statistického šetření v různých periodikách⁸³ a formou tiskových konferencí.

▪ Další rozvoj Satelitního účtu a jeho regionalizace

Sestavování Satelitního účtu cestovního ruchu ČR (TSA) probíhá kontinuálně dle platných mezinárodních zásad a doporučení. Aktuální data jsou sestavována podle nového evropského standardu ESA 2010. Sestavování TSA probíhá kontinuálně a řídí se předem stanoveným harmonogramem ČSÚ. Finální výsledky jsou publikovány vždy na přelomu února a března.

ČSÚ průběžně publikoval data za TSA, ve sledovaném období byla zveřejněna data za referenční roky 2018 a 2019. K dispozici je již časová řada od roku 2003 (včetně Modulu zaměstnanosti). Výstupy jsou na webových stránkách ČSÚ rozčleněny do více než 60 samostatných tabulek. Podrobněji viz web [Satelitní účet cestovního ruchu | ČSÚ \(czso.cz\)](http://Satelitni_ucet_cestovniho_ruchu_|_CSU_(czso.cz)).

ČSÚ v oblasti regionalizace TSA zahájil publikování základních ukazatelů (hrubá přidaná hodnota, zaměstnanost) v regionálním členění – NACE 2 / NACE 3. Referenční období těchto údajů pokrývá roky 2010-2019. Podrobněji viz web Regionální satelitní účet cestovního ruchu | ČSÚ (czso.cz). Vybrané údaje jsou kromě standardních tabulek ve formátu xls přístupné rovněž ve Veřejné databázi ČSÚ.

- ČSÚ spolupracoval při zajišťování ESTP kurzu k TSA ve spolupráci s Eurostatem (2019 a 2021), rovněž poskytoval technické asistence v oblasti TSA (např. projekt v Gruzii).
- ČSÚ prezentoval výsledky TSA na různých konferencích a workshopech⁸⁴ a v různých publikacích či technické asistenci.
- ČSÚ neustále pracuje na rozvoji postupů i jednotlivých datových zdrojů nutných pro sestavování TSA. Data za rok 2020 by měla být dostupná na přelomu prvního a druhého čtvrtletí roku 2022.
- V oblasti datových zdrojů byly i nadále ve spolupráci s partnery MMR a CzechTourism analyzovány a testovány modernější a finančně efektivnější metody sběru na straně poptávky, zejména pak GSM data.
- Na toto šetření agentura CzT navázala novým marketingovým F2F šetřením včetně zjišťování průměrných výdajů účastníků CR, realizovaným od 4Q 2017, které bylo doplněno o plošné šetření s využitím GSM dat. Od roku 2018 zajistili pracovníci OCR MMR a CzechTourism ve spolupráci se sdružením RODOS šetření příjezdového CR pomocí komunikačních GSM dat, které bylo financováno prostřednictvím projektu u Technologické agentury ČR. Kvalitativní část tohoto šetření byla opět zabezpečena prostřednictvím agentury CzT.

⁸³ Zejména vlastní časopis Statistika a My nebo časopis COT.

⁸⁴ Spoluúčast na zajištění EU Workshopu “Workshop on Tourism Satellite Accounts” – 10/2018.

Nástroje a alokace:

- Především know-how ČSÚ, které je založeno na dlouhodobé a soustavné analytické činnosti v oblasti tvorby TSA skládající se ze znalosti statistiky CR i statistiky národního účetnictví,
 - Spolupráce na národní úrovni – především pro tvorbu a zdokonalování podkladových zdrojů a šetření nutných pro tvorbu TSA,
 - Spolupráce na mezinárodní úrovni – konzultace a sdílení zkušeností zahraničních partnerů při kompilaci TSA i účast na aktivitách Eurostatu – pravidelné předávání dat, účast na pracovní skupině ke statistice CR a další,
 - Využití a publikace dat tzv. ubytovacích platform typu Airbnb v rámci projektu Eurostatu,
 - Spolupráce na vyhodnocování výsledků TSA v Evropě (<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/7870049/10293066/KS-FT-19-007-EN-N.pdf/f9cdc4cc-882b-5e29-03b1-f2cee82ec59d>),
 - Samotná výstupní data TSA jsou financována z běžného rozpočtu ČSÚ. Za tímto účelem je vyčleněno jedno pracovní místo. Financování tvorby podkladových zdrojů, kterými jsou zejména systém národního účetnictví a šetření o nabídce a poptávce CR (šetření HUZ, šetření o domácím a výjezdovém CR a šetření o příjezdovém CR) bylo zabezpečeno prostředky ČSÚ, MMR a CzechTourism.
- **Aktivity ČSÚ jsou pro sledování vývoje a výkonnosti CR v ČR nepostradatelné. Klíčový úkol pro nadcházející období je zajištění stabilního zdroje financování statistických šetření a dílčích výzkumů, nutných pro sestavování TSA.**

▪ Základní a aplikovaný výzkum v oblasti cestovního ruchu

Tato problematika je realizována průběžně prostřednictvím spolupráce se SVECR, zástupci akademické veřejnosti a v neposlední řadě i zástupci profesních asociací. Ve sledovaném období bylo ve spolupráci s akademickou veřejností konzultováno několik výzkumných potřeb realizovaných v rámci Technologické agentury ČR (TAČR), kromě již zmíněného projektu **Příjezdový cestovní ruch šetřený prostřednictvím GSM dat**, nebyl ve sledovaném období realizován jiný výzkumný projekt v oblasti CR. V rámci programu NAKI II v gesci MK byl podpořen projekt s názvem „Kulturní tradice českého rybářství ve světle jejího využití v cestovním ruchu a krajinetvorbě“ (realizátor ČZÚ, výše podpory 11,6 mil. Kč). Cílem projektu byla identifikace hlavních vývojových trendů významného segmentu kulturního dědictví ČR – rybářské kultury a jejich využití v rámci rozvoje lokalit a regionů s důrazem na CR a prezentaci české kultury v evropském prostoru. Jedním z výstupů projektu byla certifikovaná metodika. Možností realizace výzkumných úkolů v oblasti CR z TAČR se bude MMR ve spolupráci s relevantními partnery zabývat i v dalším období.

V reakci na pandemii COVID-19 je od konce roku 2020 realizován projekt „Aplikace nástrojů virtuální reality do tréninku komunikačních dovedností pracovníků hotelů za účelem zmírnění obav a rizik spojených s šířením onemocnění COVID-19“ v programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA, jenž spravuje TAČR. Projekt realizuje VŠH, ČVUT s dalšími partnery, výše podpory je 3,7 mil. Kč.

Podpora základního a aplikovaného výzkumu je zcela nedostatečná, v dalších státech EU jsou pro oblast CR vyčleněna samostatná výzkumná pracoviště, která zároveň řeší otázku zavádění inovací a transformace CR.

Na úrovni MMR rovněž nejsou k dispozici dostatečné lidské zdroje pro systematický rozvoj podpory výzkumu a analytickou práci v oblasti CR.

- **V dalším období je klíčové zajistit prostředky a lidské zdroje na systematickou podporu základního a aplikovaného výzkumu a analytickou práci na úrovni MMR, CzT.**

▪ Mezinárodní konference o cestovním ruchu

Agentura CzechTourism každoročně pořádá mezinárodní konferenci Fórum cestovního ruchu, zaměřenou na konkrétní rámcové téma. Jako přednášející jsou zváni zahraniční experti, kteří seznamují účastníky s nejnovějšími trendy v oblasti destinačního marketingu a managementu, včetně inovativních přístupů, nových technologií a trendů digitalizace.

- V listopadu 2018 se konal 8. ročník konference Fórum CR v Hradci Králové s tématem Nové cesty a trendy v marketingu CR, jehož se zúčastnilo více než 150 odborníků v CR
- V roce 2019 se Fórum CR uskutečnilo v Brně na téma Inovace v CR se 173 účastníky
- Fórum CR v roce 2020 bylo přesunuto vlivem pandemie COVID-19 na rok 2021

Kongresový cestovní ruch do vypuknutí pandemie COVID-19 stále více nabíral na důležitosti a byl podstatným průmyslem pro národní hospodářství jednotlivých států. Na národní úrovni je kongresový a incentivní turismus od roku 2010 podporován prostřednictvím hlavní zastřešující organizace Czech Convention Bureau (CzCB), fungující v rámci struktury agentury CzT. CzCB koordinuje a zaštiťuje regionální kongresové kanceláře, marketingové a proobchodní aktivity ve spolupráci s regiony jsou komunikovány prostřednictvím celorepublikového marketingového plánu CzCB.

Cílovou skupinou je trh s asociačními meetingy (kongresy mezinárodních asociací), který má nadnárodní přesah a trh s korporátními meetingy a incentivní turismus. Hlavním cílem CzCB je jednotná propagace ČR jakožto ideální destinace pro pořádání kongresů a jedinečné destinace pro incentivní turismus, a tím získávat mezinárodní MICE akce do ČR a podporovat podnikatele v segmentu kongresového a incentivního turismu.

Jedna z předních aktivit CzCB pro získání kongresových akcí do ČR je program partnerské spolupráce v rámci kampaní kandidatur. Tato aktivita se velmi osvědčila a měla velký podíl na vzrůstajícím počtu uskutečněných akcí v Praze a v regionech ČR a celkovém přínosu finančních prostředků z tohoto segmentu do státního rozpočtu, stejně jako na zvýšení prestiže ČR v zahraničí. V roce 2020 byl zaveden rovněž program spolupráce v rámci domácích i zahraničních asociačních kongresů.

Význam CzCB se projevil i v období pandemie COVID-19, kdy CzCB pomáhal organizátorům MICE akcí s koordinovaným postupem v komunikaci s resorty, zároveň pomáhá prosazovat hybridní formy realizace MICE akcí, což je v současné době nezbytný aspekt pro přežití tohoto odvětví.

- **Akce Fórum CR má nezastupitelnou roli v rámci vzdělávání profesionálů ve službách CR a v přenosu dobré praxe a nových trendů. Je tedy zásadní, aby agentura CzechTourism v organizaci této mezinárodní konference o cestovním ruchu pokračovala i v dalším období.**

4.3 Krizové řízení a bezpečnost

▪ **Komplexní zajištění pohybu návštěvníků na území ČR, včetně jejich bezpečnosti**

Za účelem navýšení bezpečnosti občanů ČR a jejich návštěvníků a turistů byla pořízena technika a vybavení Hasičského záchranného sboru ČR (HZS ČR) (financování z EU) a pořízeny prostředky státních hmotných rezerv pro potřeby Hasičského záchranného sboru ČR a Policie ČR. HZS ČR zpracovává ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému (IZS) tzv. „soubory typových činností IZS“, což jsou definované činnosti při vzniku mimořádných událostí, které vedou k ochraně a záchraně osob (např. reakce složek IZS na chemický útok v metru, výskyt vysoce nakažlivé nemoci).

Tyto činnosti jsou nacvičovány a prověřovány při cvičeních IZS, kdy jsou nacvičovány i postupy směrem k zahraničním návštěvníkům. HZS ČR činí rovněž kroky směřující k rozšiřování jazykových znalostí operátorů tísňových linek 112 a 150. HZS ČR realizoval v programovém období 2014–2020 řadu projektů spolufinancovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů, a to konkrétně z IROP 2014–2020, Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 a z Operačního programu Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko 2014–2020.

V rámci projektu „Zvýšení připravenosti Hasičského záchranného sboru České republiky k řešení a řízení rizik způsobených změnou klimatu“, který byl spolufinancován z IROP pro období 2014–2020, byla pro HZS ČR pořízena technika a věcné prostředky. Primárním cílem tohoto projektu však nebyla podpora CR ani obecně problematika CR, ale zvýšení připravenosti HZS ČR na řešení a řízení rizik způsobených změnou klimatu. Pořízená technika a věcné prostředky jsou určeny k řešení mimořádných událostí z důvodu klimatických změn, konkrétně déletrvajícího sucha, orkánů a větrných smrštů, nadprůměrných sněhových srážek nebo masivních námraz. Základní informace o projektech HZS ČR realizovaných se spolufinancováním z Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014–2020 (vč. výše uvedeného projektu) jsou uvedeny na: <https://www.hzscr.cz/clanek/projekty-spolufinancovane-ze-strukturalnich-fondu-eu.aspx>.

▪ **Podpora činnosti Horské služby ČR**

Horská služba ČR (dále také HS ČR) je podporována ze státního rozpočtu formou neinvestiční (provozní) dotace a investiční dotace. Do roku 2017 byla neinvestiční dotace HS ČR poskytována v rámci Programu státní podpora NNO, ve kterém měla HS ČR vyčleněnou alokaci. V posledních letech je financování provozní činnosti HS ČR zajištěno v návaznosti na § 11a a 11 b zákona č. 159/1999 Sb. Investiční činnost je podpořena prostřednictvím samostatného národního programu (Rozvoj a obnova materiálně technické základny Horské služby ČR, o. p. s. 2018–2022).

Tabulka 26: Podpora činnosti HS prostřednictvím MMR

Neinvestiční dotace	109,44	114,80	130,00	140,00	135,00	160,00	168,98
Investiční dotace	15,00	50,00	20,00	20,00	24,51	45,99	64,00
Z toho:							
Dopravní prostředky HS	11,70	6,00	9,80	15,00	6,15	40,31	25,78
Pořízení a obnova stanic HS	3,30	9,00	10,20	5,00	17,95	5,36	33,95
Pořízení pozemků pro výstavbu stanic HS					0,41	0,32	1,13
Informační a komunikační technologie HS		35,00				0	3,14

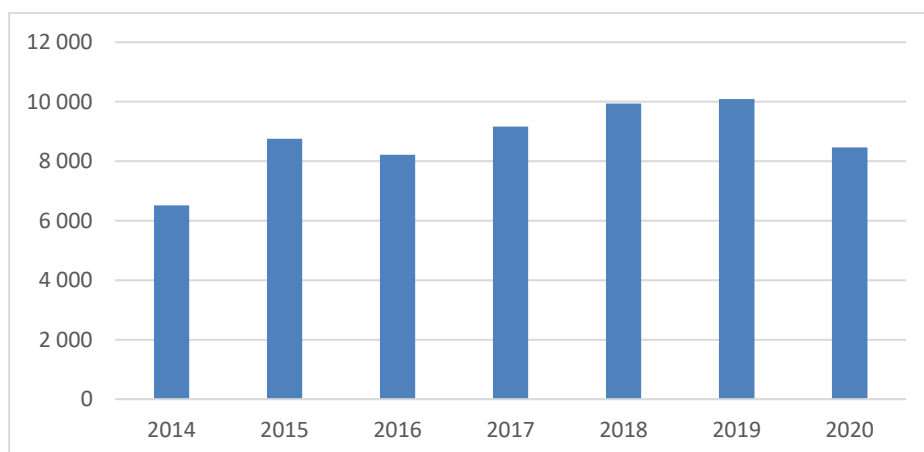
Pozn.: uvedené částky odpovídají skutečnému čerpání prostředků

Níže jsou uvedené příklady investičních akcí HS:

- Dopravní prostředky – 14 ks terénních čtyřkolek s pásy, 1 ks terénní šestikolka s pásy, 3 ks víceúčelový terénní automobil, 2 ks víceúčelových vozidel, 1 ks přívěs na přepravu psů a 12 ks svozných prostředků.
- Stavební investice – rekonstrukce stanice HS Bedřichov v Jizerských horách, rekonstrukce stanice HS Pec pod Sněžkou v Krkonoších, pozemky v Krušných horách a Jeseníkách a další menší investice do modernizací stanic v Krušných Horách, Krkonoších, Orlických horách a Beskydech. Informační a komunikační technologie – posílení radiosítě HS pořízením aktivních prvků pro dodatečné převaděče.

Počet zásahů

- V letech 2018-2019 došlo ke kulminaci zásahů Horské služby na českých horách. Rok 2020 byl výrazně ovlivněn pandemií COVID-19 a to jak z pohledu počtu zásahů, kdy došlo k jejich snížení, tak i jejich náročnosti, kdy ubylo zásahů v lyžařských střediscích, naopak přibýlo náročnějších zásahů ve volném terénu a na hřebenech hor, kam se návštěvníci přesunuli (v některých případech i do veřejně nepřístupných zón ZCHÚ). Zároveň se změnila struktura zásahů z pohledu ročních období – ubylo zimních a přibýlo letních zásahů.

Graf 10: Vývoj počtu zásahů HS ČR

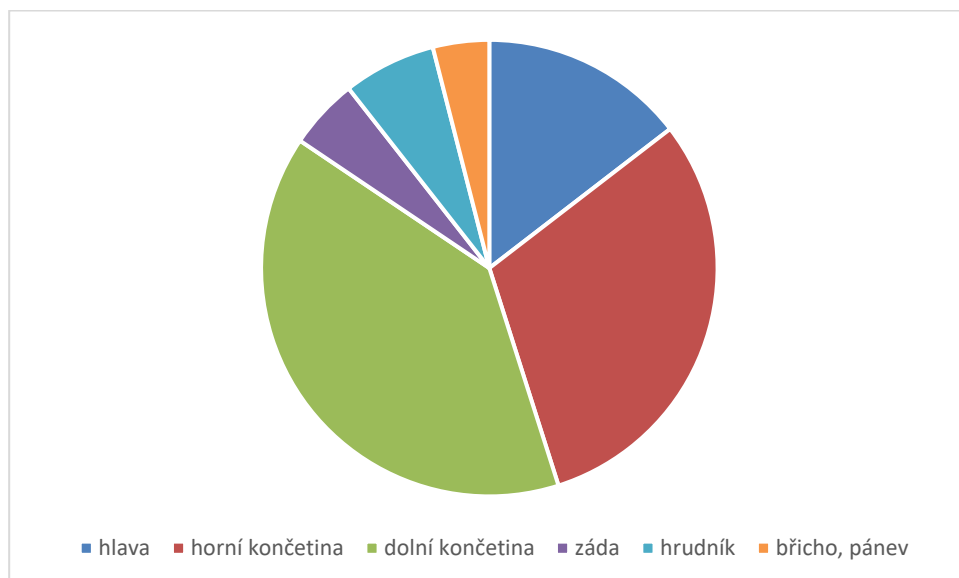
Tabulka 27: Přehled zásahů HS ČR podrobněji

rok	celkem	Ošetření	RZP/RLP	LZS	KPR	exit	hledačka	lavina	Technický zásah
2014	6 513		1 675	149	34	32	96		
2015	8 751	7 464	2 383	194	33	36	108		86
2016	8 214	6 883	2 183	15	47	35	92		153
2017	9 163	7 899	2 532	178	48	42	125		300
2018	9 937	8 391			35	31	98	1	212
2019	10 084	8 563			70	49	153	1	213
2020	8 462	7 009			41	29	106		196

Poznámka: RZP/RLP – Rychlá zdravotnická pomoc / Rychlá lékařská pomoc; LZS – Letecká záchranná služba; KPR – Kardiopulmonální resuscitace

Dlouhodobě se nejvíce poranění stane na dolních a horních končetinách a hlavě.

Následující graf uvádí přehled lokalizace poranění v roce 2020.

Graf 11: Lokalizace poranění 2020

Mezi dlouhodobě nejrizikovější aktivity na českých horách patří sjezdové lyžování, snowboarding, pěší turistika a cyklistika. V posledních letech se do statistik promítly i elektrokola a koloběžky.

Tabulka 28: Přehled rizikových aktivit

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
pěší turistika	806	933	1 025	1 073	1 051	1 220	1 196
lyžování sjezdové	2 619	3 815	3 341	4 009	4 336	4 266	3 026
snowboarding	1 152	1 455	1 210	1 403	1 420	1 364	1 001
lyžování běžecké	137	370	232	357	356	437	251
skialpinismus						38	18
horolezectví	20	16	16	12	14	12	15
přepravní zařízení						55	43

cyklistika	629	593	709	655	820	798	923
elektrokola					8	7	19
koloběžka		109		43	216	190	212
saně, boby		70				105	78
paragliding	22	15	21	28	18	32	25
autonehoda		54	98	74	109	74	99
jiné	949	1 208	1 493	1 512	1 444	1 486	1 338

Zdroj: Výroční zprávy HS ČR (<https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/horska-sluzba-cr-o-p-s/vyrocní-zprávy>, staženo dne 7. 12. 2021)

- **HS ČR představuje významný faktor bezpečnosti návštěvníků. Pro zachování poptávky po aktivních formách CR i podpoře socioekonomického rozvoje v horských oblastech ČR je nutné i v dalších letech zajistit dostatečnou provozní i investiční podporu HS ČR.**

▪ **Vytvoření krizového scénáře pro případ ohrožení cestovního ruchu v ČR**

V rámci této aktivity je nutné odlišit obecnou ochranu návštěvníků/ osob v případě výskytu krizových situací, která je již upravena prostřednictvím „krizového zákona“ a dalších právních předpisů⁸⁵. Druhým pojetím této aktivity je i řešení nenadálých událostí majících dopad na odvětví CR a jeho přínosy pro národní hospodářství a regionální rozvoj.

Bezpečnost návštěvníků

V období let 2018–2020 byly ze strany zpracovatelů krizových plánů rozpracovány typové plány na postupy pro řešení konkrétních druhů hrozících krizových situací identifikovaných v analýze ohrožení. Ve vyhodnocovaném období rovněž došlo k několika dílčím aktualizacím již schválených typových plánů. Mimo jiné došlo vlivem pandemie onemocnění COVID-19 k aktualizaci typového plánu Epidemie – hromadné nákazy osob v září 2020.

Ochrana zahraničních návštěvníků je dále zahrnuta do komplexního zajišťování bezpečnosti na území ČR v rámci typových postupů pro řešení konkrétních druhů hrozících krizových situací.

Restart odvětví CR

Tato aktivita byla řešena ustanovením tzv. Expertního krizového týmu pro restart odvětví CR, zpracováním tzv. Krizového akčního plánu cestovního ruchu 2020-2021 a účastí zástupce MMR v Ústředním krizovém štábu. Vývoj pandemie však dosud neumožnil plnohodnotný restart odvětví CR, naopak bylo nutné v rámci Krizového plánu realizovat podpůrná opatření pro vybrané segmenty CR, jako byli ubytovací služby, cestovní kanceláře a agentury, průvodci CR, pořadatelé škol v přírodě, poskytovatelé lázeňské léčebně rehabilitační péče a autobusoví dopravci. V rámci letní sezóny 2020 byla maximální snaha o podporu DCR, jelikož příjezdy ze zahraničí byly značně omezeny. Zimní sezóna vlivem pandemie prakticky neproběhla a restart odvětví se odhaduje na 2–4 roky v závislosti na vývoji pandemie.

Lze přepokládat obdobný postup i v budoucnu v případě dalšího omezení CR, např. v souvislosti s další vlnou pandemie COVID-19.

▪ **Spolupráce na projektech a aktivitách v oblasti bezpečnosti v cestovním ruchu**

Problematika zajištění bezpečnosti pro obyvatele a návštěvníky ČR spadá do kompetence ministerstva vnitra (MV).

Česká republika věnuje zvýšenou pozornost ochraně tzv. měkkých cílů (místa s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení), mezi které patří také turistické památky a další místa, která jsou hojně navštěvována turisty (např. festivaly, trhy, obchodní centra, sportovní utkání). Níže jsou zmíněny některé aktivity, které MV v rámci ochrany měkkých cílů podniklo.

⁸⁵ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Nařízení vlády č. 462/2000 k provedení krizového zákona.

V ČR již existuje dialog mezi soukromým sektorem a státem v otázce ochrany měkkých cílů, stejně jako s regionálními orgány. V rámci PČR byla zřízena metodická skupina Podpora, která se zabývá tématem ochrany měkkých cílů ve spolupráci s celou řadou subjektů.

Od září 2017 pravidelně zasedá Stálý poradní sbor Ministerstva vnitra k ochraně měkkých cílů, jež se skládá ze zástupců dotčených ministerstev⁸⁶, PČR, generálního ředitelství HZS ČR a dalších zástupců (např. Hospodářská komora ČR) a externích expertů.

Na základě úkolu vzešlého z Protiteroristického balíčku schváleného vládou⁸⁷ vypracovalo Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám Ministerstva vnitra (dále jen „CTHH MV“) Koncepci ochrany měkkých cílů na roky 2017–2020. Koncepce byla schválena vládou⁸⁸.

PČR poskytovala součinnost při realizaci projektu s názvem „Zvýšení ochrany a zabezpečení infrastruktury dráhy a terminálů veřejné osobní dopravy, jako možných měkkých cílů“, jehož realizátorem byla Správa železnice který byl úspěšně realizován v roce 2020.

V rámci PČR byl v roce 2018 zahájen celoplošný zkušební provoz informačního systému Evidence měkkých cílů. V informačním systému Evidence měkkých cílů jsou zpracovávány strukturované údaje o objektech a lokalitách, které jsou PČR považovány za rizikové z důvodu vyšší koncentrace osob a jsou tedy považovány za potenciální měkké cíle se zvýšenou pravděpodobností útoku.

CTHH MV vydalo několik metodik k ochraně měkkých cílů, které se věnují základům ochrany měkkých cílů, vyhodnocení ohroženosti, bezpečnostnímu plánu a zmírnění dopadů po bezpečnostním incidentu. Byl také vytvořen souhrn specifických podmínek, které jsou identifikovány jako bezpečnostní otázky při letních sportovních, kulturních a společenských akcích, včetně tzv. open-air festivalů apod. Metodiky jsou veřejné a zdarma ke stažení na webových stránkách MV.

V roce 2019, na základě žádosti MV ČR, zahájila PČR spolupráci s OBP MV ČR na realizaci adaptace britského projektu Griffin, se záměrem realizovat pilotní projekt v Městské části Praha 1 a teritoriu Obvodního ředitelství policie Praha I. Pilotní projekt nese název ATLAS a jeho podstatou je spolupracovat při ochraně měkkých cílů s bezpečnostními agenturami a dalšími subjekty zajišťujícími ochranu objektů v daném teritoriu.

Opatřením PČR ke snížení rizika útoků na měkké cíle je také vytvoření tzv. prvosledových hlídek, které jsou rozmístěny tak, aby svou činností pokryly celé území ČR. V současné době je zřízeno přes 200 prvosledových hlídek, a celkový počet policistů, kteří vykonávají službu jako prvosledové hlídky, je více než 4000.

V rámci PČR byl v roce 2020 přijat nový „Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti“, který mimo jiné upravuje využívání pořádkových jednotek a prvosledových hlídek při zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, jejich výzbroj, výstroj a materiální zabezpečení tak, aby byly schopny čelit aktuálním bezpečnostním hrozbám.

Za účelem zajištění nepřetržité podpory majitelům a provozovatelům měkkých cílů byla v srpnu 2016 zřízena nonstop hotline (tel.: 800 255 255). Nonstop hotline je stále v provozu, počet volání se rok od roku snižuje zejména z toho důvodu, že majitelé či provozovatelé měkkých cílů již mají nastavena bezpečnostní pravidla na základě předchozích konzultací, a také díky zřízení pozice tzv. koordinátorů měkkých cílů na jednotlivých krajských ředitelstvích policie, kdy majitelé a provozovatelé měkkých cílů komunikují již přímo s těmito specialisty. Koordinátoři měkkých cílů se v rámci zvyšování kvalifikace účastní pravidelných školení pořádaných MV ČR.

MV dále věnuje při zajišťování bezpečnosti ČR pozornost mezinárodním letištím s veřejným provozem na území ČR. PČR např. zpracovala Analýzu možného posílení počtu příslušníků PČR na mezinárodních letištích, kterou vláda vzala na vědomí⁸⁹. MV dále pracuje na projektu, jehož cílem je zvýšení bezpečnostního standardu na mezinárodních letištích s pravidelným veřejným leteckým provozem v Brně /Tuřanech, Karlových Varech, Pardubicích a Ostravě / Mošnově. Projekt „Zajištění zvýšení bezpečnosti na mezinárodních letištích s pravidelným veřejným leteckým provozem s výjimkou letiště Václava Havla Praha“ (dále jen projekt Letiště 3) byl schválen vládou⁹⁰.

⁸⁶ MV, MZd, MD, MO, MPO, MK, MŠMT.

⁸⁷ Usnesením vlády č. 711 ze dne 27. 6. 2017.

⁸⁸ Usnesením vlády č. 293 ze dne 19. 4. 2017.

⁸⁹ Usnesením vlády č. 331 ze dne 3. května 2017.

⁹⁰ Usnesením vlády č. 543 ze dne 24. července 2017.

Celková vynaložená částka na projekt ze státního rozpočtu bude 483 570 000 Kč. Na projektu se nepodílí evropské ani jiné fondy. V současné chvíli je projekt, mimo jiné i z důvodu pandemické situace, opožděn v termínu realizace. Předpoklad dokončení je nyní konec roku 2023. Projekt je mimo jiné odpovědí na výzvu EK k celoevropskému schválení opatření k posílení bezpečnosti v důsledku teroristických útoků v letech 2001 a v následujících letech.

Odbor bezpečnostní politiky MV již několik let připravuje souhrnnou situační zprávu pojmenovanou „Bezpečnost civilního letectví“. Zpráva je zasílána širokému okruhu adresátů⁹¹. Zpráva je od roku 2021 vydávána čtvrtletně, a to formou elektronického bulletinu. Do bulletinu jsou zařazeny informace:

- z mezinárodních institucí v oblasti letecké civilní bezpečnosti jako je ICAO, EASA, ECAC, IATA, CANSO a dalších
- z jednání MKBCL, ANACEN, kde MVČR má své zástupce
- hlášené bezpečnostní incidenty v ČR
- Cizinecké Policie ČR a letišť v ČR, včetně statistik
- významné aktuality ve spojitosti s leteckou civilní dopravou a její bezpečností
- monitor letecké dopravy – obsahující informace o světové osobní i nákladní dopravě
- vybrané letecké incidenty v zahraničí s fotodokumentací
- články poukazující na řešení různých palčivých problémů v oblasti bezpečnosti civilního letectví v zahraničí (agresivní útoky cestujících na pracovníky letišť nebo na posádky letadel atd.)
- kalendář – upozorňující na celosvětově významné dny, které by mohly mít vliv na bezpečnostní situaci v oblasti civilního letectví

Pracovníci OBP pravidelně oslovují odběratele s dotazy na nové návrhy, změny a připomínky. Souhrnná zpráva má mezi odběrateli velmi kladné ohlasy a je používána např. i na letištích v ČR při školení nových pracovníků.

- **Problematika zajištění bezpečnosti pro obyvatele a návštěvníky ČR spadá do kompetence ministerstva vnitra (MV). Je třeba i nadále rozvíjet IZS ČR, aby byla maximální měrou zajištěna bezpečnost jak obyvatel, tak i návštěvníků destinací v ČR.**
- **Restart odvětví CR po odeznění pandemie COVID-19 bude probíhat ve fázích v závislosti na epidemické situaci a bude řešen v rámci prvních let implementace nové Strategie rozvoje CR.**

⁹¹ PČR, AČR, Celní správa ČR, BIS, ÚZSI, jednotlivá ministerstva, zástupci letišť v ČR a další.

3.5 Přehled podpůrných opatření na podporu CR v souvislosti s vypuknutím pandemie COVID-19 (2020)

Programy MMR

- DT **COVID-Lázně** na podporu lázeňského CR, respektive poskytovatelů lázeňské léčebně rehabilitační péče. Slevové vouchery na pobyty min. 6 nocí v lázeňských zařízeních v hodnotě 4000 Kč, realizované do 31. 12. 2020.
 - Dotace v rámci výzvy 2020 (lázeňské pobyty uskutečněné v rámci rozhodného období 1. 7. - 31. 12. 2020) byla ve výsledku poskytnuta 71 subjektům v celkové výši čerpané dotace 156 200 000 Kč (bylo uznáno a proplaceno 39 050 voucherů). Nevyčerpané prostředky alokace programu byly upotřebeny pro další výzvu vyhlášenou v roce 2021.
- DT **COVID-Ubytování** na podporu hromadných ubytovacích zařízení. Dotace na pokoj a noc za období, kdy HUZ musela být uzavřena. Podpora se netýkala individuálních ubytovacích zařízení.
 - Dotaci v roce 2020 čerpalo celkem 5 016 schválených žadatelů v celkové výši 2 285 904 042,34 Kč.
- DT **COVID-Ubytování II** na podporu ubytovacích zařízení (hromadných i individuálních) během tzv. druhé vlny pandemie. Podpora realizována prostřednictvím dvou dotačních titulů (HUZ a IUZ), výzvy vyhlášený v roce 2021.
- DT **COVID-Podpora cestovního ruchu** na podporu cestovních kancelářů, cestovních agentur a průvodců, ohrožených z důvodu omezení příjezdového a výjezdového cestovního ruchu.
 - Výše podpory **CK** vypočtena z plánovaných tržeb z prodeje zájezdů a z prodeje služeb CR, které jsou součástí spojených cestovních služeb na rok 2020.
 - Dotace **CA**, jejíž hlavní činností je PCR, na pokrytí ztrát za zrušený zájezd či lázeňský pobyt.
 - Dotace **průvodci** ve výši 40.000 Kč, respektive 50.000 Kč při splnění podmínek DT.

Přehled čerpání k 31. 12. 2020

	Podáno žádostí	Celková výše	Proplacen o žádostí	Proplacená výše
Cestovní kanceláře	448	283 798 072 Kč	134	102 207 415 Kč
Cestovní agentury	435	49 351 995 Kč	27	6 073 500 Kč
Průvodci	275	12 589 921 Kč	1	50 000 Kč
Podpora CR celkem	1 158	345 739 988 Kč	162	108 330 915 Kč

- DT **COVID-Školy v přírodě** na podporu ubytovacích zařízení, která zajišťují pořádání škol v přírodě a která nemohla realizovat nasmlouvané pobyty z důvodu protiepidemických opatření. Dotace ve výši 27 % z částky nasmlouvaných a neuskutečněných pobytů škol v přírodě v rozhodném období.

Plošné programy s vazbou na cestovní ruch

- Záruční programy COVID – podpora provozního financování pro podnikatele zasažené dopady pandemie COVID-19.⁹²
- Kompenzační bonus – podpora OSVČ a jednatelů malých s.r.o. - za každý den nouzového stavu, kdy nemohli vykonávat svoji činnost.
- COVID-Nájemné – příspěvek podnikatelům na úhradu nájmů z provozovny.
- DT COVID-Sport 2 - podpora sportovních soutěží, profesionálních a poloprofesionálních sportovních klubů.
- DT COVID-Kultura – podpora podnikatelským subjektům v oblasti kultury na marně vynaložené výdaje ve spojitosti s organizací kulturních akcí, které byly v přímé souvislosti s mimořádnými opatřeními vlády přesunuty / zrušeny.
- DT COVID-Gastro uzavřené provozovny – podpora uzavřených provozoven na základě vládou přijatých krizových opatření (podpora na zaměstnance na plný úvazek a pracovníky (OSVČ)).

⁹² CR představovalo 3. nejpodporovanější odvětví prostřednictvím programů COVID: maloobchod a velkoobchod 32 %, zpracovatelský průmysl 22 %, ubytování, stravování a pohostinství 11 % (Data ke dni 30. 11. 2020).

- Antivirus⁹³ – program na podporu zaměstnanosti. Podpora byla vyplácena v několika režimech:
 - Režim A pro zaměstnance s nařízenou karanténou / izolací z důvodu onemocnění COVID-19.
 - Režim B pro zaměstnavatele s hospodářskými potížemi vlivem pandemie – absence významné / klíčové části zaměstnanců (karanténa, nemoc, péče o dítě aj.) nebo omezení provozu z důvodu chybějící vstupní dodávky (suroviny, polotovary) či omezení poptávky po jím produkováných výrobcích či poskytovaných službách.
 - Režim A+ pro zaměstnavatele, jejichž provoz byl nuceně uzavřen (či významně omezen) krizovými opatřeními vlády nebo mimořádnými opatřeními Ministerstva zdravotnictví nebo orgánů ochrany veřejného zdraví (krajské hygienické stanice).
 - Režim C pro zaměstnavatele do 50 zaměstnanců – promíjení pojistného na sociální zabezpečení.

⁹³ Nejvíce zastoupené v Programu Antivirus A a B byly podniky z oblasti zpracovatelského průmyslu (16 %), oblasti ubytování, stravování a pohostinství (19 %) a velkoobchodu a maloobchodu (23 %) (Data poskytnuta MPSV ke dni 11.12.2020).

3.6 Alokace na podporu cestovního ruchu vynaložená z veřejných rozpočtů

Poznámka:

Publikovaný přehled alokace finančních prostředků vynaložených na podporu cestovního ruchu z veřejných prostředků vychází z dat poskytnutých garanty a spolurealizátory Koncepce a z dat z Monitorovacího systému.

Pro některé subjekty bývá složité odlišit alokaci vynaloženou na podporu cestovního ruchu od alokace vynakládanou na jejich běžnou činnost. Přesnou výši vynaložené alokace na podporu cestovního ruchu nelze stanovit. Uváděné informace jsou orientační. MMR bude nadále usilovat o zpřesnění výše vynaložené alokace na podporu cestovního ruchu.

Výše podpory cestovního ruchu z fondů EU

IROP	Počet podpořených projektů					Výše poskytnuté dotace (právní akty – dotace EU v Kč)				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Revitalizace souboru vybraných památek	18,00	49,00	39,00	8,00	11,00	833 729 308,97	3 002 670 835,45	2 514 093 022,41	410 699 109,12	566 787 235,25
Zefektivnění ochrany a využívání sbírkových a knihovních fondů a jejich zpřístupnění (projekty pouze za oblast muzeí)	2,00	35,00	15,00	5,00	7,00	102 043 197,11	1 475 804 815,49	724 029 582,34	447 240 333,25	376 337 789,27
Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu (projekty zaměřené na cestovní ruch)	-	3,00	15,00	21,00	17,00	-	15 336 287,63	41 734 411,02	90 818 605,69	42 060 766,74
IROP celkem	20,00	87,00	69,00	34,00	35,00	935 772 506,08	4 493 811 938,57	3 279 857 015,77	948 758 048,06	985 185 791,26

IROP	Celková alokace podpořených projektů				
	2016	2017	2018	2019	2020
Revitalizace souboru vybraných památek	980 858 010,60	3 532 553 924,22	2 957 756 497,07	483 175 422,53	666 808 512,10
Zefektivnění ochrany a využívání sbírkových a knihovních fondů a jejich zpřístupnění (projekty pouze za oblast muzeí)	120 050 820,14	1 736 240 959,50	851 799 508,69	526 165 097,96	442 750 340,34
Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu (projekty zaměřené na cestovní ruch)	-	16 143 460,67	43 930 959,00	95 598 532,35	44 274 491,32
IROP celkem	1 100 908 830,74	5 284 938 344,39	3 853 486 964,76	1 104 939 052,84	1 153 833 343,76

OP Přeshraniční spolupráce	Počet projektů				Výše podpory v EUR			
	2016-2017	2018	2019	2020	2016-2017	2018	2019	2020
Česko – Polsko	30	15	20	0	65 961 066,64 €	23 198 991,87 €	22 633 151,57 €	- €
Rakousko – Česko	7	7	2	1	8 969 693,93 €	17 159 475,74 €	1 961 500,81 €	726 261,44 €
Sasko – Česko	19	0	1	1	34 056 841,09 €	- €	513 627,76 €	1 400 461,48 €
Bavorsko – Česko	26	4	3	2	21 304 459,08 €	2 792 004,95 €	1 426 100,09 €	1 377 989,78 €
Slovensko – Česko	21	14	0	11	22 183 242,74 €	15 080 982,33 €	- €	16 443 549,31 €
Součet	103	40	26	15	152 475 303,48 €	58 231 454,89 €	26 534 380,23 €	19 948 262,01 €

V programech Česko-Polsko a Česko-Slovensko je navíc možné realizovat projekty v CR z tzv. Fondu malých projektů. Výše podpory ve sledovaném období činila 2 491 335 EUR v programu Česko-Slovensko, respektive 5 825 560,43 EUR v programu Česko-Polsko.

Výše podpory cestovního ruchu a souvisejících aktivit vyplacená ze státního rozpočtu

Resort	Podporované aktivity	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MMR	MMR Celkem	576 043 661	611 122 036	690 266 850	713 095 624	726 594 400	718 146 542	669 173 362
	CzechTourism	380 306 340	359 514 776	462 153 290	443 613 300	478 690 561	382 553 021	329 203 340
	Národní program podpory	50 106 676	71 806 592	59 744 270	80 279 960	68 974 047	56 382 841	97 373 677
	HS – investiční dotace ⁹⁴	15 000 000	15 000 000	20 000 000	20 000 000	24 513 665	45 995 680	60 871 579
	HS – Informační a komunikační technologie ⁹⁵	0	35 000 000	0	0		0	3 137 273
	HS – provozní dotace	109 440 683	114 800 000	130 000 000	140 000 000	135 000 000	160 000 000	168 977 563
	KČT – podpora NNO	7 600 000	7 700 000	6 930 000	8 500 000	8 500 000	8 000 000	5 005 000
	NNO v ČR – podpora NNO	7 355 642	1 615 000	4 722 920	11 159 014	1 977 107	0	0
	Odborné úkoly a příspěvky v MO ⁹⁶	6 234 320	7 300 668	6 716 370	4 943 350	4 439 020	59 915 000	3 979 930
	PROPED				4 600 000	4 500 000	5 300 000	625 000
SFDI	SFDI Celkem	73 600 000	152 000 000	98 500 000	201 200 000	348 000 000	385 000 000	710 000 000
	MD – výstavba a údržba cyklostezek	73 600 000	152 000 000	98 500 000	131 200 000	348 000 000	385 000 000	710 000 000
	MZe – vodní cesty				70 000 000			
MK	MK Celkem	506 000 000	544 500 000	682 336 393	695 008 878	709 846 086	734 089 109	681 156 340
	záchrana památek využívaných pro ČR	506 000 000	544 500 000	682 336 393	695 008 878	709 846 086	734 089 109	681 156 340
MZe	MZe Celkem	0	0	0	200 000 000	4 118 734	0	0
	polní cesty				200 000 000	4 118 734		
Celkem		1 155 643 661	1 307 622 036	1 471 103 243	1 809 304 502	1 788 559 220	1 837 235 651	2 060 329 702

Realizace projektu TURISTIADA (Svaz důchodců ČR), dotace 5,120 mil. Kč

Moto GP 2019, 55 mil. Kč

⁹⁴ Zahrnutý dotace na dopravní prostředky HS, pořízení a obnovu stanic HS, pořízení pozemků pro výstavbu stanic HS.

⁹⁵ Zahrnuje i vybudování tzv. digitální radiosítě HS.

⁹⁶ Mezinárodní organizace (MO).

Výše podpory cestovního ruchu a souvisejících aktivit vyplacená z prostředků krajů

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Marketingové aktivity krajů	32 725 966	40 847 319	42 240 861	77 006 445	86 130 459	77 336 300
Podpora krajských DMO	194 457 908	243 552 818	253 955 808	139 222 350	152 598 297	248 872 236
Podpora oblastních a lokálních DMO	12 516 350	20 572 000	24 499 677	39 196 500	43 332 600	44 637 000
Produkty CR, marketing, tematický rok	325 270 000	336 770 000	410 420 000	24 459 994	37 713 581	71 151 235
Certifikace regionálních produktů	8 490 000	5 370 200	4 080 000	1 150 000	1 289 000	600 000
Podpora kinematografie	0	1 000 000	6 000 000	58 892 000	30 319 000	31 740 000
Podpora kongresové turistiky	13 600 000	13 700 000	15 200 000	28 257 967	25 571 934	14 674 032
Podpora řemeslné a zážitkové turistiky	614 764	218 000	1 800 000	5 725 000	5 925 000	2 900 000
Vzdělávání subjektů CR	299 430	356 992	2 270 920	480 000	480 000	450 000
Podpora TIC	9 546 831	13 005 620	10 947 096	10 722 609	12 204 100	13 190 754
Cykloturistika	86 956 366	81 669 219	98 064 375	115 464 502	297 137 139	680 967 126
Pěší turistika	5 644 750	6 467 200	3 132 000	2 385 000	2 867 900	2 810 000
Lyžařské běžecké trasy	8 779 903	11 615 165	12 445 000	8 657 400	10 593 600	13 437 202
Vodní CR	4 475 106	3 635 000	3 075 000	1 800 000	5 236 307	9 240 568
Hipo turistika	1 125 000	1 225 000	1 125 000	514 000	550 000	545 000
Vinařský CR	6 300 000	5 300 000	5 300 000	5 500 000	5 300 000	5 000 000
Venkovský CR	1 000 000	1 250 000	2 000 000	10 473 000	8 270 200	6 278 745
Podpora skibusů, cyklobusů a turistbusů	815 000	815 000	815 000	31 487 000	32 051 094	29 129 000
Turistická infrastruktura a produkty	52 000 000	74 000 000	68 000 000	1 849 334 704	1 753 748 347	1 741 278 659
Start-up projekty v CR	0	0	500 000	499 200	681 033	339 000
Podpora geoparků	159 480	600 000	835 000	800 000	810 000	1 760 000
Podpora KČT	5 126 000	6 291 000	5 153 000	6 420 000	6 297 361	6 461 632
Kofinancování projektů z OP (spolufinancování)	16 044 457	2 137 727	10 580 150	12 003 748	11 256 580	5 454 286
Jiné relevantní výdaje*	220 516 226	281 417 881	233 934 593	96 659 000	45 703 908	86 603 327
Součet	1 006 463 537	1 151 816 141	1 216 373 479	2 527 110 419	2 576 067 440	3 094 856 102

Jednalo se např. o podporu významných akcí, veletrhů, festivalů, slavností či sportovních událostí v krajích, dále také o investice do turistických cílů, nebo také o podporu DCR při projektech slevových voucherů či vstupů do turistických atraktivit zdarma.

Ve sledovaném období kraje vynaložily nejvyšší finanční prostředky na podporu cykloturistiky, podporu především krajských DMO, ale i oblastních a lokálních DMO a marketingové aktivity. Vysokého podílu dosahuje rovněž podpora kinematografie a podpora kongresové turistiky (oslabená v posledním roce v souvislosti s pandemií COVID-19). V případě HMP pak nejvíce prostředků směřovalo do turistické infrastruktury a produktů.

Oproti předchozímu období narostla výše podpory venkovského CR i podpora skibusů, cyklobusů a turistbusů.

Přestože dlouhodobě roste význam kvality služeb a kvality personálu ve službách CR, je dlouhodobě relativně málo podporovaná oblast vzdělávání subjektů CR a certifikace regionálních produktů.

Kraje mají dlouhodobě nesporný význam na spolufinancování obnovy turistického značení prostřednictvím finančních prostředků poskytnutých KČT (kraje se podílejí na spolufinancování projektu KČT zaměřeném na obnovu značení).

3.7 Přehled dopadů COVID-19 na návštěvnost DP a IS

Domy přírody a informační střediska k 31. 12. 2020

DP / IS	návštěvnost v roce 2019	% změna v důsledku pandemie COVID 19	Poznámka
DP Třeboňska	11 557	-29	5 měsíců povinné uzavření
DP Slavkovského lesa	5 655	-43	úbytek lázeňských hostů – uzavření lázní
DP Poodří	15 289	-47	5 měsíců povinné uzavření
IS CHKO Bílé Karpaty – Veselí nad Moravou	10 474	-56	5 měsíců povinné uzavření
IS CHKO Blanský les – Holubov	511	-56	5 měsíců povinné uzavření
IS CHKO Český ráj – Bukovina	11 542	22	venkovní expozice, letní – prázdninové programy v Autocampu Sedmihorky
IS CHKO Křivoklátsko – Křivoklát	65 282	-73	5 měsíců povinné uzavření
IS CHKO Litovelské Pomoraví – Šargoun	1 999	-67	5 měsíců povinné uzavření
DP Litovelského Pomoraví	22 602	19	venkovní expozice
DP Blaníku	9 341	-36	5 měsíců povinné uzavření
DP Moravského krasu	28 863	-24	5 měsíců povinné uzavření
IS CHKO Beskydy – Dolní Lomná	12 434	-65	5 měsíců povinné uzavření
IS CHKO Moravský kras – Macocha	70 000	-14	5 měsíců povinné uzavření jeskyní
DP Českého lesa	4 067	-47	5 měsíců povinné uzavření
DP Českého ráje	34 227	-43	5 měsíců povinné uzavření
IS CHKO Jeseníky – Karlova Studánka	5 536	140	venkovní expozice, nárůst letní návštěvnosti
DP Žďárských vrchů	2 358	42	nově otevřený DP (2020)

3.8 Seznam zkratk

3E	Účelnost, efektivnost a hospodárnost
3K	Kooperace, koordinace a komunikace
a.s.	Akciová společnost
Abs.	Absolutní
ACK	Asociace cestovních kanceláří ČR
AČCKA	Asociace českých cestovních kanceláří a agentur
AČR	Armáda ČR
AHR	Asociace hotelů a restaurací ČR
AK	Asociace krajů ČR
ANACEN	Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci MV
AOCR	Asociace organizací cestovního ruchu
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
AP	Akční plán
ARAD	Databáze časových řad ČNB
ARZ	Asociace regionálních značek
ASPI	Automatizovaný systém právních informací
A.T.I.C.	Asociace turistických informačních center ČR
AVE	Advertising Value Equivalent / ekvivalent reklamní plochy
B2B	Business to business
B2C	Business to consumer/customer
BIS	Bezpečnostní informační služba ČR
CA	Cestovní agentura
CANSO	Organizace civilních letových navigačních služeb
CCRJM	Centrála cestovního ruchu – Jižní Morava
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí

MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany / mezinárodní organizace
Moto GP	Motorcycle Grand Prix
MOV	Modernizace odborného vzdělávání
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPR	Městská památková rezervace
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MPZ	Městská památková zóna
MS	Microsoft
MSP	Malé a střední podniky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MTG	Marketing
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
n+1	Pravidlo pro přípustnou dobu realizace projektu a jeho finančního vypořádání nejpozději do 1 roku
n/L.	Nad Labem
NACE	Klasifikace ekonomických činností
NAKI	Program na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
NNO	Nestátní nezisková organizace
No.	Number / číslo
NP	Národní park

CK	Cestovní kancelář
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
COT	Celý o turismu
CR	Cestovní ruch
CRM	Customer relationship management
CTHH	Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám MV
CzCB	Czech Convention Bureau
CzT	Agentura CzechTourism
č.	Číslo
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČD	České dráhy
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSKS	Český systém kvality služeb
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
ČT	Česká televize
ČUCR	Česká unie cestovního ruchu
ČVL	Čisté využití lůžek
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
ČZÚ	Česká zemědělská univerzita v Praze
DA	Destinační agentura
DCR	Domácí cestovní ruch
DIS	Dotační informační systém MMR
DMO	Organizace destinačního managementu
DP	Dům přírody
DPH	Daň z přidané hodnoty

NPR	Národní přírodní rezervace
NPPCRR	Národní program podpory cestovního ruchu v regionech
NPÚ	Národní památkový ústav
NRB	Národní rozvojová banka
NSK	Národní soustava kvalifikací
NTG	Next Tourism Generation
NTO	National Tourism Organisation
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
OBP	Odbor bezpečnostní politiky MV
OCR	Odbor cestovního ruchu
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP	Operační program
OP D	Operační program Doprava
OP PIK	Operační program Podnikání inovace a konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	Obce s rozšířenou působností
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
p. b.	Procentní bod
PCR	Příjezdový cestovní ruch
PČR	Policie ČR
PK	Profesní kvalifikace
PO	Prioritní osa / Právnícká osoba
PR	Památková rezervace / Public Relations
PROPED	Projekty na podporu ekonomické diplomacie
PRV	Program rozvoje venkova
PS	Pracovní skupina
PSP	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

DT	dotační titul
EASA	Agentura EU pro bezpečnost letectví
ECAC	Evropská konference civilního letectví
EDEN	European Destination of Excellence
EK	Evropská komise
ELENA	European Local ENergy Assistance (program NRB)
EQF	Evropský rámec kvalifikací
ESA	Evropský systému národních a regionálních účtů v EU
ESF	Evropský sociální fond
ESTP	European Statistical Training Programme
EŠV	Ekologicky šetrný výrobek
ETC	European Travel Commission
ETCS	Evropský vlakový zabezpečovací systém
EU	Evropská unie
EV	EuroVelo (Evropská dálková cyklotrasa)
F2F	Face to face
FB	Facebook
FO	Fyzická osoba
GAS	Good Analytical System
GECON	Geological Cooperation Network
GSM	Globální systém pro mobilní komunikaci
GSM-R	Global System for Mobile communications – Railway
HDP	Hrubý domácí produkt
HMP	Hlavní město Praha
HOTREC	Konfederace zastřešující asociace hotelů, restaurací a kaváren v Evropě
HPH	Hrubá přidaná hodnota
HS	Horská služba ČR
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení

PZ	Památková zóna
Q	Čtvrtletí
r.	Rok
Rada	Rada pro kvalitu a certifikaci
Rada G.1	Rada EU pro konkurenceschopnost a růst (turismus)
RLP	Rychlá lékařská pomoc
RNG	Rada národních geoparků
RODOS	Centru pro rozvoj dopravních systémů
RSK	Regionální stálé konference
RVP	Rámcové vzdělávací programy
RZP	Rychlá zdravotnická pomoc
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
Sb.	Sbírka zákonů
SC	Specifický cíl
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFPI	Státní fond podpory investic
SLL	Svaz léčebných lázní ČR
SMO	Svaz měst a obcí ČR
SMS	Sdružení místních samospráv ČR
SoMe	Sociální média
SOCR	Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR
Spol.	Společnost
SpDM	Společnost pro destinační management
SR	Státní rozpočet
SŠ	Střední škola
Str.	Strana
Sv.	Svatý
SVECR	Společnost vědeckých expertů v ČR

HZS	Hasičský záchranný sbor
CHKO	Chráněná krajinná oblast
i.d.	Individuální (důvěrný) údaj
IATA	International Air Transport Association
ICAO	Mezinárodní organizace pro civilní letectví
ICT	Informační a komunikační technologie
IG	Instagram
IGCP	Mezinárodní geovědní program
I KAP	Implementace Krajských akčních plánů
IROP	Integrovaný regionální operační program
IS	Informační středisko
ITS	Inteligentní dopravní systémy
IZS	Integrovaný záchranný systém
JMK	Jihomoravský kraj
KČT	Klub českých turistů
km	Kilometr
KPR	Kardiopulmonální resuscitace
ks	Kus
KVK	Karlovarský kraj
LED	Light-Emitting Diode / elektroluminiscenční dioda
LZS	Letecká záchranná služba
MAS	Místní akční skupina
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MHD	městská hromadná doprava
MICE	Meetings, Incentives, Conventions/Conferences, Events/Exhibitions
mil.	milion
MIS	Marketingový informační systém

SVTA	Svaz venkovské turistiky a agroturistiky
ŠVP	Školní vzdělávací program
TAC	Tourism Advisory Committee / Poradní výbor pro cestovní ruch
TAČR	Technologická agentura ČR
TEN-T	Transevropské dopravní síť
TIC	Turistické informační centrum
tis.	Tisíc
TSA	Tourism Satellite Account / satelitní účet cestovního ruchu
TV	Televize
UNESCO	Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu
USA	Spojené státy americké
USP	Unique Selling Proposition / jedinečný prodejní argument
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚP	Úřad práce ČR
ÚSTK	Ústecký kraj
ÚV	Úřad vlády ČR
ÚZSI	Úřad pro zahraniční styky a informace
V4	Visegrádská skupina
VDB	Veřejná databáze
VOŠ	Vyšší odborná škola
VOV	Vyšší odborné vzdělávání
VP	Využití pokojů
VS	Valné shromáždění
VŠ	Vysoká škola
VŠH	Vysoká školahotelová v Praze
WEF	World economic forum
zc	Základní ceny

MK	Ministerstvo kultury
MKBCL	Meziresortní komise pro bezpečnost civilního letectví
mld.	miliarda

ZCHÚ	zvláště chráněné území
z.s.	Zapsaný spolek
ZZ	Zahraniční zastoupení